

Ajuntament de Montuïri

R23/01 PLA GENERAL I PLA D'ORDENACIÓ DETALLADA DE MONTUIRI

AVANÇ

Document Inicial Estratègic

Joan Casas Casanovas, ambientòleg

Francesc Cañas Soler, ambientòleg

Martí Roca Camps, geògraf

Febrer 2024

ÍNDEX

1	INTRODUCCIÓ	6
1.1	RELACIÓ AMB ALTRES PLANS I PROGRAMES	9
1.1.1	PLA TERRITORIAL DE MALLORCA	10
1.1.2	PLA DIRECTOR SECTORIAL EQUIPAMENTS COMERCIALS DE MALLORCA	13
1.1.3	PLA D'INTERVENCIÓ ÀMBITS TURÍSTICS (PIAT) DE LES ILLES BALEARS	14
1.1.4	PLA DIRECTOR SECTORIAL DE PEDRERES	15
1.1.5	PLANEJAMENT GENERAL	15
2	REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS	20
2.1	DESCRIPCIÓ GENERAL	20
2.2	GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA	28
2.2.1	ALTIMETRIA	29
2.2.2	CLINOMETRIA	30
2.3	OCUPACIÓ I CONSUM DE SÒL	32
2.4	CICLE DE L'AIGUA	38
2.5	AMBIENT ATMOSFÈRIC	47
2.6	CLIMATOLOGIA I CANVI CLIMÀTIC	52
2.6.1	IMPACTE PREVISIBLE DEL CANVI CLIMÀTIC A LA ZONA	53
2.7	GESTIÓ DELS MATERIALS I ELS RESIDUS	59
2.8	SOSTENIBILITAT EN LA URBANITZACIÓ I L'EDIFICACIÓ	60
2.9	BIODIVERSITAT I PERMEABILITAT ECOLÒGICA	65
2.10	QUALITAT DEL PAISATGE	77
2.11	RISC AMBIENTAL	81
2.12	DETERMINACIÓ DE LA SENSIBILITAT AMBIENTAL	92
3	CRITERIS I OBJECTIUS AMBIENTALS	95
3.1	OBJECTIUS AMBIENTALS DEL PLA	99
4	ESTRUCTURA GENERAL DE L'ORDENACIÓ	104
4.1	CRITERIS I OBJECTIUS GENERALS DEL PLA	104
4.2	ALTERNATIVES CONSIDERADES	106
4.2.1	ALTERNATIVA 0: NO MODIFICACIÓ DEL PLANEJAMENT	106
4.2.2	ALTERNATIVA 1	108
4.2.3	ALTERNATIVA 2	121
4.3	COMPARATIVA DE LES ALTERNATIVES	129
4.3.1	SOLUCIONS GENERALS COMUNES A LES ALTERNATIVES PLANTEJADES	129
4.4	VALORACIÓ AMBIENTAL DE LES ALTERNATIVES	131
5	CRITERIS I MESURES AMBIENTALS	137
6	CONCLUSIÓ	140
	ANNEX (I) MAPES	142

Índex d'il·lustracions

Il·lustració 1: Punts fotografiats en sòl urbà.	6
Il·lustració 2: Punts fotografiats en sòl rústic.	7
Il·lustració 3: Procés de tramitació ambiental estratègica.	9
Il·lustració 4: Zonificació del municipi de Montuïri.	11
Il·lustració 5: Equipaments turístics.	14
Il·lustració 6: Producte turístic. Montuïri emmarcada en negre.	15
Il·lustració 7: Planejament vigent.	16
Il·lustració 8: Planejament vigent detall nucli urbà.	16
Il·lustració 9: Sòl urbanitzable d'ús industrial.	18
Il·lustració 10: Sòl urbanitzable d'ús industrial.	18
Il·lustració 11: Emmarcament.	20
Il·lustració 12: Ortofoto del municipi de Montuïri.	21
Il·lustració 13: Evolució de la població (1998 – 2021).	22
Il·lustració 14: Evolució del saldo migratori.	22
Il·lustració 15: Piràmide d'edats de Montuïri 2022.	22
Il·lustració 16: Xarxa viària.	23
Il·lustració 17: Mapa d'intensitat mitjana diària vehicles. Emmarcament de Montuïri en negre.	24
Il·lustració 18: Inventari de camins Montuïri.	24
Il·lustració 19: Pla de vies ciclistes a Montuïri.	25
Il·lustració 20: Horari i freqüència de pas de la línia 401 i 403.	26
Il·lustració 21: Mapa geològic.	28
Il·lustració 22: Altimetria.	29
Il·lustració 23: Pendents.	30
Il·lustració 24: Usos del sòl.	33
Il·lustració 25: SIGPAC 2023 a Montuïri.	34
Il·lustració 26: Zones de recursos miners.	35
Il·lustració 27: Hàbitats d'interès comunitari pròxims a la pedrera de Sant Miquel.	36
Il·lustració 28: Estudis de sòl Vacant.	37
Il·lustració 29: Hidrologia.	38
Il·lustració 30: Masses d'aigua subterrànies.	41
Il·lustració 32: Escenari de sequera de les Unitats de Demanda a desembre de 2023.	43
Il·lustració 33: Índex de sequera.	43
Il·lustració 33: Esquema d'abastament d'aigua del municipi.	44
Il·lustració 34: Sistema de sanejament.	47
Il·lustració 35: Zonificació de la qualitat de l'aire i focus emissors.	48
Il·lustració 36: Estacions de mesura i contaminants avaluats.	48
Il·lustració 37: Zonificació de la protecció enfront a la contaminació lumínica.	51
Il·lustració 38: Temperatures màxima i mínima absolutes a Mallorca (1981-2010).	52
Il·lustració 39: Precipitació mitjana anual (esquerra) i mitjana de les precipitacions anuals.	52
Il·lustració 40: Línies mitja-alta tensió.	62
Il·lustració 41: Aptitud per instal·lacions de generació eòlica.	63
Il·lustració 42: Aptitud per fotovoltaiques.	64
Il·lustració 43: Traçat del Gasoducte.	65
Il·lustració 44: Hàbitats d'interès comunitari.	66
Il·lustració 45: Figures de protecció.	72
Il·lustració 46: Connectivitat ecològica terrestre.	76
Il·lustració 47: Unitats del Paisatge a Mallorca.	78
Il·lustració 48: Integració paisatgística i planejament coherent.	79
Il·lustració 49: Àrees de prevenció de riscos (APR).	81
Il·lustració 50: Risc d'esllavissament.	82
Il·lustració 51: Risc d'erosió.	83
Il·lustració 52: Mapa de risc d'incendis i ZAR.	85
Il·lustració 53: Inundabilitat.	88
Il·lustració 54: Carretera de Montuïri a Porreres episodi fortes pluges del 7 d'octubre de 2022.	90

II-lustració 55: Habitatge afectat per les inundacions del 7 d'octubre de 2022	90
II-lustració 56: Accidents mercaderies perilloses per any, situació i tipus (2013 – 2022)	91
II-lustració 57: Mapa de sensibilitat ambiental de Montuïri	93
II-lustració 58: Alternativa 0.....	106
II-lustració 59: Planejament vigent, Alternativa 0.....	107
II-lustració 60: Alternativa 1.....	108
II-lustració 61: Àrea de creixement AC01 alternativa 1	110
II-lustració 62: Àrea de creixement AC02 alternativa 1	111
II-lustració 63: Àrea de creixement AC03 alternativa 1	111
II-lustració 64: HIC dins l'AC03 de l'Alternativa 1	112
II-lustració 65: Àrea de creixement AC04 alternativa 1.	113
II-lustració 66: Àrea de transformació AT01 alternativa 1.....	115
II-lustració 68: Àrea de transformació AT02 alternativa 1.....	116
II-lustració 68: Àrea de transformació AT03 alternativa 1.....	117
II-lustració 69: Àrea de transformació AT04 alternativa 1.....	118
II-lustració 70: Alternativa 2.....	121
II-lustració 71: Àrea de creixement AC01 alternativa 2.	123
II-lustració 72: Àrea de creixement AC02 alternativa 2.	123
II-lustració 73: Àrea de creixement AC03 alternativa 2	124
II-lustració 74: HIC dins l'AC03 de l'Alternativa 2	125
II-lustració 75: Àrea de creixement AC04 alternativa 2.	126
II-lustració 76: Àrea de transformació AT01 alternativa 2.....	127
II-lustració 77: Àrea de transformació AT03 alternativa 2.....	127

Índex de taules

Taula 1. Empreses registrades a Montuïri per sector.....	23
Taula 2: Superfície de les unitats geològiques de Montuïri.....	29
Taula 3: Usos del sòl.	32
Taula 4: Estat de les masses d'aigua superficials.	41
Taula 5: Estat de les masses d'aigua subterrània	42
Taula 6: Volums (m³) facturats a Montuïri.	45
Taula 7: Dotacions màximes per usos agrícoles.	46
Taula 8: Consums derivats de l'activitat agrícola.....	46
Taula 9: Zonificació acústica zones urbanes existents.....	49
Taula 10: Zonificació acústica sectors de creixement.....	49
Taula 11: Resultat del càlcul dels indicadors de vulnerabilitat al canvi climàtic.....	56
Taula 12: Generació de residus municipal (kg/any)	60
Taula 13: Consum elèctric Montuïri (kwh/any).....	61
Taula 14: Superfícies d'aptitud per instal·lacions fotovoltaiques	63
Taula 15: Superfícies d'aptitud per instal·lacions fotovoltaiques	64
Taula 16: Hàbitats d'Interès Comunitari a Montuïri. *Hàbitat Prioritari.....	66
Taula 17: Espècies de fauna vertebrada catalogada.	71
Taula 18. Fauna d'interès a la XN2000 de Rand	73
Taula 19: Capes considerades per a la sensibilitat ambiental i valors assignats.....	92
Taula 20: Plans, acords i instruments amb efecte sobre les polítiques territorials.	95
Taula 23: Comparativa d'alternatives	131
Taula 24: Coherència de les alternatives amb els objectius ambientals definits.....	132

Índex de fotografies

Fotografies 1: Estat actual del sector del sector afectat per la MP del 2008. Punt r36.	19
Fotografies 2: Voravies estretes i vehicles estacionats a la voravia del Pare Antoni Martorell.	25
Fotografies 3: Parada de bus al costat del Bar-Restaurant S'Hostal. Punt u82.....	26
Fotografies 4: Bus de la línia 401 Cala Millor – Palma. Punt u82.....	26
Fotografies 5: Zona d'aparcament habilitada al costat de les instal·lacions esportives. Punt u1.	27
Fotografies 6: Zona d'aparcament habilitada al costat museu arqueològic i escola. Punt u66.	27
Fotografies 7: Vehicles estacionats ocupant la meitat de la calçada. Punt u20.	27

Fotografies 8: Queixes veïnals sobre l'estacionament de vehicles al carrer de Palma. Punt u45..	28
Fotografies 9: Zona planera ubicada a la meitat nord-est del T.M. Punt r7	30
Fotografies 10: Puig de Sant Miquel. Punt r38	30
Fotografies 11: Zona pendent superior al 20% ubicada proximitats de la Cova Fosa. Punt r6.	31
Fotografies 12: Vista del nucli urbà des del punt r43	31
Fotografies 13: Pendent considerable al Carrer des Forn. Punt: u19	31
Fotografies 14: Pendent considerable al Carrer de Sant Martí. Punt u81.....	32
Fotografies 15: Pedrera de Sant Miquel. Punt r1	35
Fotografies 16: Maquinària i instal·lacions de la Pedrera de Sant Miquel. Punt r1	35
Fotografies 17: Sòl vacant a en el punt u37	37
Fotografies 18: Siquia d'Alcoraia. Punt r39.....	38
Fotografies 19: Siquia d'Alcoraia després de la confluència amb la Siquia de Son Miró. Punt r40.38	
Fotografies 20: Siquia d'Alcoraia abans de la confluència amb la síquia de Son Pujol. Punt r23. .	39
Fotografies 21: Confluència Siquies abans torrent des Puig Moltó. Punt r13.....	39
Fotografies 22: Pou des Rei. Punt u54.	44
Fotografies 23: Instal·lacions de l'EDAR Algaida – Montuiri. Punt r12.....	47
Fotografies 24: Parc Verd de Montuiri. Punt u16.	60
Fotografies 25: Zona amb els HIC 6220*, 6430 i 7210*. Punt r2.	69
Fotografies 26: Zona amb HIC 6220*. Punt r30.....	70
Fotografies 27: Zona amb HIC 9540. Punt r30.....	70
Fotografies 28: Pas de fauna a les proximitats de la carretera MA-3220. Punt r8..	77
Fotografies 29: Plana agrícola i Serra de Tramuntana. Punt r7.....	78
Fotografies 30: Massís de Randa. Punt r22.....	78
Fotografies 31: Mur de pedra seca a la vora d'un camí. Punt r10.	80
Fotografies 32: Poblament de Son Fornés. Punt r16.	81
Fotografies 33: Zona afectada per risc per esclavissament. Punt r6.	83
Fotografies 34: Zona afectada per risc d'erosió. Punt r6	84
Fotografies 35: Zona forestal amb risc extremadament alt per incendi forestal. Punt r30	86
Fotografies 36: Zona inundable a les proximitats de la síquia d'Alcoraia i Son Pujol. Punt r23. .	88
Fotografies 37: Zona inundable a les proximitats de l'Hort den Guixa. Punt r14	88
Fotografies 38: Zona inundable a Es Camp Vell. Punt r37	89
Fotografies 39: Siquia d'Es Camp Vell. Punt r42.....	89
Fotografies 40: Estat Actual de l'AC01 de l'A1. Punt u42.....	109
Fotografies 41: Zona on hi trobaríem la nova connexió de l'AC01. Punt u44.	110
Fotografies 42: Zona AC02 A1. Punt u48.	110
Fotografies 43: Zona proposta de nova connexió de l'AC03 de l'A1. Punt u59 i u60.	112
Fotografies 44: Zona AC03 proposta pàrquing dissuasori i reserva espai lliure. Punt u64 i u66. .	112
Fotografies 45: Tros on hi trobaríem l'obertura d'una nova connexió. Punt u31	114
Fotografies 46: Estat actual de l'AC04 de l'A1. Punt u29.	114
Fotografies 47: Zona on es proposa el pàrquing dissuasori i espais lliures. Punt u12	115
Fotografies 48: Zona on es proposa l'obertura d'una nova connexió. Punt u16.	115
Fotografies 49: Zona on es proposa edificar per connectar-ho amb nou vial Punt u 37.....	116
Fotografies 50: Estat actual de l'AT02, on hi trobem edificacions sense acabar. Punt u57.....	117
Fotografies 51: Sòl proposat per edificar dins la AT03 de l'A1. Punt u79.	117
Fotografies 52: Estat actual del sòl on es proposa nova connexió dins AT03 de l'A1. Punt u74. .	118
Fotografies 53: Estat del sòl vacant del sector AT04. Punt u6 i u9.....	118
Fotografies 54: Estat actual del sector industrial plantejat. Punt r36.....	120
Fotografies 55: AC 02 de l'A2. Punt u44.	122
Fotografies 56: Vegetació considerada com HIC dins el sector de creixement AC03. Punt u63. .	125
Fotografies 57: Punt on hi trobaríem la nova connexió del nou vial per el cantó oest. Punt. U9.	126
Fotografies 58: Superfície AT03 proposada per l'A2. Punt u75.	128

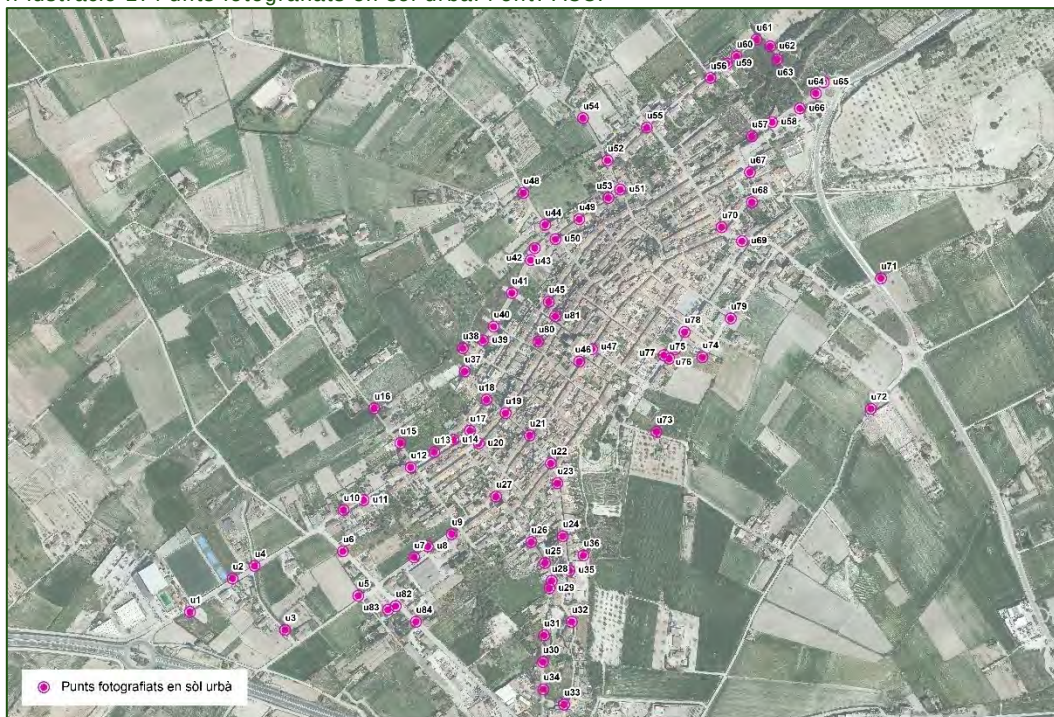
1 INTRODUCCIÓ

L'empresa ACC Assessors Ambientals de Catalunya S.L.U, realitza el present document inicial estratègic (DIE) per tal d'avaluar, en fase prèvia, les possibles repercussions ambientals que es podrien derivar de l'aprovació i desplegament del Pla General (PG) del municipi de Montuïri.

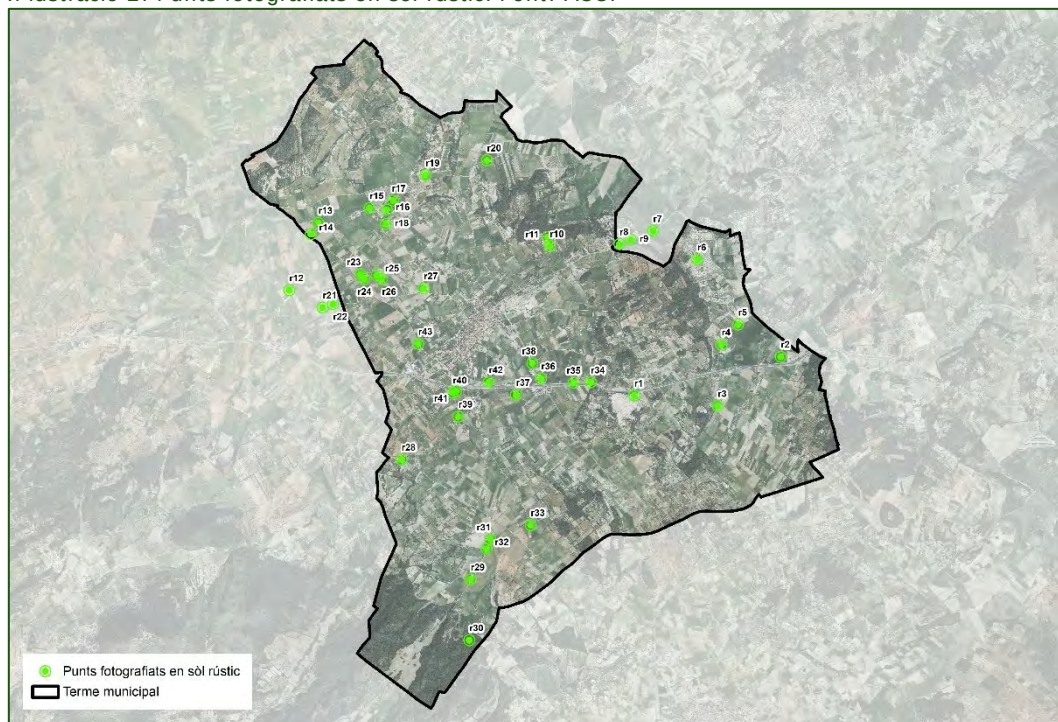
Es pretén prevenir els impactes ambientals i definir una estratègia de desenvolupament sostenible del PG de Montuïri, que queda circumscrit dins l'àmbit del seu terme municipal (T.M.) i incorporar des de bon principi un seguit de criteris i objectius ambientals en la documentació del pla amb una perspectiva d'identificació i integració al pla dels elements ambientals de caràcter estratègic del municipi.

A continuació es presenten dues il·lustracions on es mostren els punts fotografiats i visitats durant el treball de camp. Es diferencien els punts urbans (u) dels punts rurals (r). Al llarg del document es farà referència a aquest punts:

Il·lustració 1: Punts fotografiats en sòl urbà. Font: ACC.

II-lustració 2: Punts fotografiats en sòl rústic. Font: ACC.

FONAMENTS DE DRET

La disposició transitòria 1^a de la Llei 21/2013 de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, determina que la llei és d'aplicació a tots els plans d'avaluació ambiental estratègica dels quals s'iniciï a partir del dia de la seva entrada en vigor.

Per altra banda, la Llei 12/2017 d'urbanisme, en el seu article 38, determina l'obligació d'incloure la documentació ambiental necessària, definida al seu torn per la legislació sectorial, en la tramitació d'un pla general.

El Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, recull el marc normatiu a les Illes Balears actual, relatiu a l'avaluació ambiental dels plans i programes que poden tenir efectes significatius en el medi ambient aprovats per l'Administració o pel Govern, pels ens locals i pel Parlament, d'aplicació en tot allò que no s'oposi a la legislació bàsica estatal.

El Pla General de Montuïri s'entén que s'ha de sotmetre a **avaluació ambiental estratègica ordinària** d'acord amb l'article 12 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, que estableix l'àmbit d'aplicació de l'avaluació ambiental estratègica:

“1. Seran objecte d'una avaluació ambiental estratègica ordinària els plans i els programes, així com les seves revisions, que adoptin o aprovin les administracions autonòmica, insular o local de les Illes Balears, l'elaboració i l'aprovació dels quals s'exigeixi per una disposició legal o reglamentària o per acord del Consell de Govern o del Ple d'un consell insular, quan:

a) Estableixin el marc per a la futura autorització de projectes legalment sotmesos a avaluació d'impacte ambiental i es refereixen a l'agricultura, ramaderia, silvicultura, aqüicultura, pesca, energia, mineria, indústria, transport, gestió de residus, gestió de recursos hídrics, ocupació del domini públic marítimo-terrestre, utilització del medi marí, telecomunicacions, turisme, ordenació del territori urbà i rural, o de l'ús del sòl, inclosa la delimitació d'usos portuaris o aeroportuaris.”

Segons l'article 17 de la mateixa llei, el qual determina els tràmits i terminis:

“1. L'avaluació ambiental estratègica ordinària, l'avaluació ambiental estratègica simplificada, la modificació de la declaració ambiental estratègica i la presentació de la documentació per a aquests tràmits, s'ha de dur a terme de conformitat amb el procediment i els terminis que preveu la normativa bàsica estatal d'avaluació ambiental i amb les particularitats que preveu aquesta llei.”

Per tant, els tràmits del procés d'avaluació ambiental estratègica ordinària, són aquells definits a l'article 17 de la llei 21/2013:

- Sol·licitud d'inici.
- Consultes prèvies i determinació de l'abast de l'estudi ambiental estratègic.
- Elaboració de l'estudi ambiental estratègic.
- Informació pública i consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.
- Anàlisi tècnica de l'expedient.
- Declaració ambiental estratègica.

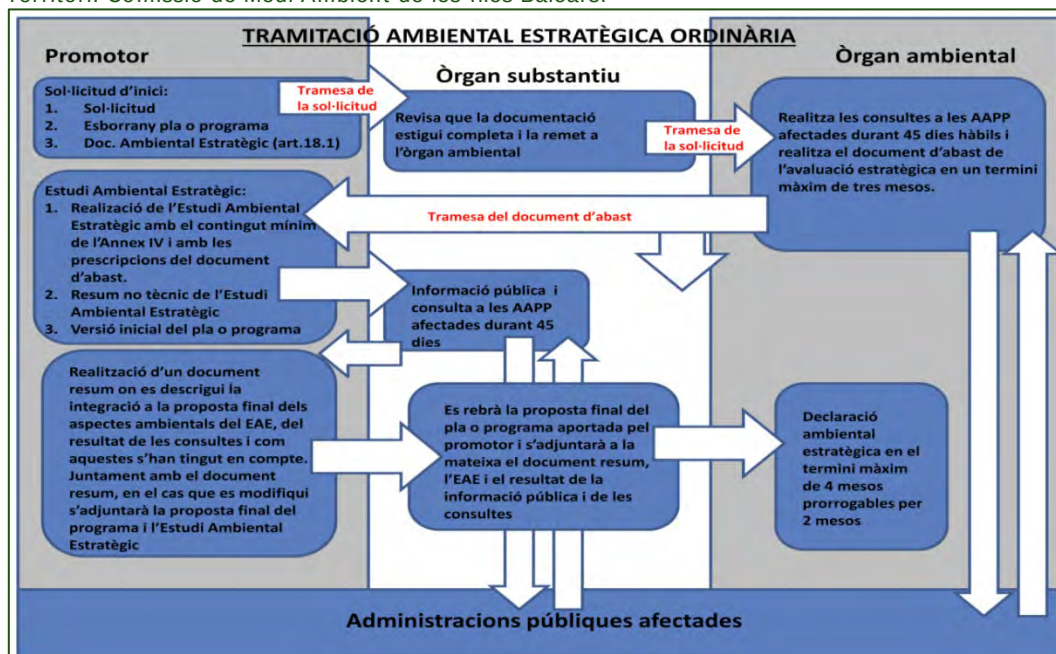
Referent a la sol·licitud d'inici, l'article 18 de la llei 21/2013, indica que el promotor ha de presentar davant l'òrgan substantiu, juntament amb la documentació exigida per la legislació sectorial, una sol·licitud d'inici de l'avaluació ambiental estratègica ordinària, acompanyada de l'esborrany del pla i d'un document inicial estratègic que contindrà, almenys, la següent informació:

- a) Els objectius de la planificació.
- b) L'abast i contingut del pla o programa proposat i de les seves alternatives raonables, tècnica i ambientalment viables.
- c) El desenvolupament previsible del pla o programa.
- d) Els potencials impactes ambientals prenent en consideració el canvi climàtic.
- e) Les incidències previsibles sobre els plans sectorials i territorials concurrents.

Aquest és el **document inicial estratègic** que acompanya la documentació de l'avanç del Pla General i que serà remès a l'òrgan ambiental perquè, com estableix l'article 19 de la llei 21/2013, el sotmeti a consultes de les administracions públiques afectades i de les persones interessades, que es pronunciaran en el termini de quaranta-cinc dies hàbils des de la recepció.

Rebudes les contestacions a les consultes, l'òrgan ambiental elaborarà i remetrà al promotor i a l'òrgan substantiu, el document d'abast de l'estudi ambiental estratègic, juntament amb les contestacions rebudes a les consultes realitzades.

II-lustració 3: Procés de tramitació ambiental estratègica. Font: Conselleria de Medi Ambient i Territori. Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears.

1.1 RELACIÓ AMB ALTRES PLANS I PROGRAMES

A més de presentar els plans i programes que poden tenir alguna influència sobre el pla objecte d'avaluació ambiental, també es presenta les principals determinacions amb rellevància ambiental d'aquells plans que són d'aplicació a l'àmbit estudiat. Així es parlarà especial atenció a les determinacions de:

Plans competència del Consell Insular

- Pla Territorial de Mallorca (PTIM).
- Pla Director Sectorial de Pedreres.
- Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials de Mallorca.

Plans competència del Govern Balear

- Pla d'Intervenció en àmbits turístics (PIAT) de les Illes Balears.

1.1.1 PLA TERRITORIAL INSULAR DE MALLORCA

El Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM), va ser aprovat definitivament pel ple del Consell Insular el 13 de desembre de 2004 (BOIB 188 Ext. de 31/12/2004). Des de l'aprovació definitiva s'han aprovat tres modificacions (2010, 2011 i 2023) i dues instruccions tècniques (2017, 2021).

El PTIM, com a desenvolupament de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les Directrius d'ordenació territorial, és l'instrument general d'ordenació del territori de l'illa de Mallorca, dels seus illots i de les aigües interiors; com a tal, li correspon l'ordenació de tot allò que, transcendint l'àmbit estrictament municipal, es refereixi als assentaments humans, a les activitats que es duen a terme sobre el territori, als usos als quals aquest es destina, a la creació de serveis comuns per als municipis i a les mesures per millorar la qualitat de vida i protegir el medi natural.

El model territorial del PTIM es desplega en base a tres paràmetres d'ordenació:

- Àrees sostretes del desenvolupament urbà per a la protecció del sòl rústic
- Àrees de desenvolupament urbà
- Sistema d'infraestructures i equipaments

El PTIM estableix quatre estratègies de partida: (1) regular l'oferta d'allotjament, (2) valorar i protegir el sistema agro-forestal-natural, (3) dur a terme una requalificació urbana i urbanística i (4) adequar les infraestructures al desenvolupament sostenible. Com a marc legal, enumera les lleis següents: Llei d'Ordenació Territorial, les Directrius d'Ordenació del Territori de les Illes Balears, la Llei d'Espais Naturals, el Pla d'Ordenació de l'Oferta Turística de Mallorca i els Plans Directors Sectorials que ja s'han aprovat o que estan en procés de redacció. D'aquestes 4 estratègies i de les enumerades lleis, en deriven cinc pilars bàsics que configuren l'estratègia global del Pla:

PILAR 1: *Una distribució coherent del creixement*, que ha de reequilibrar el desmesurat procés urbanitzador dels darrers anys, que s'ha concentrat de manera prioritària als municipis turístics de la costa.

PILAR 2: *Un espai protegit*. Cal pensar Mallorca com un territori únic i continu on cada peça té un paper i on els espais tant urbans com rurals i naturals es relacionen harmònicament.

PILAR 3: *Reenfocant el desenvolupament. Nous paràmetres per assentar-se sobre el territori*, que han de donar fi a la degradació urbanística de l'illa i que han de suposar començar-ne una recuperació. En aquest context són d'una importància vital els Plans de Reconversió Territorial i Projectes de Millora Territorial que comporten millorar els espais degradats des d'un punt de vista urbanístic i medi ambiental respectivament.

PILAR 4: *Les comunicacions entre tots els punts de l'illa*, que ha de resoldre els dèficits de la infraestructura, especialment de les comunicacions, que a hores d'ara té Mallorca, dins el respecte obligat al medi natural. Les

- Sòl Rústic de Règim General Forestal. Inclou les principals formacions boscoses del municipi, al nord del terme municipal.
 - Àrea d'Interès Agrari Extensiva (AIA-E). Delimita una sola peça amb
- El nucli urbà del municipi correspon a Àrees de desenvolupament, mentre que al seu voltant s'hi troben Àrees de Transició (AT) de creixement i d'harmonització (categories en sòl rústic comú).
- El PTIM fa una delimitació de les àrees d'integració paisatgística i ambiental (grans zones de territori amb característiques homogènies). Divideix Mallorca en nou unitats. Montuïri correspon en la seva majoria a la Unitat Paisatgística (UP).
- Respecte als riscos naturals, el PTIM fa una delimitació dels diversos riscos que trobem en el seu àmbit d'actuació. (Eslavissaments, incendis, erosionabilitat, inundabilitat...)
- Montuïri també forma part de les anomenades Vies parc: vies de comunicació que s'integren en l'entorn natural, concretament de la Via parc nord-sud, que estructura la part central de l'illa, especialment el Pla, que connectaria Campos, Porreres, Montuïri, Sant Joan, Sineu, Maria i Santa Margalida. Aquesta via seria un element important de revitalització del Pla, sense que perdi el seu caràcter essencial rural i natural. Aquests vies no han de ser necessàriament carreteres (poden ser senders, vies ciclistes, etc.)
- Per a municipis de menys de 15.000 habitants com ara Montuïri, el Pla estipula que el sòl industrial no ha de sobrepassar el 5% del total del sòl urbà i urbanitzable, per no alterar-ne, amb superfícies majors, el caràcter i imatge tradicionals.
- El PTIM estableix la protecció total dels murs de pedra seca.

Tenint en compte les noves directrius del PTIM, el municipi de Montuïri té una limitació de la superfície de creixement a les **6,36 ha**, les quals es poden destinar a ús residencial, turístic o mixt. Per altra banda, el PTIM estableix que la densitat màxima dels nous creixements que es poden produir al municipi ha de ser de 100 habitants/ha, i que s'haurà de reservar un 20% del total de la superfície per a sistemes generals de cessió obligatòria. Les NNSS vigents del municipi, les quals es descriuen a continuació en el punt 1.1.5, limiten la densitat màxima a 175 habitants/ha. Actualment la densitat real del municipi és de 40 hab/ha (tenint en compte una població de 3.087 habitants)

Finalment, cal esmentar que respecte als àmbits de planejament coherent que trobem en el PTIM, Montuïri es troba dins la APC 8.

MODIFICACIÓ NÚMERO 3 DEL PTIM

L'aprovació de la modificació número 3 del PTIM realitzada al maig de l'any 2023 modifica les determinacions referents al “Crecimiento turístico, residencial o mixto”:

Con arreglo a lo dispuesto en la Ley 6/1999, de 3 de abril, de las Directrices de Ordenación Territorial de las Illes Balears y de Medidas Tributarias y la Ley 14/2000, de 21 de diciembre, de Ordenación Territorial hasta que se proceda a la revisión de este Plan Territorial el nuevo suelo urbano, urbanizable o apto para la urbanización, destinado a uso residencial, turístico o mixto que los diferentes municipios clasifiquen en su planeamiento general no podrá superar las superficies en hectáreas que para cada uno se indican a continuación.

Aquesta modificació del PTIM ha identificat, pel municipi de Montuïri, un sòl urbanitzable d'ús industrial que encara no s'ha executat. Tenint en compte les característiques ambientals del sòl qualificat com a urbanitzable, el PTIM considera que el desenvolupament del sector seria anar en contra del model territorial sostenible i l'harmonia del paisatge. Aquest sector respon a la peça de sòl urbanitzable d'ús industrial definida per la Modificació Puntual (MP) de les NNSS de Montuïri de l'any 2008:

“Alguno de ellos ya ha sido objeto de reclasificación a suelo rústico según la descripción de apartados anteriores pero, con todo, en el desarrollo de un sector “Polígono Industrial de Montuïri” situado junto al acceso a la localidad desde la Ma-15 convergen unos factores negativos que aconsejan su reconsideración, entre los que destacan, su situación básica de suelo rural, una dilatada tramitación, su disconformidad con el modelo territorial, y el impacto paisajístico negativo de su desarrollo.”

“La presente modificación del PTIM señala la contradicción con el modelo territorial que comporta el desarrollo de un sector de suelo urbanizable de uso industrial y de servicios del municipio de Montuïri en la localización aislada del núcleo de población donde se ubica, según se deduce del planeamiento vigente y la modificación puntual de las normas subsidiarias de planeamiento que se tramita. Por todo ello esta modificación del PTIM propone la supresión de este desarrollo mediante la clasificación de los terrenos como suelo rústico con sus categorías correspondientes.”

Així doncs, tenint en compte lo establert a la modificació número 3 del PTIM, el sector de sòl urbanitzable d'ús industrial queda qualificat com a Sòl Rústic de Règim General (SRG), deixant així sense efecte lo establert a la MP de les NNSS de Montuïri del 2008.

1.1.2 PLA DIRECTOR SECTORIAL D'EQUIPAMENTS COMERCIALS DE MALLORCA

El 15 d'abril de 2019 s'aprova definitivament el Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials de Mallorca (PECMA) amb l'objectiu principal de fixar criteris i directrius per a l'establiment d'un model territorial comercial a l'illa de Mallorca centrat en la protecció del medi ambient, l'ordenació del territori i la protecció dels consumidors.

En aquest sentit, el nucli urbà de Montuïri és catalogat com a Zona d'aptitud territorial Nivell 5:

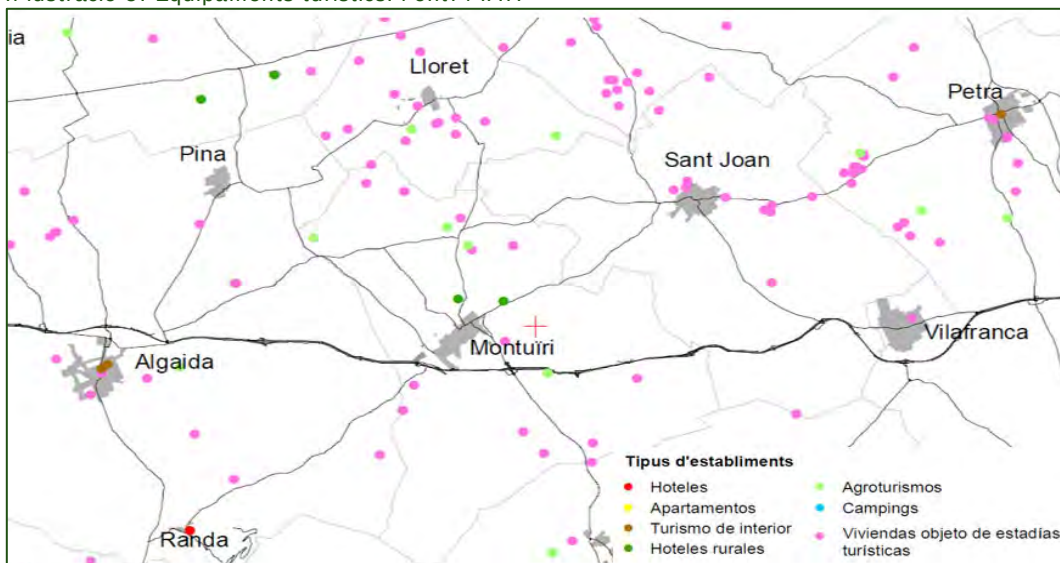
"Es tracta de poblacions de mida petita, també inclou porcions de sòl urbà complementàries a poblacions amb nivells majors. En aquest nivell es permeten equipaments de fins a 700 m² de superfície comercial. Es tracta d'equipaments, que donen resposta a l'escala local, és a dir petites poblacions, o bé porcions de sòl urbà on per les seves característiques (densitat, viari, disponibilitat de serveis, entitats discontinúes, etc.) s'exclouen d'implantacions comercials de dimensions més grans. Són, igual que els equipaments de nivell 4 aquells que presenten les millors capacitats d'inserció i integració en el teixit urbà tradicional o residencial."

S'ha de tenir en compte que es consideren com a equipament comercial tots els establiments comercials de més de 400 m² a les poblacions incloses en àmbits de Nivell 5.

1.1.3 PLA D'INTERVENCIÓ EN ÀMBITS TURÍSTICS (PIAT) DE LES ILLES BALEARS

El Pla d'Intervenció en Àmbits Turístics (PIAT) identifica, a Montuïri, diversos habitatges objecte d'estades turístiques i agroturisme distribuïdes a les zones de sòl rústic del terme municipal, tal i com es pot veure a la següent il·lustració:

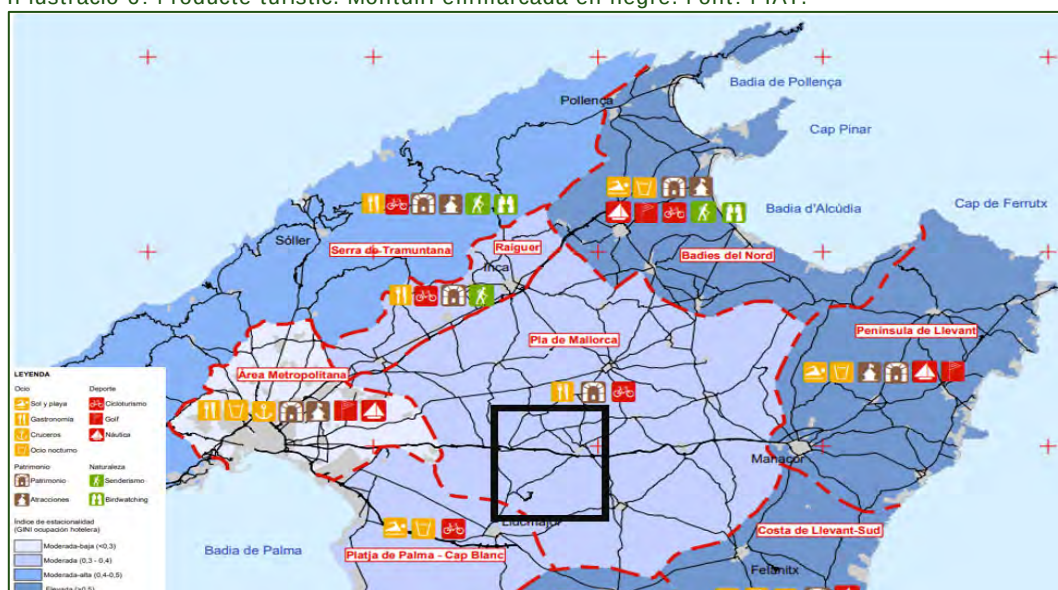
II-lustració 5: Equipaments turístics. Font: PIAT.

Segons dades facilitades pel Consell Insular, a Montuïri hi ha 70 establiments dedicats a l'estada turística: 3 habitatges turístics, 62 estades turístiques en habitatges, 3 agroturisme, 2 hotels rurals.

Les principals activitats turístiques de la Unitat Paisatgística del Pla de Mallorca segons el PIAT són la gastronomia, el patrimoni històric i cultural i el cicloturisme.

II-Il·lustració 6: Producte turístic. Montuïri emmarcada en negre. Font: PIAT.

Segons la informació del PIAT, Montuïri no es troba a cap Zona Turística ni a cap Zona Residencial ZR2, per aquest motiu, la densitat de places turístiques respon als establerts a l'article 16 d'aquest pla, en el que es permeten fins a 25 places turístiques per hectàrea de sòl urbà i 1 plaça per cada 25 m² de superfície construïda en sòl rústic comú.

1.1.4 PLA DIRECTOR SECTORIAL DE PEDRERES

El Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears (PDSPB) va ser aprovat amb el Decret 61/1999, de 28 de maig de 1999, d'aprovació definitiva de la revisió del PDSPB.

Aquest Pla té l'objectiu de regular el planejament urbanístic respecte les zones on hi trobem pedreres i garantir-ne la correcta gestió i restauració, per tal de minimitzar l'impacte ambiental que generen.

Segons informació del Pla, a Montuïri hi trobem dues zones de recursos d'interès miner. En aquestes zones, la Direcció General d'Indústria hi pot autoritzar les activitats extractives.

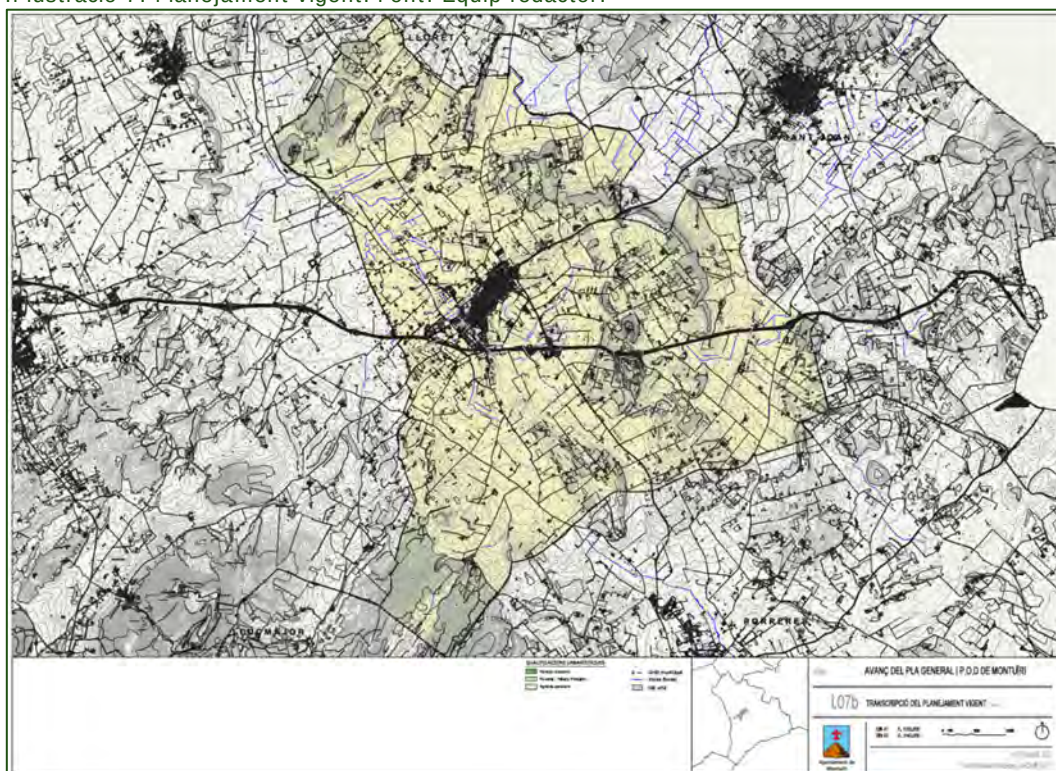
A l'apartat 2.3 Ocupació i Consum del sòl del DIE hi trobem un anàlisi més detallat de les activitats extractives actives del municipi i de les zones de recursos miners identificades per el Pla.

1.1.5 PLANEJAMENT GENERAL

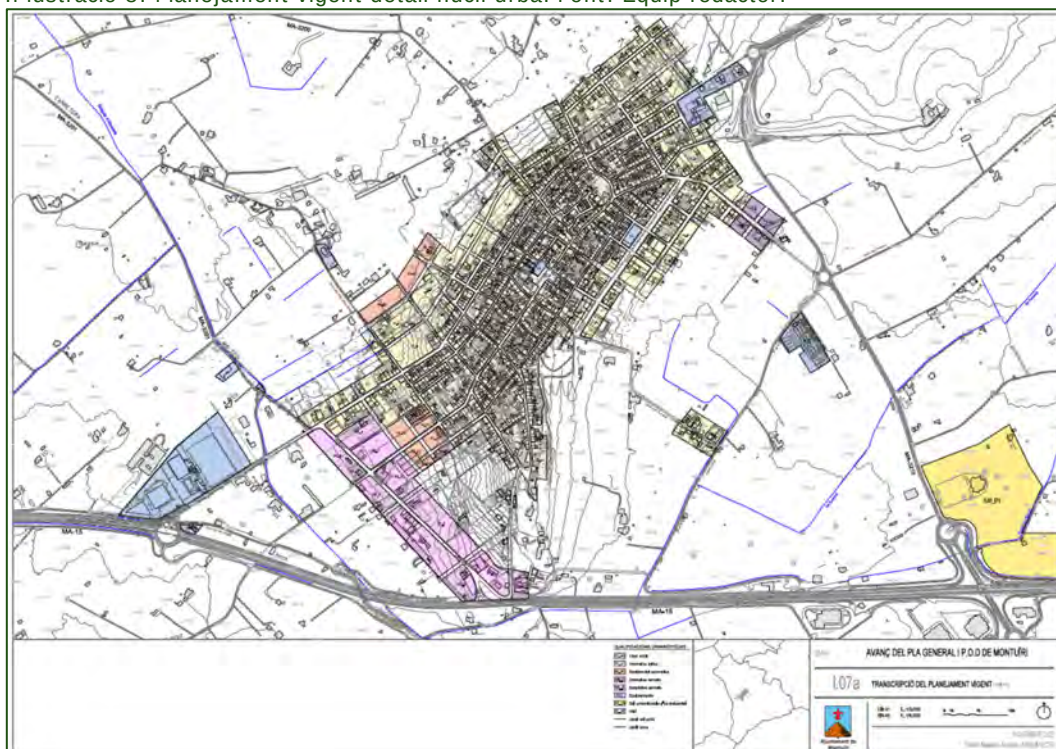
El planejament general municipal vigent del municipi de Montuïri està constituït per les Normes subsidiàries de planejament (NNSS) aprovades per la Comissió insular d'urbanisme (CIU) de Mallorca amb data de 8 de març de 1991. L'any 1998 es va iniciar el procés de revisió d'aquestes normes, tot i que la seva aprovació definitiva va quedar aturada per l'aprovació de les Directrius

d'Ordenació Territorial i l'obligació d'adaptació dels planejaments derivats d'aquesta llei.

II·lustració 7: Planejament vigent. Font: Equip redactor.

II·lustració 8: Planejament vigent detall nucli urbà. Font: Equip redactor.

La classificació del sòl de les NNSS divideixen el sòl del municipi en Sòl urbà i Sòl no urbanitzable:

Article 22.- CLASSIFICACIÓ DEL SÒL.

Les presents NNSS conforme al que s'estableix en la L.S. i Reglament de Planejament classifiquen el territori municipal en dos tipus de sòl.

- Sòl Urbà
- Sòl No Urbanitzable

Article 23.- QUALIFICACIÓ DEL SÒL.

Per a la qualificació del sòl s'han adaptat les definicions establertes pel Pla Provincial d'Ordenació Urbana de les Balears, que són les següents:

- Àrees de desenvolupament urbà.
- Àrees agrícola-ramaderes.
- Àrees forestals.

Tenint en compte aquest context, les NNSS exposen la ordenació de les àrees de desenvolupament urbà:

El sòl urbà s'ha delimitat d'acord amb els criteris establerts en l'article 81 de la L.S.T.R. y compren el Casc Antic, Zona intensiva, Zona extensiva, Extensiva de serveis, Equipaments i Espais Lliures.

Respecte el sòl no urbanitzable es preveuen dues àrees: agrícola-ramaderes i àrees forestals.

Es consideren àrees agrícola ramaderes d'una banda les àrees de sòl que posseeixin aptituds notables o acceptables per a l'explotació agrícola-ramadera i d'altra banda, els sectors susceptibles de cultiu que interessa conservar com a àrees obertes que han de preservar-se i protegir-se contra altres usos o transformacions i que no podran dedicar-se a altres utilitzacions que les del seu destí agrari, tret que, per excés de rompuda dels terrenys originalment forestals, procedís la seva reconversió en zones boscoses.

Les àrees agrícola-ramaderes seran objecte de protecció i per tant de la conservació i defensa conforme es defineix en la Llei del Sòl, i en elles no podran efectuar-se transformacions del seu destí agrari, ni podran elevar-se altres construccions que les necessàries per a l'eficàcia de l'explotació agrària, admetent-se l'ús de l'habitatge, d'acord amb el que s'estableix en els articles anteriors.

Es consideren àrees forestals, d'una banda, el sòl necessari que actualment formen els boscos, muntanyes o terrenys aptes per a la repoblació forestal, inclosa les muntanyes d'utilitat pública, els boscos protectors i els assentats sobre sòls poc profunds i, per una altra, els cims de les serralades i muntanyes malgrat la seva composició rocosa o erm i els terrenys muntanyosos en pendents de més del 20%, malgrat que estiguessin romputs per a la seva transformació en agrícola. Si bé la riquesa forestal com a activitat productiva no és important, interessa la seva conservació com a àrees obertes per representar una integració paisatgística de primer ordre i evitar efectes erosius i de pertorbacions climatològiques i vitals.

Les àrees forestals seran objecte de protecció i per tant de la conservació i defensa, conforme es defineix en la Llei del Sòl, estarà subjecta a la vigent Llei de muntanyes i en ella no podran efectuar-se transformacions del seu destí forestal ni podran elevar-se altres construccions que les necessàries per a l'eficàcia de l'explotació forestal, i s'admetrà l'habitatge en règim singular sempre que l'edificació present un caràcter disseminat i compatible amb el sòl forestal i s'assumeixi pels seus habitants el manteniment del bosc.

Tal i com s'ha vist, les NNSS no defineixen el sòl urbanitzable, ja que classifiquen el sòl com a sòl urbà i sòl no urbanitzable. Per tal de canviar els usos d'un sector del municipi i classificar-lo com a sòl urbanitzable d'ús industrial, es va realitzar una modificació puntual (MP) de les NNSS, que va ser aprovada definitivament el 15 de febrer de 2008 per la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni històric. Aquest sector es troba situat a l'accés de la Carretera de Palma – Manacor, que serveix d'enllaç amb el nucli urbà de Montuïri, i té una superfície total de 54.436 m².

II·lustració 9: Sòl urbanitzable d'ús industrial. Font: MP NNSS Montuïri 2008.

Així doncs, tenint en compte les NNSS i la MP, aquest sector és l'únic que es trobava classificat com a zona urbanitzable dins la superfície municipal fins que el PTIM, a través de la tercera modificació realitzada a juny de 2023, va canviar la classificació del sòl de urbanitzable per usos industrials a sòl rústic de règim general, deixant així sense efecte la MP de les NNSS realitzada al 2008.

A continuació s'adjunta una il·lustració i imatges en la que es mostra l'estat actual d'aquest sector:

II·lustració 10: Sòl urbanitzable d'ús industrial. Font: MP NNSS 2008.

Fotografies 1: Estat actual del sector del sector afectat per la MP del 2008. Punt r36. Font: ACC 2024.

2 REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS

L'objectiu del present apartat és el d'oferir una visió holística; això és: global, sintètica i integrada dels principals requeriments ambientals que cal tenir en compte a l'hora de proposar una ordenació per a l'àmbit objecte d'avaluació ambiental.

2.1 DESCRIPCIÓ GENERAL

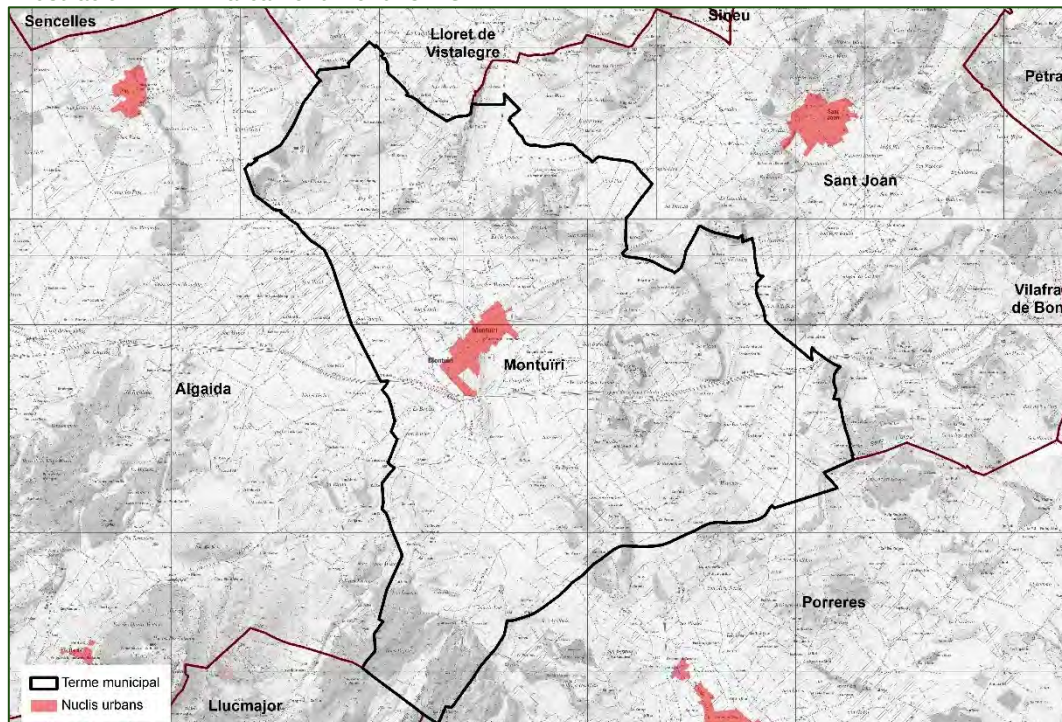
El municipi de Montuïri es troba situat al centre de l'Illa del Mallorca, concretament al sud de la comarca de Pla de Mallorca, amb una superfície de 41,09 Km². La densitat de població es de 75,91 hab/Km², el qual es concentren majoritàriament al nucli urbà. El municipi limita amb els municipis de Lluçmajor al sud, Algaida a l'oest, Lloret i Sant Joan al nord i Porreres a l'est.

El Pla de Mallorca és una àrea que es troba en depressió situada entre les formacions muntanyoses de la Serra de Tramuntana i la Serra de Llevant al centre de l'illa de Mallorca. **Destaca per la seva orografia planera amb un fort arrelament agrícola** on apareixen petits turons sobre els quals històricament s'han realitzat els assentaments urbans.

El terme ocupa una **posició estratègica** al centre de l'illa, ja que es troba al punt mig entre les dues grans polaritats de Mallorca que són Palma i Manacor.

Tradicionalment es un poble agrícola, on hi destaca la gran superfície dedicada al conreu.

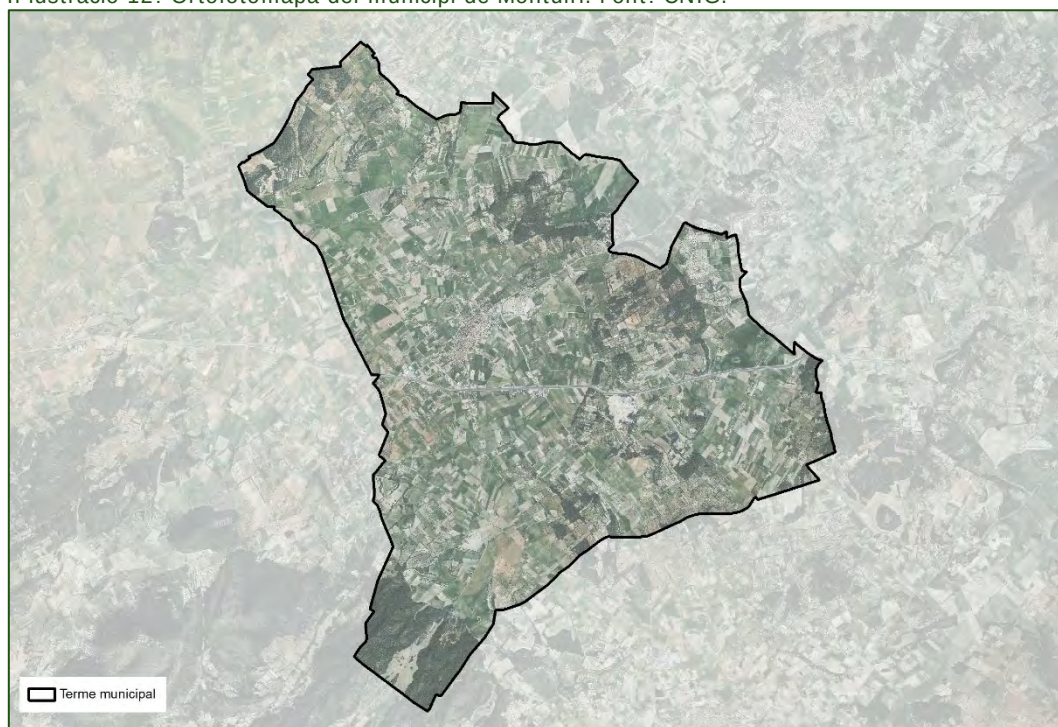
II-lustració 11: Emmarcament. Font: CNIG.

La superfície urbanitzada forma una taca molt compacta a la zona centre-oest del terme municipal.

Els espais oberts del municipi es defineixen majoritàriament com a entorns agrícoles extensius de secà, amb algunes clapes de vegetació arbrada i arbustiva, que es concentren sobretot a la meitat est, a excepció de la zona de la Randa, que es situa al sud-oest.

II-lustració 12: Ortofotomapa del municipi de Montuïri. Font: CNIG.

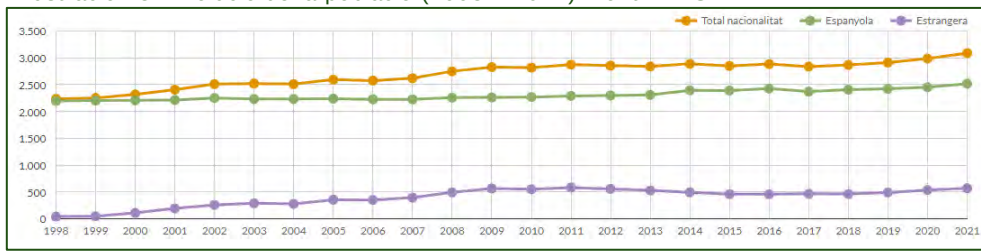

Tal i com es pot observar a l'anterior il·lustració, gran part de la superfície municipal es troba ocupada per zones agrícoles tot i que en els últims anys el pes del sector agrícola dins el teixit econòmic del municipi ha anat baixant. Amb aquesta ortofotomapa si que es pot veure una atomització del parcel·lari rústic que s'ha produït del procés d'anar dividint les finques, passant de hectàrea a la quarterada i de la quarterada als quartons. Tot i aquesta atomització, durant el treball de camp, no s'han observat grans límits físics a la zona agrícola, la qual cosa facilita la connectivitat a nivell ambiental però si en algunes propietats, les quals estaven ballades i no es permetia l'accés.

DINÀMICA POBLACIONAL

Respecte a la dinàmica poblacional de Montuïri, s'observa un augment progressiu i constant des de l'any 2000. La població del municipi en aquell any es situava en 2.500 habitants. Actualment, amb dades de 2021, la població del municipi és de 3.087 habitants. Un 83,4% de la població del municipi disposa de nacionalitat espanyola, mentre que el 16,6% restant té nacionalitat estrangera.

II-lustració 13: Evolució de la població (1998 – 2021). Font: IBESTAT.

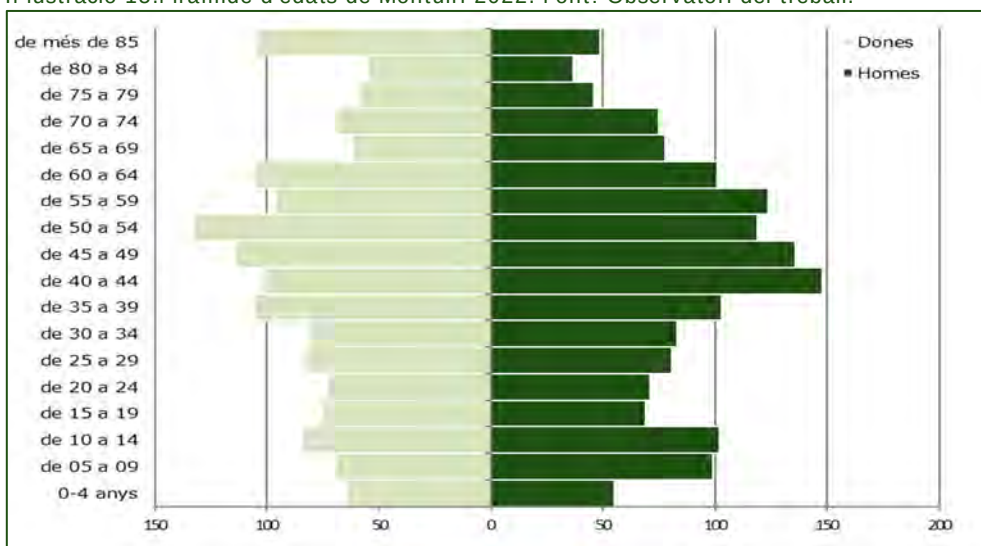
Pel que fa a les migracions, en tot el període estudiat, des de l'any 2000 al 2019, obté un saldo positiu, és a dir, immigra més gent de la què emigra. Aquesta diferència és més acusada des del 2000 al 2003, a partir d'aquest moment s'igualen més els moviments, essent el 2021 de 219 immigracions i 215 emigracions.

II-lustració 14: Evolució del saldo migratori. Font: IBESTAT.

La piràmide d'edat de la població de Montuïri l'any 2022 presenta una manca de jovent, ja que el màxim de població es situa entre els 40 i els 60 anys. Pel que fa a infants, es perfila poc creixement, fet que comportarà una piràmide demogràfica invertida per els pròxims anys.

II-lustració 15. Piràmide d'edats de Montuïri 2022. Font: Observatori del treball.

ACTIVITAT ECONÒMICA

El municipi de Montuïri, com molts altres pobles del Pla de Mallorca, ha tingut un passat agrícola, ja que aquesta activitat tenia una gran representació dins

de les activitats econòmiques que es duïen a terme dins la superfície municipal. Amb el pas dels anys, la terciarització global de l'economia ha tingut efecte en el teixit econòmic del municipi, ja que actualment el principal sector econòmic és el corresponent al sector serveis.

Tenint en compte les dades facilitades per IBESTAT, actualment trobem fins a 96 empreses actives registrades a la superfície municipal de Montuïri:

Taula 1. Empreses registrades a Montuïri per sector. Font: IBESTAT.

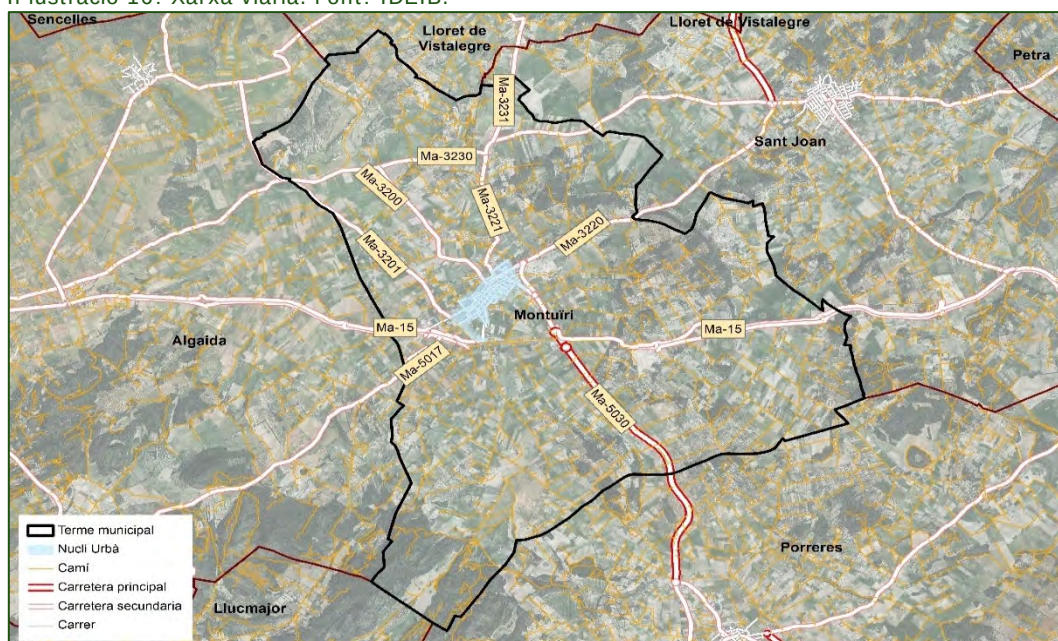
Sector	Empreses	%
Serveis	38	39,58%
Altres sector serveis	22	22,92%
Hosteleria	15	15,63%
Indústria	8	8,33%
Construcció	7	7,29%
Agricultura i pesca	5	5,21%
Transport i emmagatzematge	1	1,04%
TOTAL	96	

Tal i com s'ha comentat anteriorment, destaca el fort pes del sector serveis i turístic (hostaleria), ja que aglutinen més de la meitat d'empreses del municipi.

MOBILITAT

El terme municipal queda dividit en dues meitats, nord i sud, per la carretera MA-15, que el travessa transversalment d'est a oest. Aquesta via de comunicació és una de les més importants de la illa, ja que connecta tots els municipis del pla de Mallorca amb les ciutats de Palma o Manacor, al mateix temps que facilita el ràpid accés a altres municipis que trobem a la zona, com per exemple Algaida.

Il·lustració 16: Xarxa viària. Font: IDEIB.

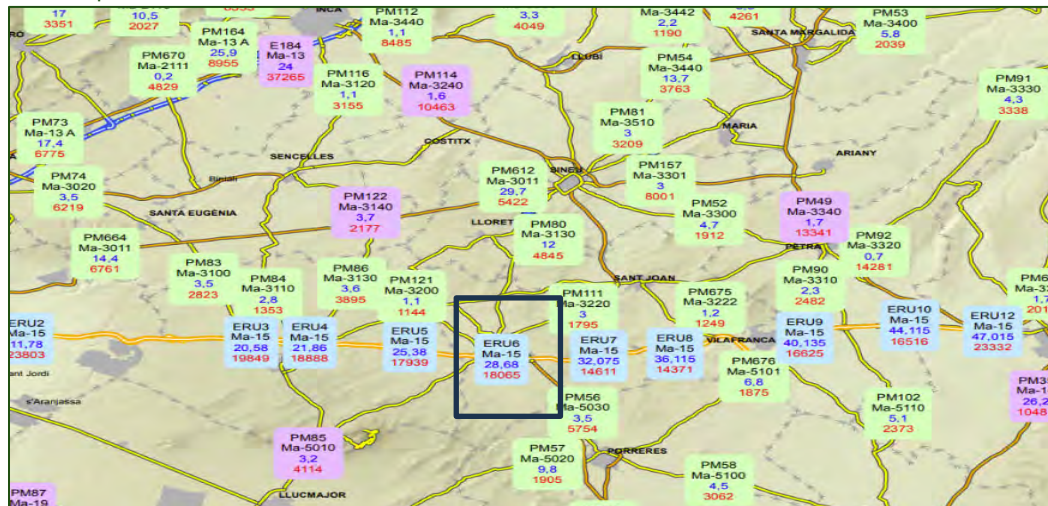

Tal com es mostra a la il·lustració, dins del terme municipal de Montuïri hi trobem carreteres secundàries que exerceixen de vies comunicatives amb els municipis veïns. Les més destacades són la Ma-3220, que connecta el nucli urbà

de Montuïri amb Sant Joan, la MA-5030, que connecta el municipi amb Porreres i la MA-5017, que dona accés al municipi de Lluçmajor.

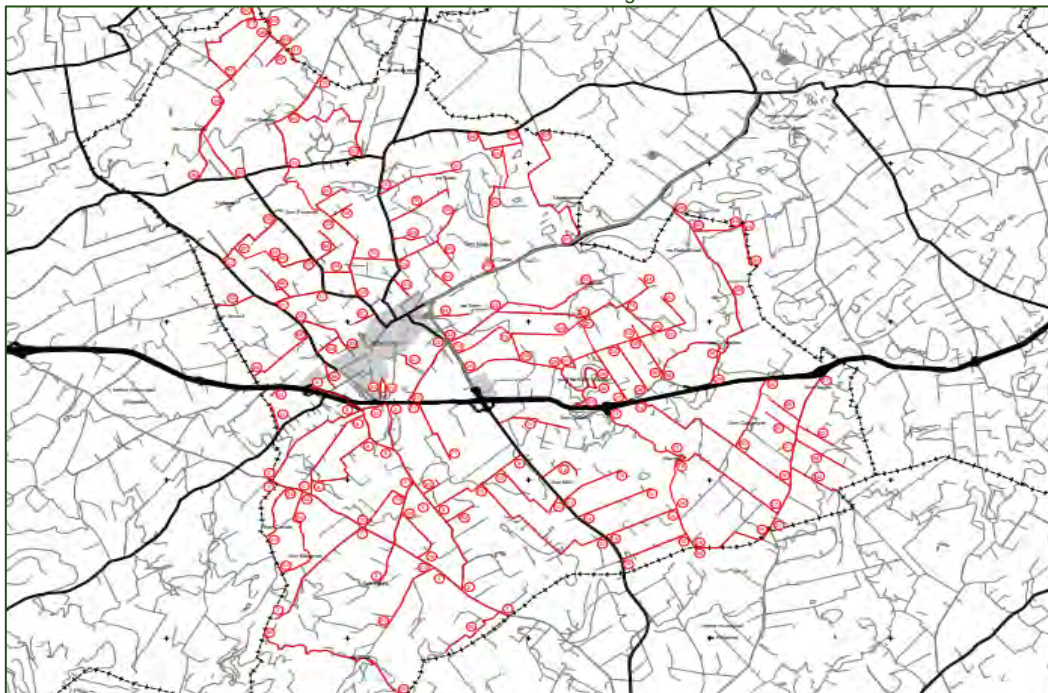
Amb les dades disponibles de 2020, s'observen unes intensitats de trànsit destacables a la carretera principal, la MA-15, amb una intensitat diària de 18.605 vehicles diaris. Per altra banda, a la carretera secundària MA-3220, entre Montuïri i Sant Joan, hi trobem una intensitat diària de 1.795 vehicles.

II-lustració 17: Mapa d'intensitat mitjana diària de vehicles. Emmarcament de Montuïri en negre. Font: Departament de Mobilitat i Infraestructures.

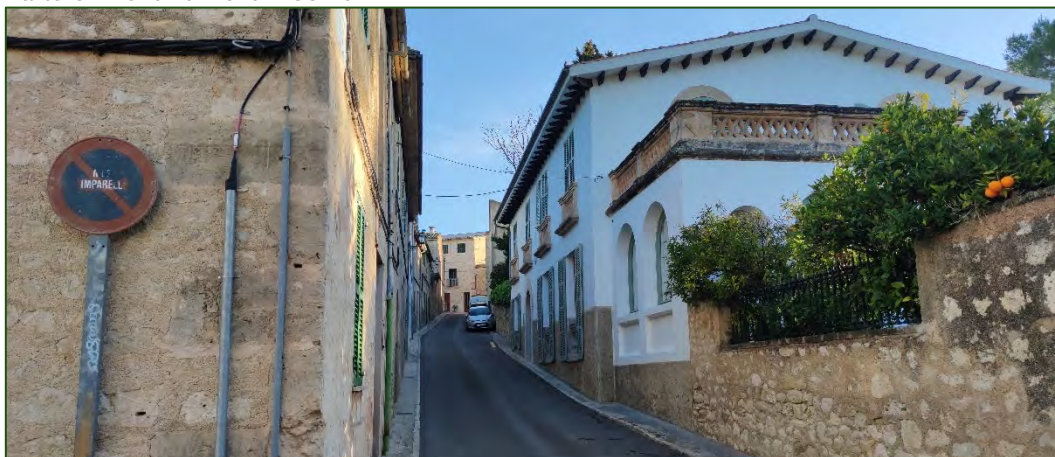
Pel que fa als itineraris i camins rurals, a Montuïri no hi trobem cap gran recorregut (GR). Tot i això, dins el T.M. hi trobem una xarxa de camins situats en entorns rurals força àmplia. Aquests camins estan interconnectats amb els municipis veïns. A continuació s'adjunta la xarxa de camins inclosos en el catàleg de camins de Montuïri.

II-lustració 18: Inventari de camins Montuïri. Font: Catàleg de camins Montuïri.

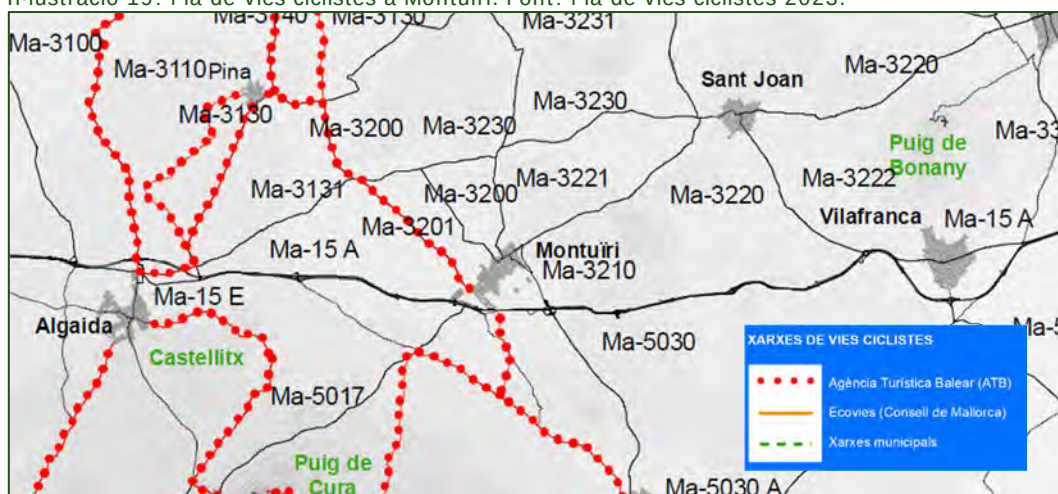
Mobilitat a peu: Moltes voravies no compleixen amb les condicions adequades d'accessibilitat i tenen amplades inferiors als 1,5 metres. Per altra banda, moltes voravies dels carrers del nucli urbà es troben ocupades per vehicles aparcats.

Fotografies 2: Voravies estretes i vehicles estacionats a la voràvia al carrer del Pare Antoni Martorell. Punt 26. Font: ACC 2024.

Mobilitat en bicicleta: Tenint en compte la cartografia del Pla de vies ciclistes de Mallorca, al municipi de Montuïri hi trobem diverses vies que es troben incloses dins les vies ciclistes de l'Agència Turística Balear (ATB):

II-lustració 19: Pla de vies ciclistes a Montuïri. Font: Pla de vies ciclistes 2023.

Per altra banda, a les zones de sòl rústic del municipi hi trobem diversos distintius de rutes ciclistes habilitades tot i que aquestes no són d'ús exclusiu ja que també són utilitzades per altres vehicles. Dins el nucli urbà no hi trobem cap carril bici habilitat.

Transport públic: Actualment l'únic servei de transport públic que trobem al municipi de Montuïri és a través de bus, ja que la línia de tren que hi passava va ser desmantellada al 1964. Les principals línies de bus que actualment donen servei al municipi són la línia 401 Palma – Cala Millor i la línia 403 Palma – Porreres, i les dues tenen parada al mateix lloc, al Bar-Restaurant S'Hostal, al carrer constitució 59.

PLA GENERAL – MONTUÏRI

[illegible]

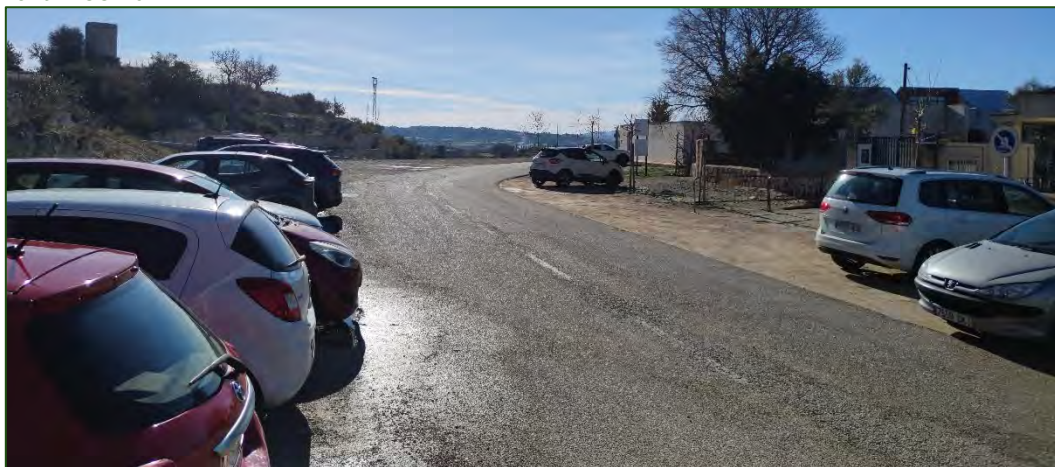
A red and yellow bus is stopped on a road, facing away from the camera. To the left, a white van is parked. To the right, a white SUV is parked. The background features palm trees and a clear blue sky. The scene is outdoors, likely in a warm climate.

Aparcaments: Pel que fa als aparcaments, el municipi disposa de diverses zones que exerceixen de pàrquing tot i que cal remarcar que no es troben enquitranades i habilitades adequadament.

Fotografies 5: Zona d'aparcament habilitada al costat de les instal·lacions esportives. Punt u1. Font: ACC 2024.

Fotografies 6: Zona d'aparcament habilitada al costat del museu arqueològic i de l'escola. Punt u66. Font: ACC 2024.

Durant el treball de camp, s'ha observat la necessitat d'habilitar pàrquings a les proximitats del nucli urbà, ja que molts carrers es veuen ocupats per vehicles estacionats que ocupen més de la meitat de la calçada provocant així problemes de mobilitat i circulació.

Fotografies 7: Vehicles estacionats ocupant la meitat de la calçada. Punt u20. Font: ACC 2024.

Fotografies 8: Queixes veïnals sobre l'estacionament de vehicles al carrer de Palma. Punt u45.
Font: ACC 2024.

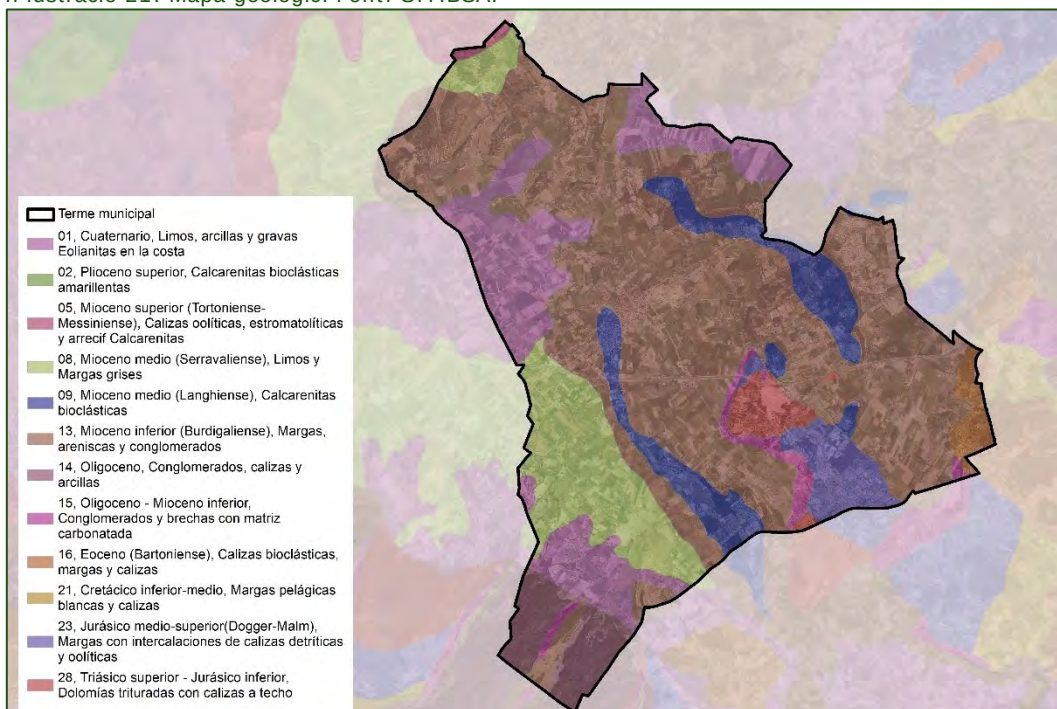

2.2 GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA

L'illa de Mallorca ofereix grans contrastos, podent-se diferenciar quatre dominis o comarques geològiques: la Serra de Tramuntana, el Raiguer, el Pla, i les Serres de Llevant.

Montuïri es situa a l'àmbit del Pla, localitzat a l'est del Raiguer. La comarca geològica del Pla ocupa el centre de l'illa, i el tret més característic que hi trobem són les valls obertes i relleus ondulants i suaus que amb prou feines arriben als 400 m d'altitud.

II-lustració 21: Mapa geològic. Font: SITIBSA.

A Montuïri hi predominen les marges i els conglomerats, del miocè inferior. Tot i això, hi trobem altres tipologies geològiques com els llims, argiles i graves del quaternari.

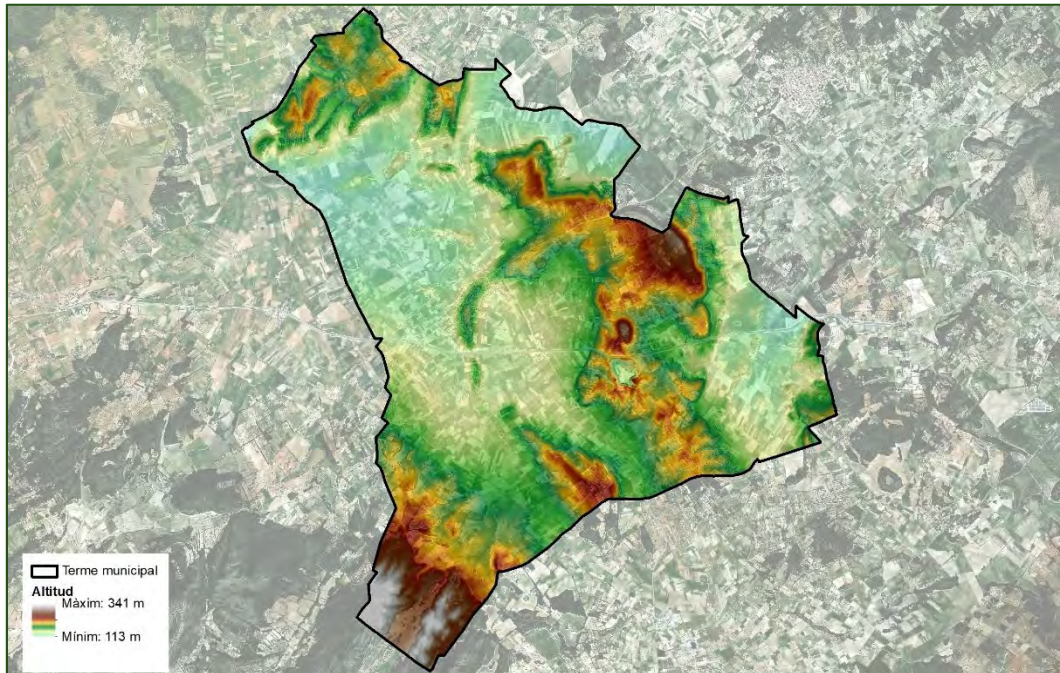
Taula 2: Superfície de les unitats geològiques de Montuïri. Font: SITIBSA.

Descripció	Edat	Superfície (ha)	% Sup. Mun
Margas, areniscas y conglomerados	Mioceno inferior	2246	54,67
Limos, arcillas y gravas Eolianitas en la costa	Cuaternario	552	13,44
Limos y margas grises	Mioceno medio	458	11,15
Calcarenitas bioclásticas	Mioceno medio	317	7,72
Conglomerados, calizas y arcillas	Oligoceno	173	4,21
Margas con intercalaciones de calizas detríticas y oolíticas	Jurásico medio-superior	135	3,29
Dolomías trituradas con calizas a techo	Triásico superior - Jurásico inferior	84	2,04
Conglomerados y brechas con matriz carbonatada	Oligoceno - Mioceno inferior	71	1,73
Calizas bioclásticas, margas y calizas	Eoceno	60	1,46
Calizas oolíticas, estromatolíticas y arrecif Calcarenitas	Mioceno superior	12	0,29

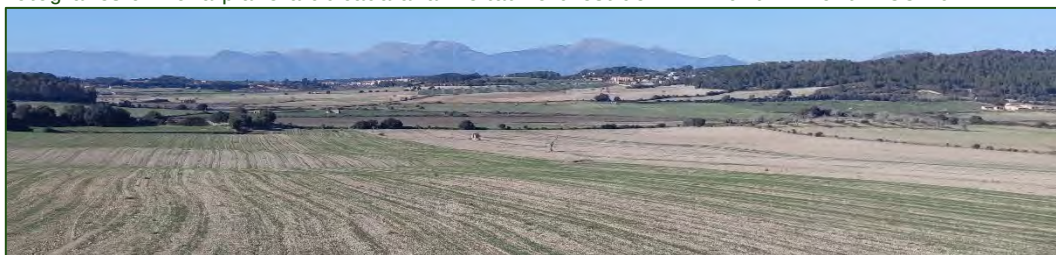
2.2.1 ALTIMETRIA

El municipi es troba situat en una zona molt planera, amb un rang d'alçades entre els 113 metres sobre el nivell del mar a les zones més baixes, corresponents a la part central del municipi, on hi trobem el nucli urbà i la gran majoria de zones agrícoles, i els 341 m a les zones més altes, situades als extrems del municipi, on l'orografia és més muntanyosa. Un dels turons més emblemàtics del municipi és el Turó de Sant Miquel.

II-lustració 22: Altimetria. Font: CNIG.

Fotografies 9: Zona planera ubicada a la meitat nord-est del T.M. Punt r7. Font: ACC 2024.

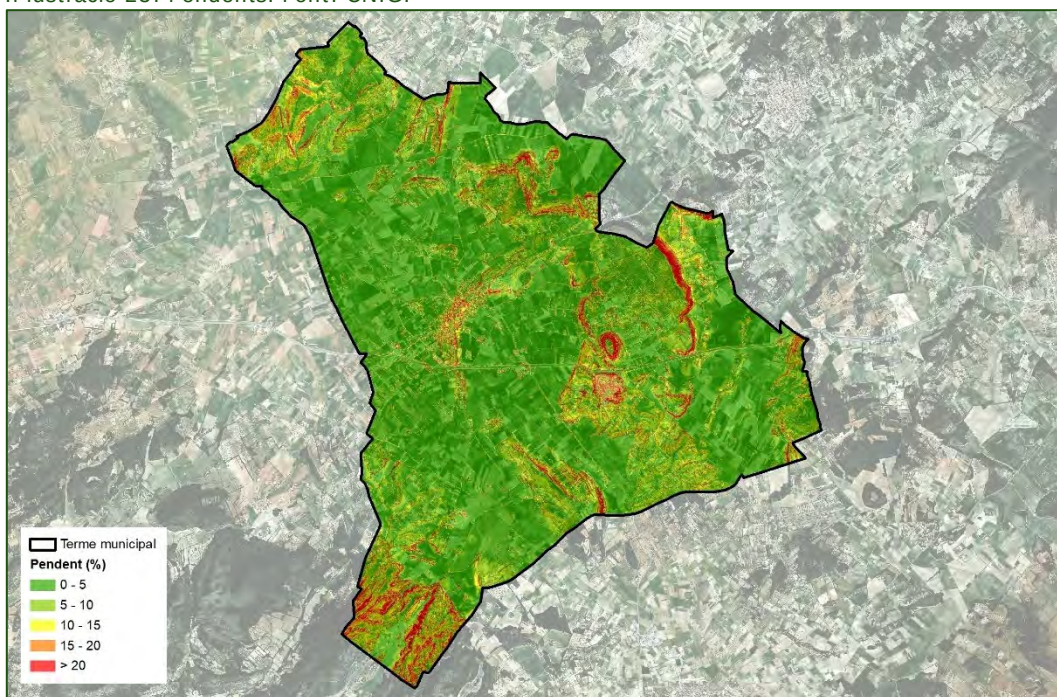
Fotografies 10: Puig de Sant Miquel. Punt r38. Font: ACC 2024.

2.2.2 CLINOMETRIA

Tot i la orografia planera de gran part de la superfície municipal, es detecten algunes zones del municipi amb pendents força pronunciats, en alguns casos superiors al 20%. Les zones que presenten una continuïtat més rellevant pel que fa a pendents considerables són les del Puig de Sant Miquel, la Cova Fosa, l'entorn de Roca Bufeta i Serra Llarga. La resta de zones on hi trobem pendents rellevants tenen caràcter més localitzat i esporàdic.

II·lustració 23: Pendents. Font: CNIG.

Fotografies 11: Zona amb pendent superior al 20% ubicada a les proximitats de la Cova Fosa. Punt r6. Font: ACC 2024.

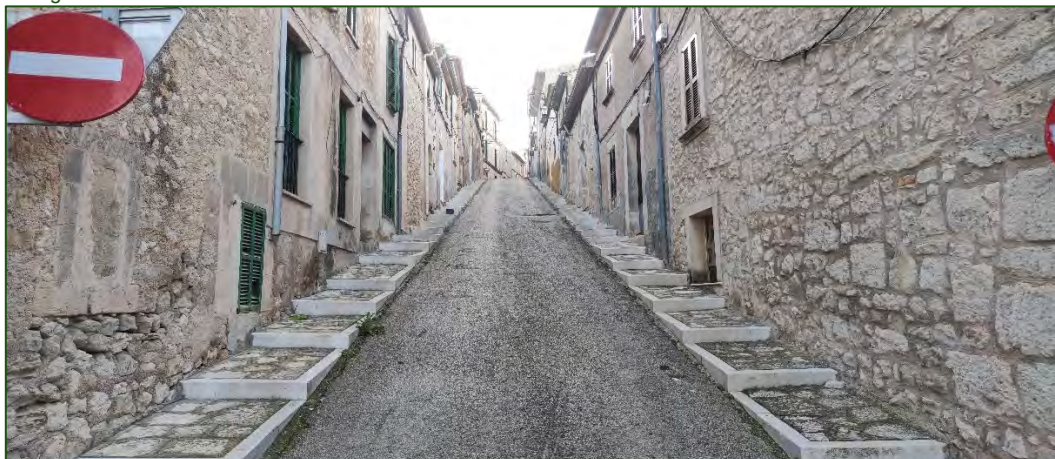
El nucli urbà de Montuïri es troba situat en un turó que condiciona clarament la morfologia dels carrers, especialment aquells que es troben situats al centre.

Fotografies 12: Vista del nucli urbà des del punt r43. Font: ACC 2024.

Cal destacar els pendents que trobem en certs carrers del nucli urbà, com els del carrer de Sant Martí o al Carrer des Forn, ja que aquests son considerables i dificulten la mobilitat de persones grans o amb mobilitat reduïda.

Fotografies 13: Pendent considerable al Carrer des Forn. Punt: u19. Font: ACC 2024.

Fotografies 14: Pendent considerable al Carrer de Sant Martí. Punt u81. Font: ACC 2024.

2.3 OCUPACIÓ I CONSUM DE SÒL

Montuïri es troba ocupat majoritàriament ocupat per zones de conreu, concretament cultius herbacis, el qual ocupa bona part de la superfície municipal, amb una extensió del 37,8%. Aquesta superfície incrementa fins al 70,7% si es consideren les superfícies de combinació de cultius i combinació de cultius amb vegetació.

Pel que fa al 30 % restant del territori, cal destacar la massa forestal, considerant bosc mixt i de coníferes, amb un superfície aproximada del 12,4%, i la zona on hi trobem arbres fruiters no cítrics, amb una ocupació del 11,7 % de la superfície municipal. Finalment, esmentar que la trama urbana només ocupa del 1% de la superfície municipal.

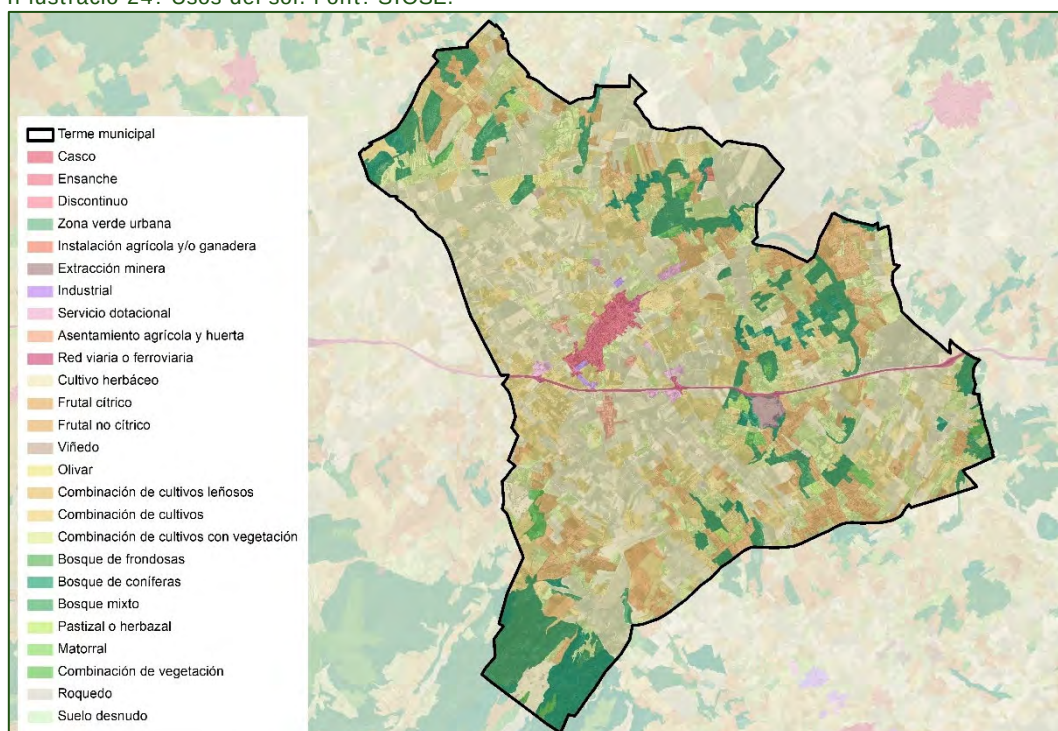
Tot plegat es pot veure amb més detall a la taula següent:

Taula 3: Usos del sòl. Font: SIOSE.

Usos del sòl	Superfície (ha)	%
Cultius herbacis	1555	37,8
Combinació de cultius	792	19,3
Combinació de cultius amb vegetació	560	13,6
Fruïtes no cítrics	480	11,7
Bosc mixt	358	8,7
Bosc de coníferes	153	3,7
Casc antic	43	1,0
Combinació de vegetació	34	0,8
Xarxa viària o ferroviària	27	0,7
Prats i herbassars	18	0,4
Servei dotacional	18	0,4
Assentament agrícola i horta	17	0,4
Oliveres	17	0,4
Extracció minera	16	0,4
Matollar	8	0,2
Industrial	4	0,1
Altres	16	0,4

A la següent il·lustració es pot observar la distribució espacial dels usos i cobertes del sòl que trobem al municipi.

II·lustració 24: Usos del sòl. Font: SIOSE.

ACTIVITAT AGRÍCOLA

En referència a l'activitat agrícola, caldrà tenir en compte l'**Article 106. Directrius i criteris sobre la regulació de les activitats agràries i complementàries**, de la llei 3/2019 de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears, el qual determina:

“Els instruments d'ordenació econòmica, territorial, urbanística, ambiental i d'altres, de competència autonòmica, insular o municipal, quan regulin les activitats agràries o complementàries, han de complir les directrius i els criteris d'ordenació que preveu aquesta llei, en particular, entre d'altres:

- a) Establir, amb caràcter general, el caràcter d'ús admès dels usos agraris en el sòl rústic, sens perjudici de les condicions o limitacions que, per motius ambientals o altres degudament motivats, es prevegin per l'exercici d'aquests, en especial pel que fa a les construccions i les activitats complementàries.*
- b) Ordenar els usos en el sòl rústic facilitant la implementació de les activitats agrària i complementària, en el marc d'un desenvolupament econòmic i social sostenible en el món rural.*
- c) Millorar les estructures agràries amb la finalitat d'obtenir unes rendes agràries dignes, que en facin possible la modernització i n'assegurin la continuïtat.*
- d) Prioritzar, amb caràcter general, la utilització d'edificacions existents per destinar-les a usos agraris, enfront de la construcció d'edificacions de nova planta, sens perjudici de les adaptacions que s'hi hagin de fer per garantir-ne la funcionalitat.*
- e) Fomentar les activitats de transformació agrària i agroalimentària, la producció local i la venda directa.*
- f) Facilitar, en els casos justificats, la reubicació d'explotacions agràries preexistents.*

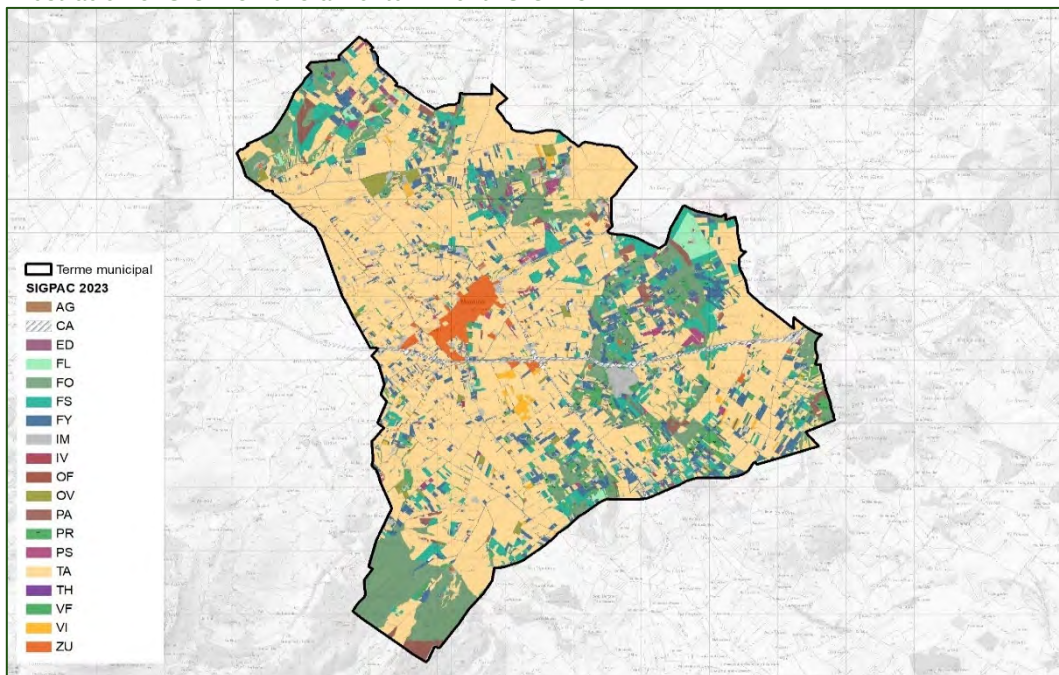
g) Garantir, en les explotacions agràries, la circulació de vehicles de motor necessaris per a l'exercici de l'activitat agrària, sense que en cap cas no perjudiquin els valors ambientals en espais protegits territorialment o ambientalment.

h) Fixar, per als casos d'edificacions, construccions o instal·lacions que s'ubiquin en l'àmbit d'un espai protegit a l'empara de la legislació territorial i urbanística, mesures protectores, correctores i compensatòries, necessàries per a l'adaptació i la integració en l'entorn, a fi d'evitar, prevenir o minimitzar els possibles efectes negatius sobre el valor específicament protegit.

i) Fixar les condicions de les edificacions, les construccions i les instal·lacions vinculades a una activitat agrària d'oci i d'autoconsum, atenent criteris d'adequació de les característiques de la construcció a la finalitat a què es destini, de proporcionalitat amb relació a la producció previsible i de prioritat en la reutilització d'edificacions ja existents.”

La distribució de les zones agrícoles al municipi, tenint en compte les dades proporcionades a través del Sistema d'informació Geogràfica de Parcel·les agrícoles (SIGPAC 2023), és la següent:

Il·lustració 25. SIGPAC 2023 a Montuïri. Font: SIGPAC.

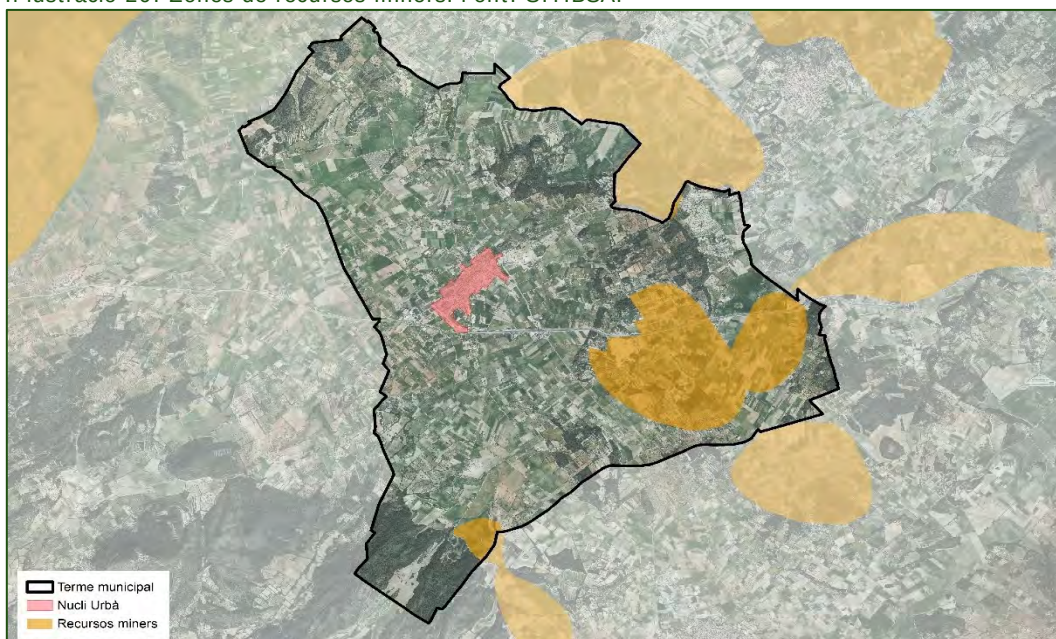

La superfície amb més representació segons dades SIGPAC 2023 és la classificada com a Terra campà – TA, amb una superfície total de 2.338 ha. Aquesta superfície és destinada al conreu de secà.

ACTIVITATS EXTRACTIVES

Pel que fa a les activitats extractives, al municipi s'identifiquen dues zones incloses en la cartografia del SITIBSA de recursos miners de les Illes Balears, en la que es mostren les delimitacions aprovades en el Decret 61/1999, de 28 de maig de 1999, de la revisió del Pla director sectorial de pedreres de les Illes Balears.

II·lustració 26: Zones de recursos miners. Font: SITIBSA.

A la zona sud del municipi no hi troba cap activitat extractiva, en canvi, a la zona situada al nord-est, hi trobem la presència d'una activitat extractiva en actiu, la pedrera de Sant Miquel, ubicada gairebé adjacent a la carretera MA-15, a uns 2,5 km a l'est del nucli urbà.

Fotografies 15: Pedrera de Sant Miquel. Punt r1. Font: ACC 2024.

Fotografies 16: Maquinària i instal·lacions de la Pedrera de Sant Miquel. Punt r1. Font: ACC 2024.

Cal remarcar que l'activitat extractiva de Sant Miquel es troba en una zona amb la presència de nombrosos hàbitats d'interès comunitari, així com molt pròxima a una zona protegida ANEI:

“Article 33. Vinculació del planejament municipal”

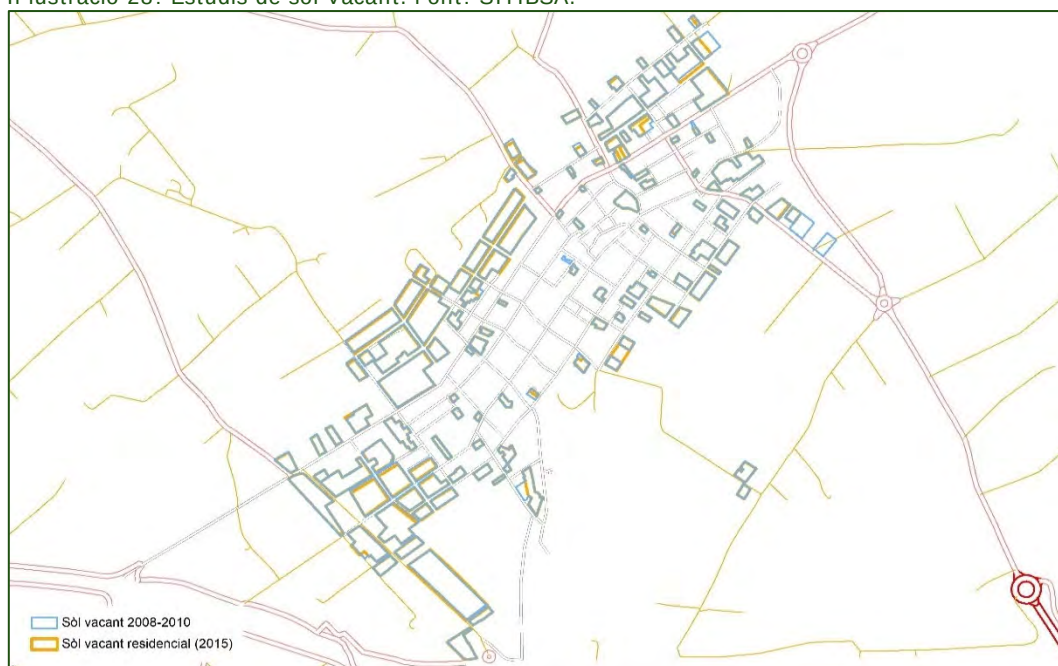
1. Una vegada que l'ajuntament afectat hagi rebut la notificació de l'autorització o la concessió del dret miner, ha d'iniciar la tramitació de la corresponent modificació puntual del seu planejament, regulada en la normativa urbanística d'aplicació, incorporant en l'àmbit del sòl delimitat en l'autorització minera la qualificació que només admeti l'ús extractiu. Una vegada incorporada al planejament, no és necessària la declaració d'interès general.
2. Si l'adaptació del planejament urbanístic no es produeix en un termini de sis mesos des que s'hagi rebut la notificació a què fa referència l'apartat anterior, el consell insular corresponent s'ha de subrogar en les competències municipals per redactar-la i tramitar-la. Tampoc en aquest supòsit no és necessària la declaració d'interès general.
3. L'autorització d'activitat municipal està gravada amb una prestació compensatòria, tal com estipula l'article 17 de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears.
4. Les determinacions del Pla director sectorial de pedreres de les Illes Balears o de qualsevol altre pla sectorial que reguli l'activitat extractiva a les Illes Balears, són

aplicables directament i prevalen sobre les de planejament urbanístic de qualsevol administració, que han de ser objecte d'adaptació."

SÒL VACANT

Per tal d'analitzar la superfície que trobem dins el nucli urbà i que no es troba edificada o utilitzada (sòl vacant), la Direcció General de Territori de Mallorca va realitzar diversos estudis estadístics referenciat, durant els anys 2000, 2008, 2010 i 2015, respecte les delimitacions i la quantificació del potencial d'habitatges del sòl vacant que, segons el planejament vigent (en aquest cas les NNSS del 1991), són susceptibles de ser edificades per establir-hi usos residencials i/o turístics. També es va realitzar un càlcul aproximat de l'augment de població derivat de la utilització de tot el sòl vacant.

II·lustració 28: Estudis de sòl Vacant. Font: SITIBSA.

Segons l'estudi de les parcel·les vacants realitzat, tal i com es recull a la memòria del PG, actualment Montuïri té una capacitat de construcció de 843 habitatges nous, que significarien l'arribada de 1.350 habitants en cas de que s'omplissin tots, assolint la població els 4.437 habitants.

Fotografies 17. Sòl vacant a en el punt u37. Font: ACC 2024.

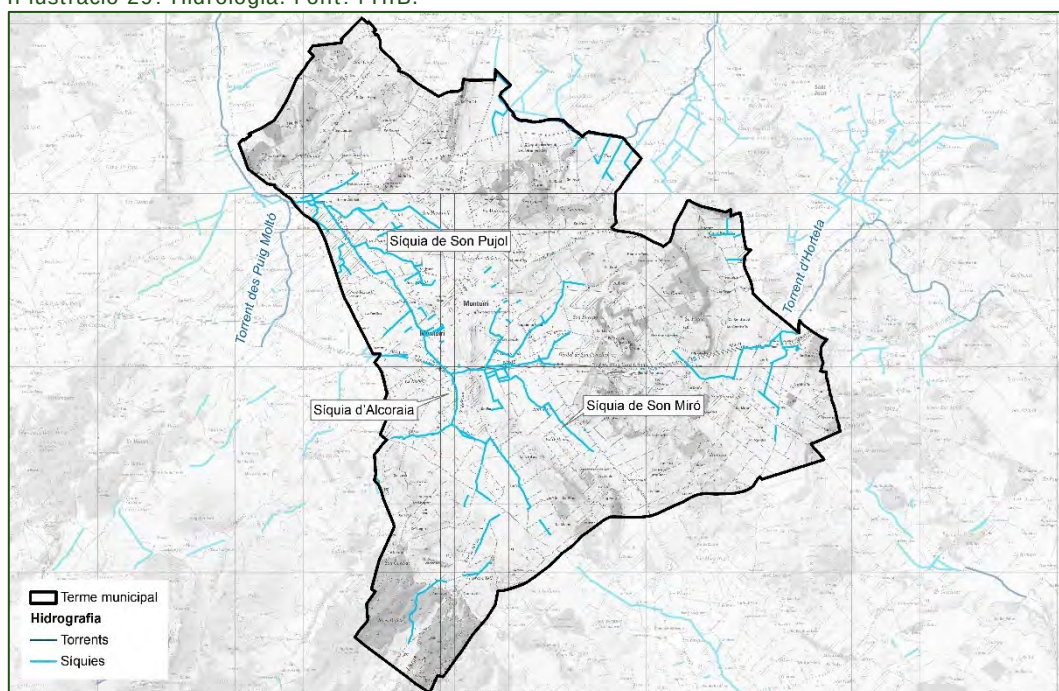

2.4 CICLE DE L'AIGUA

HIDROLOGIA

La xarxa hídrica del municipi consisteix en una xarxa de síquies on hi destaca la Síquia d'Alcoraia (també anomenat torrent de Pina), amb un traçat de sud a nord per l'extrem oest del terme municipal. Al llarg del seu curs hi conflueixen d'altres síquies, com la Síquia de Son Pujol i la Síquia de Son Miró. Les aigües de gran part de les síquies del municipi tributen al torrent des Puig Moltó, situat al terme municipal del municipi d'Algaida.

II-lustració 29: Hidrologia. Font: PHIB.

Fotografies 18: Síquia d'Alcoraia. Punt r39. Font: ACC 2024.

Fotografies 19: Síquia d'Alcoraia després confluència Síquia de Son Miró. Punt r40. Font: ACC 2024.

Fotografies 20: Síquia d'Alcoraia abans confluència síquia Son Pujol. Punt r23. Font: ACC 2024..

En la foto anterior podem veure l'afectació de la canya americana (Arundo donax), planta al·loctona amb al potencial bioinvasor, en alguna d'aquestes Síquies.

Fotografies 21: Confluència de les Síquies d'Alcoraia, Són Pujol i Són Company abans de trobar el torrent des Puig Moltó. Punt r13. Font: ACC 2024.

Segons el reial decret 49/2023 de 24 de gener, pel qual s'aprova el PHIB 2022-2027, en el seu article 103, desenvolupament d'actuacions a DPH i les seves zones de protecció, s'estableix que no es consideren DPH les síquies, els canals i els tàlvegs, tal com s'exposa a continuació:

Article 103. Desenvolupament d'actuacions a DPH i les seves zones de protecció

1. Totes les actuacions a executar en el DPH, zona de servitud i zona de policia que puguin suposar un obstacle o desviament de la circulació de l'aigua han de ser autoritzades prèviament per l'AH, excepte les contemplades als articles 105, 106 i 107, i les que es facin d'acord amb Plans d'Ordenació Urbana, altres figures d'ordenació urbanística o plans d'obres de l'administració que hagin estat informades en relació a la gestió del domini públic hidràulic i hagin recollit les oportunes previsions formulades a aquest efecte, que requeriran de la presentació d'una declaració responsable en els termes prevists.

2. L'AH determinarà les condicions a les quals hauran de subjectar-se les autoritzacions, els drets i les obligacions que assumeix el subjecte autoritzat, el termini de durada de l'autorització, si escau, el cànon d'ocupació i els supòsits de revocació. La tramitació es farà d'acord a l'establert en Títol II del RDPH sobre la utilització del DPH. A efectes de determinar de forma preliminar si l'àmbit d'una actuació afecta al domini públic hidràulic, la zona de servitud o la zona de policia s'utilitzarà la cartografia de la Xarxa hidrogràfica provisional elaborada per la DGRH o la que la substitueixi. Aquesta cartografia i les seves revisions estaran disponibles al Visor de l'Aigua de les Illes Balears i és orientativa.

3. Això no obstant no es consideren DPH les siques, els canals i els tàlvegs identificats com a tals en la cartografia anterior, sempre que en el cas dels tàlvegs no s'apreciï una llera definida, o en el cas de siques i canals, no es tracti d'una canalització d'una llera natural. Encara que no tinguin consideració de DPH, amb caràcter general, en aquestes zones no es poden realitzar actuacions quan suposin el desviament o l'obstacle de l'aigua que circula o un risc per a tercers.

QUALITAT DE LES AIGÜES SUPERFICIALS

En el marc del Pla Hidrològic de les Illes Balears es realitza un seguiment de l'estat de les masses d'aigua superficial i subterrània per tal de monitoritzar-ne la qualitat. Per realitzar la valoració es considera tant l'estat ecològic com l'estat químic.

Els dos torrents que recorren dins del municipi formen part, parcialment, de les masses d'aigua superficials avaluades. En concret, el torrent de Pina figura part de la massa d'aigua Pina-Castellitx (ES110MSPF11017205), i el Torrent d'Horteta que figura de la massa d'aigua d'Horteta (ES110MSPF11016801).

Pel que fa a l'**estat ecològic**, segons la Instrucció de Planificació Hidrològica per la demarcació hidrogràfica intracomunitària de les Illes Balears (IPHIB) (decret llei 1/2015), l'estat ecològic és una expressió de la qualitat de l'estructura i el funcionament dels ecosistemes aquàtics associats a les aigües superficials, que es classifica com a molt bo, bo, moderat, deficient o dolent. Es diagnostiquen com a masses amb estat bo o millor aquelles que presenten un estat bo o molt bo. En canvi, les masses amb estat moderat, deficient o dolent es diagnostiquen com a masses amb estat pitjor que bo. L'estat ecològic es determina en la base de diversos indicadors que s'agrupen en indicadors d'elements de qualitat biològics, hidromorfològics i fisicoquímics.

Pel que fa a l'**estat químic**, és una expressió de la qualitat de les aigües superficials que reflecteix el grau de compliment de les normes de qualitat ambiental de les substàncies prioritàries i altres contaminants, es classifica com a bo o com no arriba al bo.

Per determinar l'estat químic de totes les categories de masses d'aigua superficial s'analitzen les substàncies preferents, prioritàries i altres contaminants d'acord a el Reial Decret 817/2015, de 11 de setembre, pel qual s'estableixen els criteris de seguiment i avaluació de l'estat de les aigües superficials i les normes de qualitat ambiental. Si no se supera el valor de la

concentració màxima admissible d'aquests contaminants es considera que la massa està en bon estat químic.

Amb tot, el resultat de l'avaluació de les dues masses d'aigua presents al municipi per al tercer cicle de planificació hidrològica (2022- 2027) es mostra a la taula següent:

Taula 4: Estat de les masses d'aigua superficials. Font: PHIB.

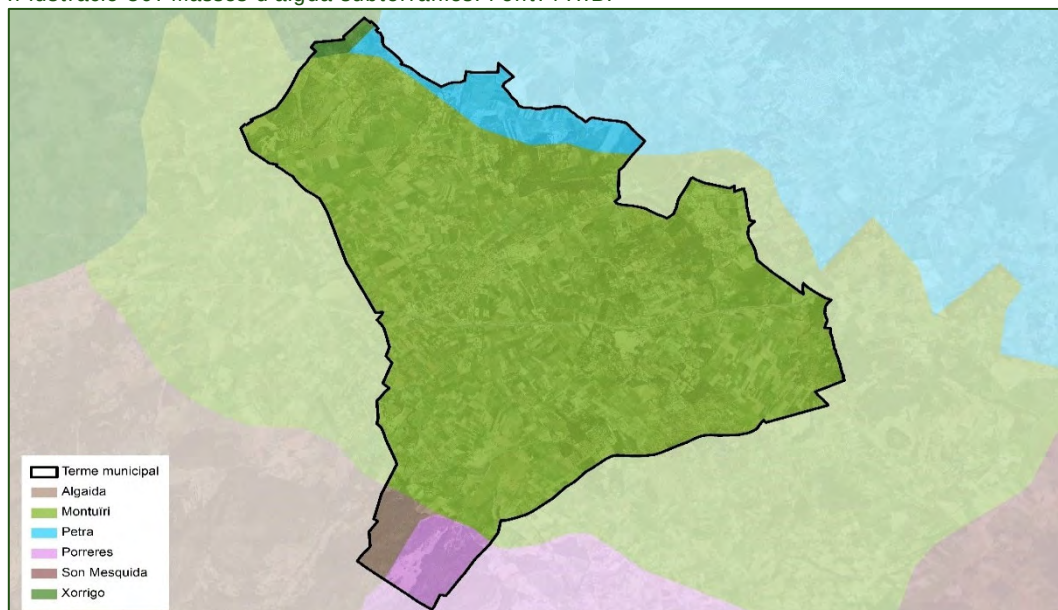
Codi	Massa d'aigua	Estat de la massa d'aigua		
		Estat ecològic	Estat químic	Estat global
ES110MSPF11016801	Horteta	Pitjor que bo	Bo	Pitjor que bo
ES110MSPF11017205	De Pina 1	No avaluat	Bo	Bo o millor

Tal i com apunta el PHIB, l'estat ecològic pitjor que bo de la massa d'aigua de Horteta es deu tant als indicadors biològics com als fisicoquímics.

HIDROLOGIA SUBTERRÀNIA

Com s'ha dit, el PHIB també defineix les masses d'aigua subterrània i en realitza el seguiment de la seva qualitat. En aquest cas, Montuïri es situa sobre quatre masses d'aigua diferents: (1) Petra, a l'extrem nord del municipi, (2) Montuïri (en la qual es fa la captació d'aigua municipal amb el pou des Rei), ocupant el centre del municipi amb una extensió majoritària, i (3) Son Mesquida i (4) Porreres a l'extrem sud del municipi. Ho podem observar en la imatge següent:

II-lustració 30: Masses d'aigua subterrànies. Font: PHIB.

QUALITAT DE L'AIGUA SUBTERRÀNIA

L'estat de les masses d'aigua subterrània ve determinat per l'estat químic i l'estat quantitatiu. L'estat químic es defineix per la concentració de nitrats, clorurs i substàncies químiques.

Per aconseguir el bon estat químic, els nitrats i clorurs no han de superar els 50 mg NO₃/litre i els 250 mg Cl-/litre, respectivament, tal com s'estableix en la normativa de qualitat de l'aigua de consum humà (Reial Decret 140 / 2003).

Tampoc es poden superar els valors especificats a la mateixa normativa per a les substàncies químiques.

L'estat quantitatiu de les masses d'aigua subterrània és una expressió de el grau en què les extraccions directes i indirectes afecten les masses. Per mantenir un bon estat quantitatiu, els índexs d'explotació d'aigües subterrànies s'han de poder mantenir a llarg termini. Per aquest motiu, es considera en bon estat quantitatiu aquella massa l'explotació actual no superi el 100% de el recurs disponible, tal com estableix el PHIB 2019.

Amb tot, l'estat de la qualitat de les aigües subterrànies de les masses identificades al municipi es resumeix a la taula següent:

Taula 5: Estat de les masses d'aigua subterrània. Font: PHIB.

Codi	Massa d'aigua	Estat de la massa d'aigua		
		Estat químic	Estat quantitatiu	Estat global
ES110MSBT1814M1	Xorrigo	Bo	Bo	Bo
ES110MSBT1815M4	Petra	Dolent	Dolent	Dolent
ES110MSBT1815M3	Algaida	Bo	Bo	Bo
ES110MSBT1815M1	Porreres	Bo	Bo	Bo
ES110MSBT1815M2	Montuïri	Bo	Bo	Bo

Pel que fa a l'estat químic dolent de la massa d'aigua Petra, és degut a la presència de nitrats (NO_3^-). I destacar que la massa d'aigua Montuïri, la qual és la que ocupa la major part del terme municipal, té un estat bo en les tres estats que defineixen la massa d'aigua.

RECURSOS HÍDRICS

Pel que fa a la disponibilitat d'aigua dolça, Mallorca disposa de 3 fonts principals d'abastament: (1) aigües superficials, (2) aigües subterrànies, i (3) aigües dessalades.

Pel que fa a les aigües superficials, l'illa disposa dels pantans de Cúber i Gorg Blau per abastir la ciutat de Palma.

Respecte a l'aigua dessalada, Mallorca compta amb 3 infraestructures de dessaladores des de 2015 en municipis costaners: Palma, Andratx i Alcúdia.

Finalment, la illa disposa de diversos pous de captació de les aigües subterrànies. Segons les dades disponibles en el PHIB del segon cicle (2015 – 2021), la disponibilitat d'aigua per cadascuna de les masses d'aigua presents al municipi era la següent:

- ES110MSBT1814M1 Xorrigo: 8,92 hm³/any.
- ES110MSBT1815M4 Petra: 5,390 hm³/any.
- ES110MSBT1815M3 Algaida: 2,19 hm³/any.
- ES110MSBT1815M1 Porreres: 2,40 hm³/any.
- ES110MSBT1815M2 Montuïri: 1,70 hm³/any.

Per altra banda, cal tenir en compte que les Illes Balears es divideixen en Unitats de Demanda (UD), definits en el Decret 54/2017, de 15 de desembre, pel qual s'aprova el Pla Especial d'Actuació en Situacions d'Alerta i Eventual

Sequera de les Illes Balears. Per cada UD s'estableix un índex de sequera hidrològica, el qual es presenta de forma semblant a un semàfor:

- En verd, normalitat, la situació dels aqüífers és estable i bona.
- En groc, prealerta, els recursos comencen a minvar i es necessari començar a prendre algunes mesures de gestió.
- En taronja, alerta, els recursos comencen a ser escassos i en conseqüència és necessari prendre més mesures de gestió així com començar restriccions de consum d'aigua.
- En vermell, emergència, la situació és greu i en conseqüència es preveuen mesures de restricció de consum d'aigua així com la prohibició de certs usos de l'aigua.

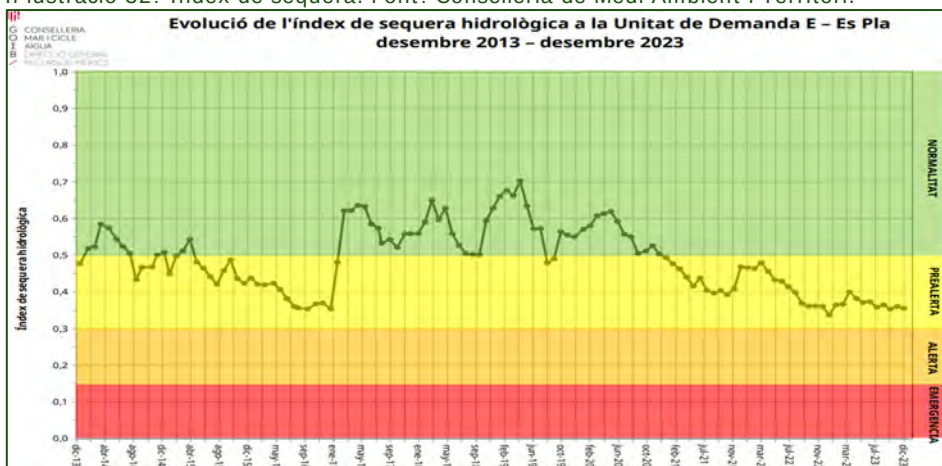
Montuïri es situa sobre la Unitat de Demanda E - es Pla.

II-lustració 31. Escenari de sequera de les Unitats de Demanda a desembre de 2023. Font: GOIB.

A continuació es mostra l'evolució de l'índex de sequera hidrològica¹ pel període 2013 - 2023 a la UD E – es Pla.

II-lustració 32: Índex de sequera. Font: Conselleria de Medi Ambient i Territori.

¹ Disminució de la disponibilitat d'aigua potable (superficial i subterrània) en un sistema de gestió determinat i per un període de temps indeterminat que pot impedir satisfer les demandes d'aigua del sistema d'explotació.

Com es pot veure, la situació històrica presenta alts i baixos en la disponibilitat hídrica, si bé en el període estudiat no es passa del nivell de prealerta, situació en la que es troba des de mitjans de 2020 fins a l'actualitat.

ABASTAMENT I CONSUM D'AIGUA

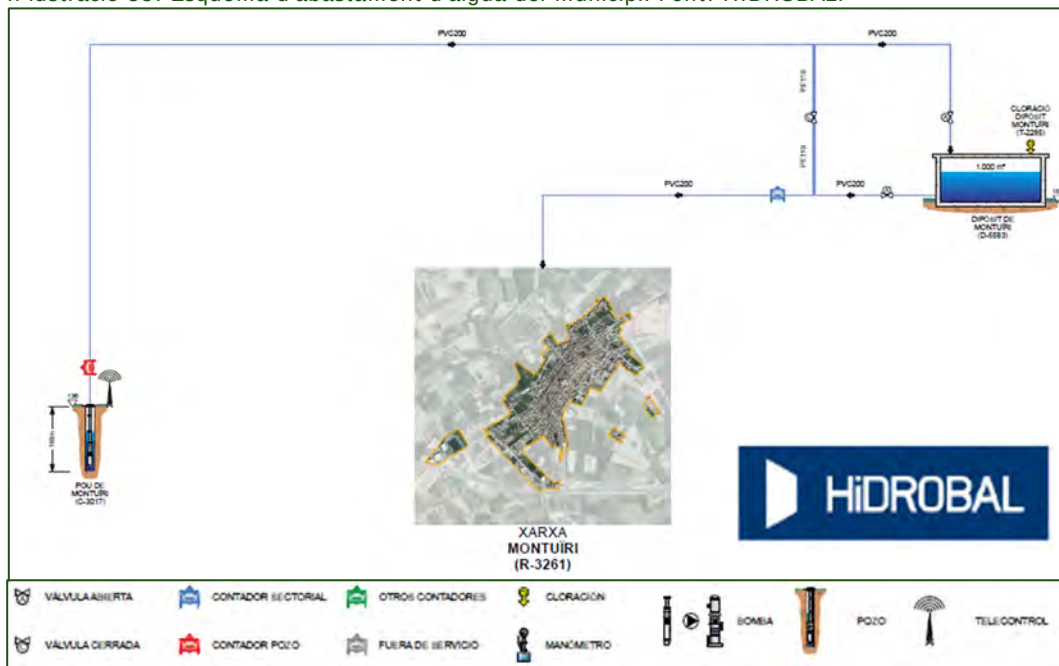
La xarxa d'abastament d'aigua potable al municipi es realitza de manera indirecta a través de l'empresa Hidrobal, Gestión de Aguas de Baleares, S.A.U. (en endavant Hidrobal).

Montuïri disposa d'un dipòsit regulador d'aigua, situat en sòl rústic, a la carretera de Sant Joan. El nucli s'abasteix del Pou des Rei, situat a la sortida del nucli per la carretera de Lloret de Vistalegre (Ma-3221), que capta l'aigua de la massa subterrània Montuïri.

Fotografies 22: Pou des Rei. Punt u54. Punt ACC 2024.

II·lustració 33: Esquema d'abastament d'aigua del municipi. Font: HIDROBAL.

Cal tenir en compte que el municipi disposa d'una ordenança específica que promou l'estalvi i la reutilització de l'aigua (ordenança d'estalvi d'aigua, pla d'aprofitament d'aigües freàtiques....).

Respecte a les dades de consum d'aigua a Montuïri per al període 2018-2022 han estat facilitades per l'empresa HIDROBAL. Tal com es mostra a la següent taula, els principals consums els trobem per usos particulars (domèstic xarxa).

Taula 6: Volums (m³) facturats a Montuïri. Font: Hidrobal.

Any	Domèstic Xarxa	Municipal	Emp.Grup	Total (m ³ /any)
2018	87.583	8.006	29	95.618
2019	93.197	10.228	21	103.446
2020	94.886	14.494	25	109.405
2021	99.543	12.777	38	112.358
2022	96.512	12.188	37	108.737

S'observa que l'any major consum es correspon al 2021, i l'any amb un menor consum correspon el 2018. En general, es pot apreciar una tendència creixent en el consum d'aigua al llarg d'aquests anys. Destaca que l'ús domèstic és el principal consumidor d'aigua. Amb tot, remarcar que els m³ anuals consumits es troben per sota de la capacitat d'abastament autoritzada del Pou des Rei (208.815 m³), suposant un 52% de la mateixa amb els consums de 2022. Si tenim en compte la capacitat de la massa d'aigua Montuïri, la capacitat del pou des Rei suposaria un 12,3 % del total.

D'acord amb l'article 33. Dotacions per a l'abastament de la població, del Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB);

• Les dotacions considerades per al càlcul de la demanda urbana s'establiran cas per cas en funció de factors com la tipologia de habitatge i les infraestructures existents, en cap cas es podrà superar la dotació màxima de 250 litres per persona i dia, tenint en compte la població total equivalent (se comptabilitza la part estacional), i incloent les pèrdues en conduccions, dipòsits i xarxes de distribució. Aquestes dotacions deuen ser aplicables tant per a expedients de concessió com per a la qualificació de demandes associades a nous desenvolupaments urbans que es puguin preveure en els instruments de planificació urbana i ordenació territorial

Considerant una dotació hab/dia de 250 litres; s'estima una demanda màxima diària de:

$$Demanda = 0,250 \frac{m^3}{dia} \times 3.087 \text{ habitants} \times 75\% = 578,81 \frac{m^3}{dia}$$

Amb tot, l'aigua de consum humà caldrà que compleixi els criteris sanitaris recollits al Real Decret 140/2003, de 7 de febrer, pel que s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà.

Així mateix, caldrà tenir en compte l'article següent del PHIB:

"Article 35. Dotacions per a ús agrari

1. Les dotacions d'aigua per a usos en regadiu seran les necessàries per satisfer les necessitats hídriques dels diferents cultius i els requeriments funcionals associats a les tècniques de reg.

2. A efectes d'avaluació de la demanda i de l'atorgament o revisió de concessions i de les autoritzacions a què fa referència l'article 54.2 del TRLA, les dotacions màximes de reg per als diferents cultius i zones, així com els consums diaris i dotacions anuals d'aigua per a ramaderia són les establertes en la IPHIB.”

Les dotacions màximes per a Mallorca són les següents:

Taula 7: Dotacions màximes per usos agrícoles. Font: IPHIB.

Cultiu	Dotació màxima (m ³ / ha any)
Cereal	3.000
Tubercles	8.000
Lleguminoses	2.500
Farratgeres	9.000
Hortícoles	8.000
Cítrics	6.000
Fruiters	5.000
C. industrials	5.000
Ametller	3.000
Olivera	2.500
Vinya	3.000

Per tal de realitzar una estimació derivada dels conreus susceptibles de reg del municipi (eliminant els cultius de secà, oliveres, vinya i fruits secs), s'han associat els cultius de la taula anterior a la categoria més similar de les dades del SIGPAC del 2023, del tal manera que s'obtenen els consums següents:

Taula 8: Consums derivats de l'activitat agrícola. Font: ACC a partir de SIGPAC i IPHIB.

Codi SIGPAC	Cultiu	Superfície (ha)	Dotació màxima (m ³ / ha any)	Consum (m ³ /any)
CI	Cítrics	7	6.000	42.000
FY	Fruiters	297	5.000	1.485.000
IV	Hivernacles	1	5.000	5.000
TH	Horta	2	8.000	16.000
TOTAL				1.548.000

Cal tenir en compte que la qualitat de les aigües de reg no han de complir els mateixos estàndars que la qualitat pel consum humà, i poden derivar de diferents fonts independents de la xarxa d'abastament d'aigua potable.

SANEJAMENT

Les aigües residuals de Montuïri són tractades en el seu conjunt per l'EDAR de Algaida-Montuïri, que dona servei als municipis esmentats.

Segons l'informe de Sanejament i Depuració 2020, la depuradora Algaida-Montuïri es va dissenyar per una població de 7.000 habitants amb un cabal de disseny de 438.000 m³/any. L'any 2019 el cabal depurat va ser 292.067 (m³/any), la qual cosa suposa que la mateixa treballada al 66,68% de la seva capacitat. A continuació es poden veure els col·lectors generals i les infraestructures associades al sistema de sanejament. El cercle blau cel indica l'EDAR i els triangles grocs els bombaments.

Il·lustració 34: Sistema de sanejament. Font: ABAQUA.

Fotografies 23: Instal·lacions de l'EDAR Algaida – Montuïri. Punt r12. Font: ACC 2024.

Les aigües tractades per la EDAR s'utilitzen per al reg de les diverses zones de conreus d'Algaida i Montuïri o s'evoquen directament al torrent des Puig Moltó.

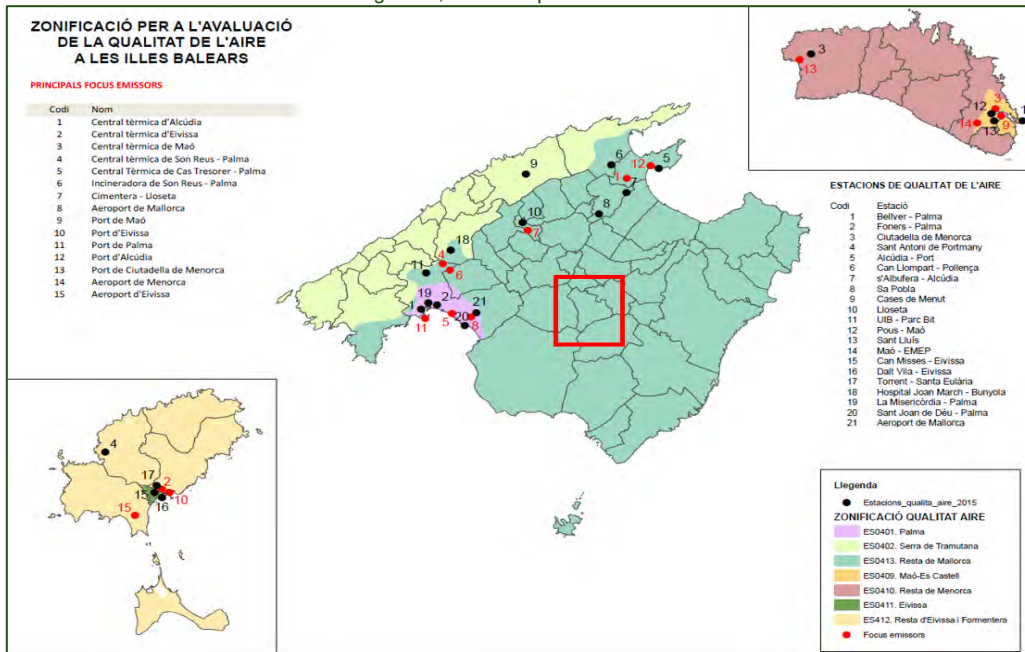
2.5 AMBIENT ATMOSFÈRIC

Per tal de minimitzar la contaminació atmosfèrica és necessari, per una banda controlar les emissions atmosfèriques (nivells d'emissió), i per l'altre, el control i vigilància de la presència dels contaminants a l'aire en diferents punts receptors (nivells d'immissió).

En matèria de qualitat de l'aire, actualment és vigent la Directiva 2008/50/CE, de 21 de maig, relativa a la qualitat de l'aire ambient i a una atmosfera més neta a Europa, transposada a l'ordenament jurídic estatal a través del RD 102/2011, de 28 de gener, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire. L'esmentat decret estableix la necessitat de dividir el territori en zones per tal d'avaluar la qualitat de l'aire en cadascuna d'elles per als següents contaminants: ozó, diòxid de sofre (SO_2), diòxid de nitrogen, (NO_2), òxids de nitrogen (NO_x), partícules (PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$), benzè, monòxid de carboni (CO), plom, arsènic, cadmi, níquel, mercuri, benzo(a)pirè i altres hidrocarburs aromàtics policíclics (HAP).

A tal efecte, a les Balears es realitza una zonificació del territori tenint en compte la presència d'aglomeracions urbanes, de focus emissors importants, valors històrics d'immissió, etc., en la qual s'efectuarà el seguiment dels objectius de qualitat referents als contaminants esmentats. Montuïri es troba a la zona ES0413 corresponent a la illa de Mallorca exceptuant la Serra de Tramuntana i Palma de Mallorca, tal i com es pot veure a la imatge següent:

II-lustració 35: Zonificació de la qualitat de l'aire i focus emissors. Montuïri emmarcat en vermell.
Font: Conselleria de transició energètica, sectors productius i memòria democràtica.

Com es pot veure, Montuïri es situa allunyat dels principals focus emissors, així com de les estacions de qualitat de l'aire. Els contaminants dels quals es realitza un seguiment en cadascuna de les zones es pot veure a la imatge següent. Emmarcat en negre es ressalten els corresponents a la ES0413:

II-lustració 36: Estacions de mesura i contaminants avaluats. Font: Conselleria de transició energètica, sectors productius i memòria democràtica.

Zona	Estació	Tipus	SO ₂	NO ₂	O ₃	CO	Benzè	B(a)P	PM10	PM2.5	Metalls
Palma (ES0401)	Bellver	S	x	x	x			x	x		x
	Foners	U	x	x	x	x	x	x	x		x
	Sant Joan de Déu	U	x	x	x			x	x		x
	La Misericòrdia	U								x	
Serra de Tramuntana (ES0402)	Cases de Menut	R			x						
Resta Mallorca (ES0413)	UIB - Parc Bit	S	x	x	x						
	Sa Pobla	R	x	x	x				x		
	Alcúdia	R	x	x	x			x	x		x
	S'Albufera	R	x	x	x			x	x		x
	Can Llampart	R	x	x	x				x		
	Hospital Joan March	R	x	x	x			x	x	x	x
	Lloseta*	R							x	x	

Dels contaminants avaluats, en l'informe de qualitat de l'aire de 2020, només presenta un estat regular l'ozó troposfèric, amb superacions del valor objectiu octohorari (mitjanes horàries de concentracions durant vuit hores consecutives) recomanat per la OMS (100 µg/m³) en 4 de les 6 estacions situades a la

ES0413. La resta de contaminants es situen en valors de qualitat bona o excel·lent.

Pel que fa a l'any 2019, l'ozó presenta valors dolents, amb superacions del valor objectiu octohorari recomanat per la OMS ($100 \mu\text{g}/\text{m}^3$) en totes les estacions, com també del objectiu octohorari per a la protecció de la salut humana de $120 \mu\text{g} / \text{m}^3$ en l'estació de Can Llompart. La resta de contaminants es situen en valors de qualitat bona o excel·lent.

Per l'any 2018 la situació és similar al 2019, amb una qualitat dolenta per l'ozó, però en aquest cas la superació de l'objectiu octohorari per a la protecció de la salut humana es produeix a l'estació d'Alcudia, superant les altres el valor recomanat per la OMS.

Finalment, el 2017 presenta una qualitat dolenta per l'ozó, amb una superació de l'objectiu octohorari per a la protecció de la salut humana a l'estació de l'Hospital Joan March, superant les altres el valor recomanat per la OMS. La resta de contaminants es situen en valors de qualitat bona o excel·lent.

CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

Pel que fa a la contaminació acústica, a les Illes Balears és vigent la Llei estatal 37/2003; el RD 1513/2005; el RD 1367/2007 (modificat pel RD 1038/2012) i la Llei 1/2007 de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears. A partir de la legislació vigent, el Govern Balear va elaborar un model d'ordenança reguladora del renou i les vibracions on s'estableixen els objectius de qualitat acústica tant pel que fa a les àrees urbanitzades com als nous desenvolupaments urbanístics.

Respecte a les zones ja urbanitzades, es determinen els següents objectius:

Taula 9: Zonificació acústica zones urbanes existents. Font: Govern de les Illes Balears.

Tipus d'àrea acústica			Índex de renou dB(A)		
			Ld	Le	Ln
I	E	Sanitari, docent, cultural	60	60	50
II	A	Residencial	65	65	55
III	D	Terciari diferent de C	70	70	65
IV	C	Terciari amb predomini de sòl de tipus recreatiu i d'espectacles	73	73	63
V	B	Industrial	75	75	65
VI	F	Sistemes generals d'infraestructures del transport i d'altres equipaments públics que els reclamin (1)	(2)	(2)	(2)
VII	G	Espais naturals d'especial protecció contra la contaminació acústica	(3)	(3)	(3)

Respecte als sectors de creixement, es determinen aquests objectius:

Taula 10: Zonificació acústica sectors de creixement. Font: GOIB.

Tipus d'àrea acústica			Índex de renou dB(A)		
			Ld	Le	Ln
I	E	Sanitari, docent, cultural	55	55	45
II	A	Residencial	60	60	50
III	D	Terciari diferent de C	65	65	60
IV	C	Terciari amb predomini de sòl de tipus recreatiu i d'espectacles	68	68	58
V	B	Industrial	70	70	60

VI	F	Sistemes generals d'infraestructures del transport i d'altres equipaments públics que els reclamin			
VII	G	Espais naturals d'especial protecció contra la contaminació acústica	(3)	(3)	(3)

1. En aquests sectors del territori s'han d'adoptar les mesures adequades de prevenció de la contaminació acústica, en particular mitjançant l'aplicació de les tecnologies de menor incidència acústica entre les millors tècniques disponibles, d'acord amb l'apartat a de l'article 18.2 de la Llei 37/2003.

2. En el límit perimetral d'aquests sectors del territori no s'han de superar els objectius de qualitat acústica per renou aplicables a la resta d'àrees acústiques contigües.

3. Els índexs de renou corresponents als espais naturals d'especial protecció es regulen, si n'és el cas, en la normativa aplicable específica.

Amb tot, caldrà tenir en consideració l'article 28 de la Llei 1/2007 en referència al planejament:

“Article 28. Relació amb els instruments de planejament urbanístic

1. En els instruments de planejament urbanístic s'han de preveure la informació i les propostes que contenen els plans acústics municipals. Si no n'hi ha, els instruments de planejament urbanístic o territorial han d'incorporar un estudi acústic en el seu àmbit d'ordenació que permeti avaluar-ne l'impacte acústic i adoptar les mesures adequades per reduir-lo.

2. Com a conseqüència del que estableix el punt anterior, les figures de planejament urbanístic general han d'incorporar en les seves determinacions, com a mínim, els aspectes següents:

- Els plànols que reflecteixen amb detall suficient els nivells de renou en l'ambient exterior, tant en la situació actual com en la previsible una vegada escomesa la urbanització.*
- Els criteris de zonificació d'usos adoptats per prevenir l'impacte acústic.*
- La proposta de qualificació d'àrees de sensibilitat acústica en l'àmbit espacial d'ordenació, d'acord amb els usos prevists i les prescripcions d'aquesta llei.*
- Les mesures generals previstes en l'ordenació per minimitzar l'impacte acústic.*
- Les limitacions en l'edificació i en la ubicació d'activitats contaminants per renou i per vibracions que cal incorporar en les ordenances urbanístiques.*
- Els requisits generals d'aïllament acústic dels edificis en funció dels usos que s'hi tenen prevists i dels nivells de renou estimats en l'ambient exterior.*

3. Els instruments de planejament municipal han de tenir en compte els criteris que estableix aquesta llei en matèria de protecció contra la contaminació acústica i els han d'incorporar en les seves determinacions.

4. L'assignació d'usos generals i usos detallats del sòl en les figures de planejament ha de tenir en compte el principi de prevenció dels efectes de la contaminació acústica i ha de vetllar per tal que no se superin els valors límit d'emissió i immissió establerts pel desenvolupament d'aquesta llei, tot sens perjudici de les excepcions que s'hi contemplen.

5. La ubicació, l'orientació i la distribució interior dels edificis destinats als usos més sensibles des del punt de vista acústic s'han de planificar amb vista a minimitzar-hi els nivells d'immissió, adoptant dissenys preventius i distàncies de separació suficients respecte de les fonts de renou més significatives i, en particular, del trànsit rodant.”

CONTAMINACIÓ LLUMINOSA

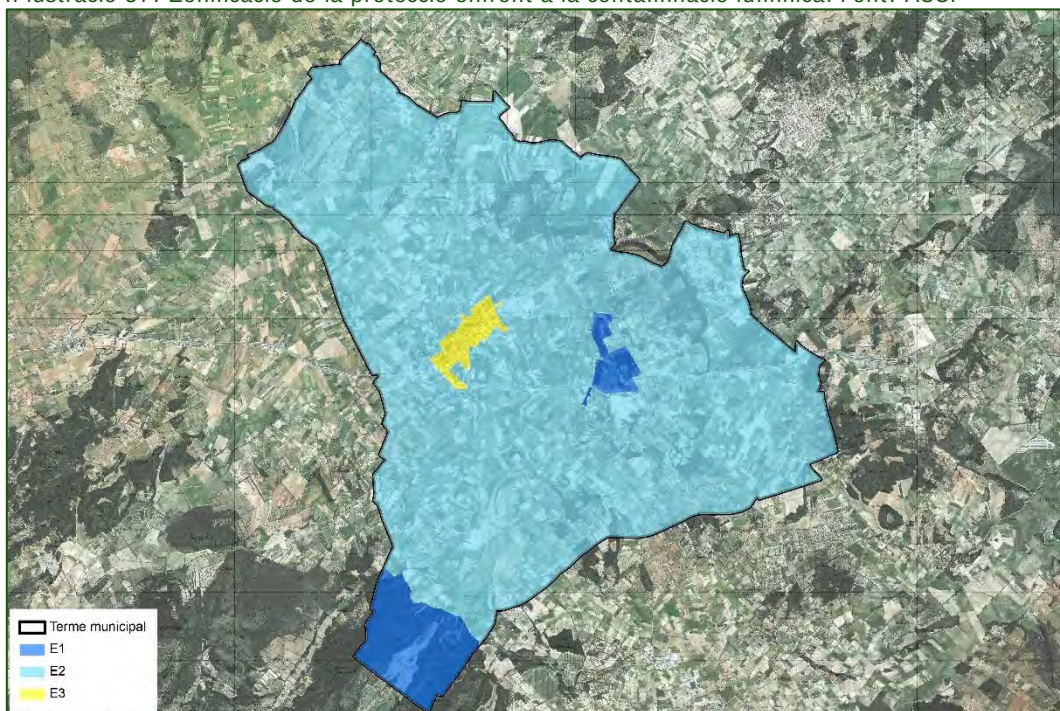
Les Illes Balears disposen de la Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció del medi nocturn de les Illes Balears. Aquesta llei estableix una zonificació del territori seguint les directrius següents:

- a) **Zona E1:** àrees incloses en la Llei 1/1991, d'espais naturals o en àmbits territorials que hagin de ser objecte d'una protecció especial, per raó de les seves característiques naturals o del seu valor astronòmic especial, en les quals només es podrà admetre una brillantor mínima.
- b) **Zona E2:** àrees incloses en àmbits territorials que només admeten una brillantor reduïda.
- c) **Zona E3:** àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor mitjana.
- d) **Zona E4:** àrees incloses en àmbits territorials que admeten una brillantor alta.
- e) Punts de referència: punts pròxims a les àrees de valor astronòmic o natural especial incloses en la E1, per a cadascun dels quals cal establir una regulació específica en funció de la distància en què es trobin de l'àrea en qüestió.

Les àrees E1 del municipi responen a les dues àrees ANEI, una d'elles catalogada dins de la Xarxa Natura 2000 (ES5310101 Randa), que també forma parcialment part de la zona d'especial interès per les aus ZEPA (ES0000545) Massís de Randa. Per altra banda, totes les zones en sòl rústic que no es troben sota cap figura de protecció es troben en zones E2. Finalment, esmentar que l'única zona amb protecció moderada E3 la trobem al nucli urbà.

Tot plegat es pot veure a la següent il·lustració:

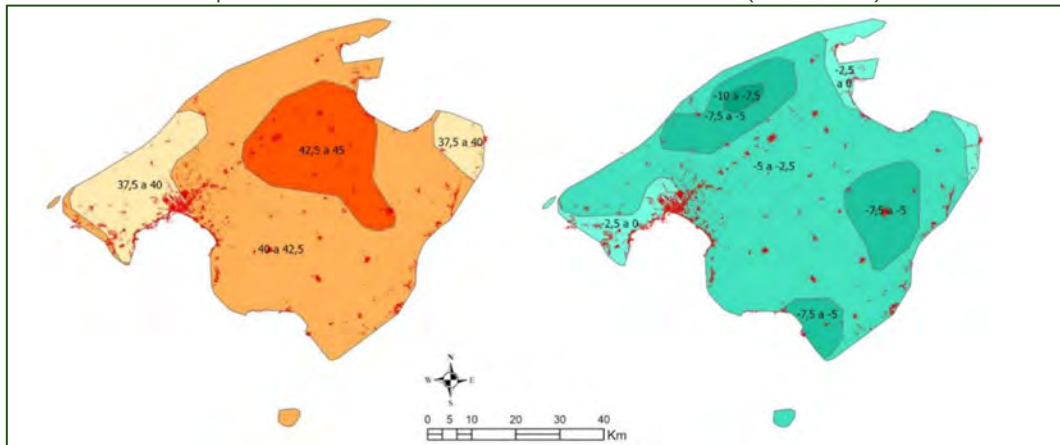
Il·lustració 37: Zonificació de la protecció enfront a la contaminació lumínica. Font: ACC.

2.6 CLIMATOLOGIA I CANVI CLIMÀTIC

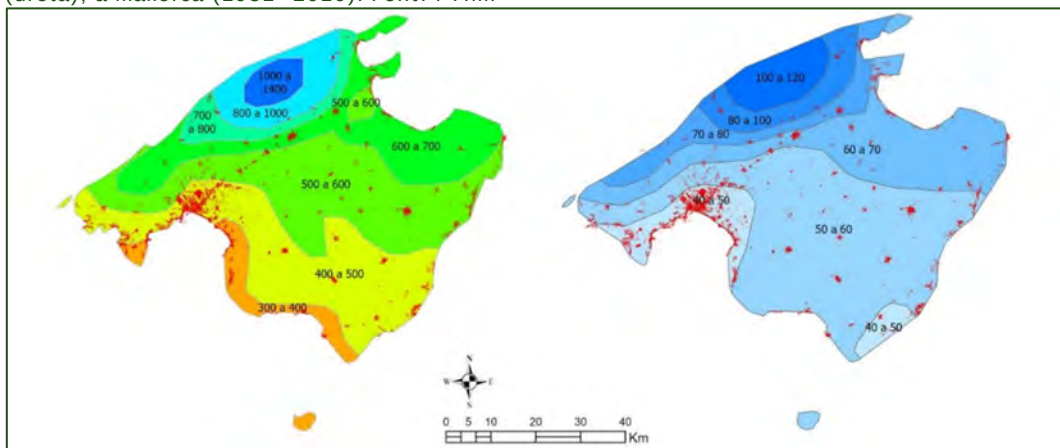
El municipi de Montuïri es troba dins de la zona d'influència del clima Mediterrani, amb lleus característiques de clima mediterrani d'interior. Les temperatures al municipi de Montuïri són molt variables en funció de l'època de l'any. El període més càlid el trobem entre juny – setembre, on es pot arribar, de forma excepcional a temperatures superiors als 40°. Per altra banda, el període més fred el trobem de desembre – febrer, on es pot arribar, també de forma excepcional, als -5°. Aquesta elevada oscil·lació tèrmica és un fet característic dels municipis amb clima mediterrani, especialment en aquells que es troben allunyats del mar, ja que l'efecte termoregulator que exerceix aquesta massa d'aigua no té tant efecte com en els municipis costers.

II-lustració 38: Temperatures màxima i mínima absolutes a Mallorca (1981-2010). Font: PTIM

La precipitació mitjana del municipi de Montuïri oscil·la entre els 400 i 600 mm anuals, amb un total de 50 – 60 dies de pluja a l'any. Una de les característiques del clima mediterrani és la estacionalització del règim pluviomètric, ja que trobem estacions molt seques, com són l'hivern i l'estiu, i estacions força humides, com són la primavera i especialment la tardor, quan normalment hi trobem situacions sinòptiques com gotes fredes o llevantades que deixen registres pluviomètrics importants.

II-lustració 39: Precipitació mitjana anual (esquerra) i mitjana de les precipitacions anuals màximes (dreta), a Mallorca (1981- 2010). Font: PTIM.

2.6.1 IMPACTE PREVISIBLE DEL CANVI CLIMÀTIC A LA ZONA

Un dels desafiaments més importants que la humanitat ha d'afrontar, avui i els propers anys, és el canvi climàtic.

El canvi del clima és un fenomen global atribuït directament i indirectament a l'activitat humana, que altera la composició de l'atmosfera mundial. Els gasos que contribueixen a l'escalfament global contemplats a l'Annex A del Protocol de Kyoto són el CO₂, CH₄, N₂O i els gasos fluorats (HCFC, PFC, SF₆).

CONTEXT GLOBAL I COMPROMISOS INTERNACIONALS

El 25 de setembre de 2015 va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible, amb els objectius d'erradicar la pobresa, lluitar contra la desigualtat i la injustícia, i posar fre al canvi climàtic, entre altres. L'agenda es desplega mitjançant un sistema de 17 objectius de desenvolupament sostenible, a través dels quals es proposa abordar els grans reptes globals. Si bé diversos objectius tenen incidència sobre el canvi climàtic, ja que tracten temes com garantir l'accés a l'aigua (objectiu 6), energia neta i assequible (objectiu 7), i ciutats i comunitats sostenibles (objectiu 11), l'objectiu 13 es dedica directament al canvi climàtic: "Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els efectes d'aquest". Les mesures es centren en la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, d'acord amb el que es vagi establint al Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic.

El darrer esdeveniment que ha congregat líders polítics i econòmics mundials sobre aquesta qüestió ha estat la 28ena Conferència de les Parts (COP28) de la Convenció marc de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic (UNFCCC), realitzada a Dubai. En aquesta conferència, s'ha posat sobre la taula el primer Balanç Mundial de l'Acord de París, en el qual es constata que estem molt lluny de limitar l'augment de temperatura a +1,5 °C. A tal efecte, Sota el paraigua de la COP28, 198 països han signat l'Acord de Dubai. Un pacte que reconeix la necessitat de reduir de forma profunda, ràpida i sostinguda les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle d'acord amb les trajectòries d'1,5°C. D'aquesta manera, s'ha arribat als acords següents:

- Objectiu 2030: Triplicar la capacitat global d'energies renovables i duplicar la taxa mitjana mundial anual de millora de l'eficiència energètica.
- Reducció del carbó: Accelerar la disminució progressiva de l'ús d'energia basada en carbó.
- Zero emissions: Avançar cap a sistemes energètics amb emissions netes zero a nivell mundial, utilitzant combustibles de baixa o nul·la emissió de carboni abans o al voltant de mitjans de segle.
- Abandonament de combustibles fòssils: Deixar d'utilitzar combustibles fòssils en sistemes energètics de manera justa i ordenada, accelerant l'acció a la dècada actual per aconseguir zero emissions netes el 2050.

- Desenvolupament de tecnologies netes: Accelerar el desenvolupament de tecnologies d'emissions zero i baixes, com ara energies renovables, energia nuclear, i tecnologies de captura i emmagatzematge de carboni, especialment en sectors difícils de reduir.
- Reducció de gasos diferents del CO₂: Reduir substancialment les emissions de gasos diferents del diòxid de carboni a nivell mundial, amb un enfocament en la reducció de les emissions de metà per al 2030.
- Transport sostenible: Accelerar la reducció d'emissions al transport per carretera mitjançant el desenvolupament d'infraestructures i la ràpida adopció de vehicles amb zero o baixes emissions.
- Eliminació de subvencions ineficients: Eliminar les subvencions ineficients als combustibles fòssils que no tractin la pobresa energètica ni les transicions justes.

Tal i com s'exposa a l'apartat de Canvi climàtic del web de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors productius i Memòria Democràtica, *“Les Illes Balears, pel fet insular, són especialment vulnerables al canvi climàtic. En bona part ho són perquè es preveu que l'increment mitjà de temperatura a l'arxipèlag serà superior a la mitjana global, segons l'Agència Espanyola de Meteorologia. En els darrers 40 anys, s'hi ha experimentat un increment de 0,3 °C per dècada en la temperatura mitjana, mentre que per als propers anys s'hi preveu un increment d'entre 2 i 5 graus.*

Quant als impactes concrets, un estudi de la vulnerabilitat dels diferents sectors de les Illes Balears als efectes del canvi climàtic encarregat pel Govern de les Illes Balears el 2015 va concloure que els principals factors climàtics que es preveu que afectin l'arxipèlag són l'increment de la temperatura mitjana, la disminució de la precipitació mitjana i l'augment d'esdeveniments extrems, com onades de calor o pluges intenses. Aquests factors creen un nivell de risc davant el canvi climàtic alt per als sectors de l'aigua, el territori, el turisme i la salut; i un risc significatiu per al medi natural, l'energia i el sector primari.

Entre els impactes concrets prevists, destaquen una exposició significativa al perill de sequera meteorològica i hidrològica, risc d'inundacions i impactes sobre les diferents infraestructures, la pèrdua d'atractiu turístic per les condicions adverses, la pèrdua de cultius per esdeveniments extrems o l'acceleració de processos de desertització o pèrdua d'ecosistemes costaners.”

A tal efecte, les Balears disposaven de l'Estratègia Balear del Canvi Climàtic 2013-2020, aprovada per la Comissió Interdepartamental sobre el Canvi Climàtic el 8 d'abril de 2013, a partir de la qual es va elaborar el Pla d'Acció de Mitigació contra el Canvi Climàtic a les Illes Balears 2013–2020. En l'actualitat, la major part de les seves accions han estat revisades per la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica. L'esmentada llei fixa el camí per fer efectiva la transició de les Illes Balears cap a les energies netes. En aquest sentit, la llei proposa els següents objectius:

- Energies renovables: 35% per l'any 2030 i 100% per l'any 2050.
- Estalvi energètic (reducció del consum primari): 26% per l'any 2030 i 40% per l'any 2050.

- Reducció de les emissions de GEH: 40% per l'any 2030 i 90% per l'any 2050.

Així mateix, la llei 10/2019 estableix els mecanismes per donar compliment als objectius esmentats. Respecte al planejament, és d'aplicació **l'article 20.**

Perspectiva climàtica en els instruments de planificació:

"1. La nova formulació, adaptació o revisió dels plans directors sectorials, els plans territorials insulars i els instruments de planejament municipal, així com qualsevol altre pla sotmès a avaluació ambiental estratègica, han d'incorporar la perspectiva climàtica en el procés d'avaluació ambiental. A aquest efecte, han d'incorporar:

- a) Una anàlisi del seu impacte sobre les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle directes i induïdes, així com mesures destinades a minimitzar-les o compensar-les en cas que no es puguin evitar.*
- b) Una anàlisi de la vulnerabilitat actual i prevista davant els efectes del canvi climàtic i mesures destinades a reduir-la.*
- c) Una avaluació de les necessitats energètiques del seu àmbit d'actuació i la determinació de les mesures necessàries per minimitzar-les i per garantir la generació d'energia d'origen renovable.*

2. En els nous desenvolupaments urbanístics que prevegin els instruments recollits en l'apartat anterior s'ha de reservar una àrea de sòl destinada a la generació d'energia renovable amb una superfície suficient per generar l'equivalent anual a les necessitats energètiques d'aquest desenvolupament."

Així doncs, el present apartat dona resposta al punt 1b i es realitza un anàlisi de la vulnerabilitat del municipi davant els efectes del canvi climàtic. En fases posteriors del planejament es podrà donar resposta a les estimacions d'emissions generades, un cop es disposi d'informació més detallada de les propostes.

Finalment, es proposen algunes mesures enfocades a disminuir els impactes derivats del canvi climàtic i a la generació de GEH, les quals també es concretaran amb un major grau de precisió en fases posteriors del planejament.

Per completar l'anàlisi de la vulnerabilitat de Montuïri, s'ha consultat el document elaborat per la Conselleria **"Anàlisi de la vulnerabilitat sectorial al canvi climàtic als municipis de Catalunya i les Illes Balears"** de juny de 2018 i la cartografia associada, en el que es concreten els impactes i la vulnerabilitat derivats del canvi climàtic per cada municipi de les Balears. El document s'estructura en 5 parts diferenciades:

- Matriu d'impactes, riscos i àmbits afectats.
- Taules resum dels indicadors associats als impactes climàtics "increment de temperatura", increment de sequera" i "increment de pluges fortes i inundacions (torrencialitat)"
- Fitxes metodològiques.
- Indicadors i mapes de vulnerabilitat.
- Conclusions.

Pel que fa a la Descripció dels indicadors el document de l'OCCC consta de 4 parts diferenciades:

- Indicadors d'exposició (5 indicadors).
- Indicadors de sensibilitat (32 indicadors).
- Indicadors de capacitat adaptativa (23 indicadors).
- Indicadors de vulnerabilitat (46 indicadors).

L'apartat dels **indicadors de vulnerabilitat** conté les fitxes de càlcul de cadascun dels indicadors de vulnerabilitat entesa d'acord amb la següent fórmula: *Vulnerabilitat = (exposició * sensibilitat) – Capacitat adaptativa*. També hi consta el mapa resultant de l'anàlisi que mostra amb un gradient de colors vermell (molt vulnerable), groc (vulnerable) i verd (poc vulnerable) la vulnerabilitat dels diferents municipis catalans al risc analitzat. En una escala del 0 al 10 (0 = poc vulnerable i 10 = molt vulnerable).

S'han repassat tots els indicadors de vulnerabilitat plantejats al document per a l'àmbit del **T.M. de Montuïri** i els resultats mostren una vulnerabilitat mitjana de 5,2 al municipi (en una escala de 0 a 10).

La major part dels indicadors mostren una vulnerabilitat mitjana – alta (3 o més), però 20 d'ells mostren una vulnerabilitat elevada (superior a 5), i d'aquests 20, 8 presenten vulnerabilitat molt alta, aquests indicadors fan referència sobretot a l'activitat agrícola.

Tot plegat es pot veure amb detall a la següent taula:

Taula 11: Resultat del càlcul dels indicadors de vulnerabilitat al canvi climàtic. Font: Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

Indicador	Descripció	Valor
Impacte climàtic: Increment de temperatura		
AGR01	Increment de les necessitats de reg en l'agricultura i ramaderia	1
AGR02	Major risc d'incendi en el sector agrari	4
AGR03	Canvis en els cultius	3
BIO01	Major risc d'incendi per a la biodiversitat	3
AIG01	Canvis en el patró de la demanda turística en la gestió de l'aigua	3
AIG02	Disminució de la disponibilitat d'aigua en la gestió de l'aigua	3
FOR01	Major risc d'incendi en l'àmbit de la gestió forestal	4
FOR02	Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la gestió forestal	7
IND01	Canvis en els patrons de demanda energètica en l'àmbit de la indústria, els serveis i el comerç	9
MOB01	Risc d'incendi en la mobilitat i infraestructures de transport	4
SAL01	Increment de la mortalitat associada a la calor	10
SAL02	Empitjorament del confort climàtic (accentuació del fenomen d'illa de calor) sobre la salut	6
ENE01	Canvis en els patrons de demanda energètica en l'àmbit del sector energètic	3
TUR01	Canvis en el patró de demanda turística en el turisme	2
TUR02	Major risc d'incendi que afecti al sector turístic	3
URB01	Empitjorament del confort climàtic en l'àmbit d'urbanisme i habitatge	5
URB02	Increment de les necessitats de reg sobre l'urbanisme i l'habitatge	5
Impacte climàtic: Increment de sequera		
AGR04	Increment de les necessitats de reg en l'àmbit de l'agricultura i la ramaderia	10
AGR05	Canvis en els cultius	6
AGR06	Canvis en la productivitat agrícola	3
AGR07	Canvis en la productivitat dels cultius de cereal	10
AGR08	Canvis en la productivitat dels cultius de fruiters	10
AGR09	Canvis en la productivitat dels cultius d'olivar	7
AGR10	Canvis en la productivitat dels cultius farratgers	4
AGR11	Canvis en la productivitat dels cultius de vinya	10
AGR12	Canvis en la productivitat dels cultius d'hortalisses	10

AGR13	Canvis en la productivitat ramadera	3
BIO02	Transformació i assecat de zones humides	0
BIO03	Pèrdua de biodiversitat	3
AIG03	Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la gestió de l'aigua	4
AIG04	Reducció dels cabals dels rius i major durada del estiatge	7
AIG05	Disminució de la quantitat i qualitat de l'aigua subterrània	7
FOR03	Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la gestió forestal	7
FOR04	Major risc d'incendi en l'àmbit de la gestió forestal	4
IND02	Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la indústria, els serveis i el comerç	1
MOB02	Major risc d'incendi en l'àmbit de la mobilitat i el transport	4
SAL03	Afectacions per problemes respiratoris	10
SAL04	Restriccions d'aigua domèstica	4
TUR03	Major risc d'incendi en l'àmbit del turisme	4
URB03	Increment de les necessitats de reg en l'àmbit de l'urbanisme i l'habitatge	5
Impacte climàtic: Increment de torrencialitat		
AGR14	Inundacions de superfície agrària	7
URB04	Increment de les inundacions urbanes	3
ENE02	Afectació de les infraestructures energètiques per inundació	5

Com ja s'ha assenyalat, Montuïri té 8 indicadors amb una qualificació de 10, la qual cosa indica una gran vulnerabilitat. A més, en la majoria dels casos, aquest municipi representa l'únic de l'illa amb aquesta característica, per tant significa que cal fer dedicar-li un anàlisi especialment en aquests indicadors. A continuació, es detallen aquests punts:

L'indicador **IND01** (canvis en els patrons de demanda energètica en l'àmbit de la indústria, els serveis i el comerç) obté un valor 9, el qual cal subratllar que Montuïri és l'únic municipi de l'illa de Mallorca amb aquest valor. La seva definició és la següent:

“Un augment de temperatura pot impactar sobre els canvis en els patrons de demanda energètica afectant la indústria, els serveis i el comerç. Per exemple, degut a un major consum energètic per a la climatització dels edificis”

Exposició. E01. *Projecció d'increment de la temperatura a l'estiu. Es preveu que un municipi que tingui una major temperatura projectada en els escenaris climàtics futurs a l'estiu, època de màxima necessitat de refrigeració dels edificis, estarà més exposat als canvis en els patrons de demanda energètica.*

Sensibilitat. S07. *Percentatge de treballadors en indústria i serveis combinat amb el consum energètic del sector terciari. Un municipi amb un major nombre de treballadors ocupats en el sector indústria i serveis respecte el total d'ocupació i una major proporció de consum energètic del sector terciari respecte el consum energètic total, serà més sensible als canvis en els patrons de demanda energètica en la indústria, serveis i comerç que un municipi que tingui una proporció menor de treballadors ocupats en aquests sectors i de consum energètic en el sector terciari respecte el total.*

Capacitat adaptativa. R06. *Producció energètica local municipal combinat amb la proximitat a subestacions elèctriques.*

Aquells municipis que disposin de major producció energètica local i que a més els seus nuclis urbans estiguin a una menor distància d'una subestació elèctrica tindran una major capacitat adaptativa.

L'indicador **SAL01** (increment de la mortalitat associada a la calor), és un altre indicador on Montuïri, juntament amb el municipi de Porreres, són els més vulnerables. La descripció del indicador diu el següent:

La calor té associada un increment de la mortalitat, pel que l'increment de la temperatura té risc sobre la salut.

Exposició. E01. *Projecció d'increment de la temperatura a l'estiu.*

Es preveu que un municipi que tingui una major temperatura projectada en els escenaris climàtics futurs a l'estiu, època de màxim estrès per temperatures altes, estarà més exposat a un increment de la mortalitat associada a la calor.

Sensibilitat. S09. *Relació entre la població d'infants (0-14 anys) i majors de 65 anys respecte la població total.*

La població més sensible d'una població són els infants i les persones de la tercera edat. Es pot afirmar que un municipi amb una proporció més elevada de població amb aquestes edats és més sensible a un l'increment de la mortalitat associada a l'augment de la temperatura i calor.

Capacitat adaptativa. R08 - *Nombre de recursos sanitaris per cada 1.000 habitants del municipi + Qualitat aire. El nombre de recursos sanitaris per cada municipi indicarà la capacitat del municipi o regió d'adaptar-se i de reduir els efectes en la salut d'una possible onada de calor. A més també es té en compte la contaminació atmosfèrica del municipi per determinar la capacitat adaptativa al risc a la salut.*

L'indicador **AGR04** (increment de les necessitat de reg en el sector agrari), Montuïri presenta una vulnerabilitat molta alta en les necessitat de reg.

La variació prevista per efecte del canvi climàtic en el règim de precipitacions pot reduir l'aportació natural d'aigua en els conreus i causar un increment de les necessitats de reg.

Exposició. E04 - *Projecció de disminució de la precipitació anual i increment de les sequeres. Es preveu que un municipi que en els escenaris climàtics futurs tingui un nivell de variació de les dues variables climàtiques més elevat estarà més exposat.*

Sensibilitat. S16 - *Superfície agrícola respecte el total de la superfície municipal.*

Es preveu que un municipi amb una superfície agrícola respecte el total del municipi menor tindrà una sensibilitat més baixa a les possibles variacions de precipitació.

Capacitat adaptativa. R13 – *Percentatge de superfície regada respecte superfície de secà. Es preveu que un municipi amb una major superfície agrícola de secà tindrà una capacitat adaptativa més alta.*

L'indicador **AGR07** (canvis en la productivitat dels cultius de cereal), la seva definició diu el següent:

“La variació prevista per efecte del canvi climàtic en el règim de precipitacions si no se supleix amb un increment del reg pot causar una reducció de productivitat i qualitat dels cultius de cereal.”

Exposició. E04 - *Projecció de disminució de la precipitació anual i increment de les sequeres. Es preveu que un municipi que en els escenaris climàtics futurs tingui un nivell de variació de les dues variables climàtiques més elevat estarà més exposat.*

Sensibilitat. S18 - *% Superfície de cultiu de cereals.*

Es preveu que un municipi amb una superfície agrícola respecte el total del municipi menor i/o amb menor presència de cereals tindrà una sensibilitat més baixa envers la reducció de la productivitat d'aquest cultiu per una variació en el règim de precipitacions.

Capacitat adaptativa. R15 - Resiliència del recurs hídric i suport de l'administració al sector agrari.

La resiliència i el bon estat del recurs hídric per al reg i el suport de l'administració al sector agrari es relacionen amb la capacitat adaptativa del sector agrari del municipi per fer front al risc de reducció de la productivitat dels cultius per l'alteració de règim de precipitacions derivat del canvi climàtic

Els indicadors de l'**AGR08**, l'**AGR11** i **AGR12** són variacions de l'indicador AGR07 per cada tipus de cultiu i per la ramaderia, tots ells obtenen valors de 10. Caldrà doncs, que el nou planejament tingui en consideració aquesta vulnerabilitat a l'hora de definir propostes per al sector agrari i el sòl no urbanitzable.

També cal destacar l'indicador **SAL03** Afectacions per problemes respiratoris, la definició d'aquest indicador és la següent:

"La variació prevista per efecte del canvi climàtic en el règim de precipitacions pot tenir efectes perjudicials per a la salut com a increment d'afectació per problemes respiratoris. La Societat espanyola de al·lèrgologia i immunologia clínica (SEAIC) identifica la falta de precipitacions, al costat d'altres factors indirectes d'aquest com l'increment de la contaminació atmosfèrica, com una de les causes d'increment d'afectació respiratòria.

Exposició. E04 - Projecció de disminució de la precipitació anual i increment de les sequeres.

Es preveu que un municipi que en els escenaris climàtics futurs tingui un nivell de variació de les dues variables climàtiques més elevat estarà més exposat.

Sensibilitat. S09 - Relació entre la població de nens (0-4 anys) i majors de 65 anys respecte a la població total.

Es considera que un municipi amb un valor més elevat de població més vulnerable (menors de 14 i majors de 65), és potencialment més sensible als canvis en les variables climàtiques.

Capacitat adaptativa. R08 - Nombre de recursos sanitaris per cada 1.000 habitants del municipi + Qualitat aire.

El nombre de recursos sanitaris per cada municipi indicarà la capacitat del municipi o regió d'adaptar-se i de reduir els efectes en la salut d'una possible onada de calor. A més també es té en compte la contaminació atmosfèrica del municipi per determinar la capacitat adaptativa al risc a la salut."

2.7 GESTIÓ DELS MATERIALS I ELS RESIDUS

Montuïri disposa de sistema de recollida porta a porta (paper, envasos, vidre, orgànica i rebuig), gestionat per la Mancomunitat Pla de Mallorca. El destí final d'aquest rebuig és el Parc de Tecnologies Ambientals de Mallorca (TIRME), on es gestionen en funció del seu aprofitament. Segons les dades facilitades per la Mancomunitat, els 5 darrers anys s'assoleix una separació selectiva dels residus de fins el 90%.

Taula 12: Generació de residus municipal (kg/any). Font: Mancomunitat Pla de Mallorca.

Any	Orgànic	Vidre	Paper	Envasos	Rebuig	Total
2012	175.281	80.880	68.175	66.310	683.124	1.073.770
2013	150.883	79.344	87.198	68.737	680.825	1.066.987
2014	190.110	82.573	86.925	74.513	642.677	1.076.798
2015	195.674	90.119	101.969	85.991	673.288	1.147.041
2016	211.783	86.379	94.212	93.003	559.726	1.045.103
2017	195.562	79.003	83.447	111.229	576.041	1.045.282
2018	220.379	94.080	89.499	115.490	532.243	1.051.691
2019	201.063	111.468	95.429	99.331	545.211	1.052.502
2020	229.312	116.715	103.105	109.234	503.468	1.061.834
2021	239.866	113.082	87.662	110.072	533.714	1.084.396
2022	254.309	100.335	92.620	116.227	591.768	1.155.259

Tenint en compte les dades facilitades per la Mancomunitat Pla de Mallorca, i la població a data de 2022 a Montuïri, cada habitant genera 370,39 kg de residus anuals.

Finalment, esmentar que el municipi de Montuïri disposa d'un punt verd per donar tractament als diversos residus que la ciutadania genera.

Fotografies 24: Parc Verd de Montuïri. Punt u16. Font: ACC 2024.

2.8 SOSTENIBILITAT EN LA URBANITZACIÓ I L'EDIFICACIÓ

PAESC

El Pacte de Batles i Batlesses pel clima i l'energia és una iniciativa europea que neix per implicar els governs locals en la lluita contra el canvi climàtic. És de compromís voluntari i té els següents objectius principals:

- Compromís de reducció d'emissions de GEH més enllà del 40% per l'any 2030, mitjançant l'augment de l'eficiència energètica (27%) i un major ús de fonts d'energia renovables (27%).
- Incorpora el compromís d'avançar cap a la resiliència de les ciutats afegint la obligació de redactar un Pla d'Adaptació al Canvi Climàtic i executar-ne les accions.

- Que el subministrament energètic sigui segur, disponible, equitatiu i sostenible.

A Montuïri, l'any 2017, el Ple de l'Ajuntament va aprovar l'adhesió al Pacte de Batles i Batlesses. L'objectiu d'aquesta adhesió el municipi es comprometre's en la lluita contra el canvi climàtic, assumint el compromís de reduir les emissions de CO₂ en més del 40% a 2030 i l'adaptació des del món local.

El nou Pacte de Batles i Batlesses per al Clima i l'Energia és una eina que pretén acostar els objectius energètics marcats per Europa als municipis de tots els països europeus. Per això els municipis signataris es comprometen a:

- Reduir les emissions de CO₂ un 40% per 2030.
- Augmentar l'eficiència energètica un 27%.
- Augmentar l'ús d'energia procedent de fonts renovables un 27%.
- Elaborar un Inventari d'Emissions de Referència (IER).
- Realitzar una avaluació de riscos i vulnerabilitats derivats del canvi climàtic.
- Presentar el Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PACES) en el termini de dos anys a partir de la signatura oficial del Pacte.
- Presentar un informe de seguiment almenys cada dos anys.

CONSUM ENERGÈTIC ELÈCTRIC

Aquest apartat pretén fer un anàlisi del consum d'energia elèctrica al municipi per al període 2014-2020, el qual s'observa un lleuger increment al llarg de tot el període. La major part del consum del consum energètic es deu a consums domèstics, situant-se tots els anys a més de la meitat del consum total. En segon lloc es situen els consums de l'administració i altres serveis públics, seguit de del comerç i serveis. Tot plegat es pot veure en detall a la taula següent:

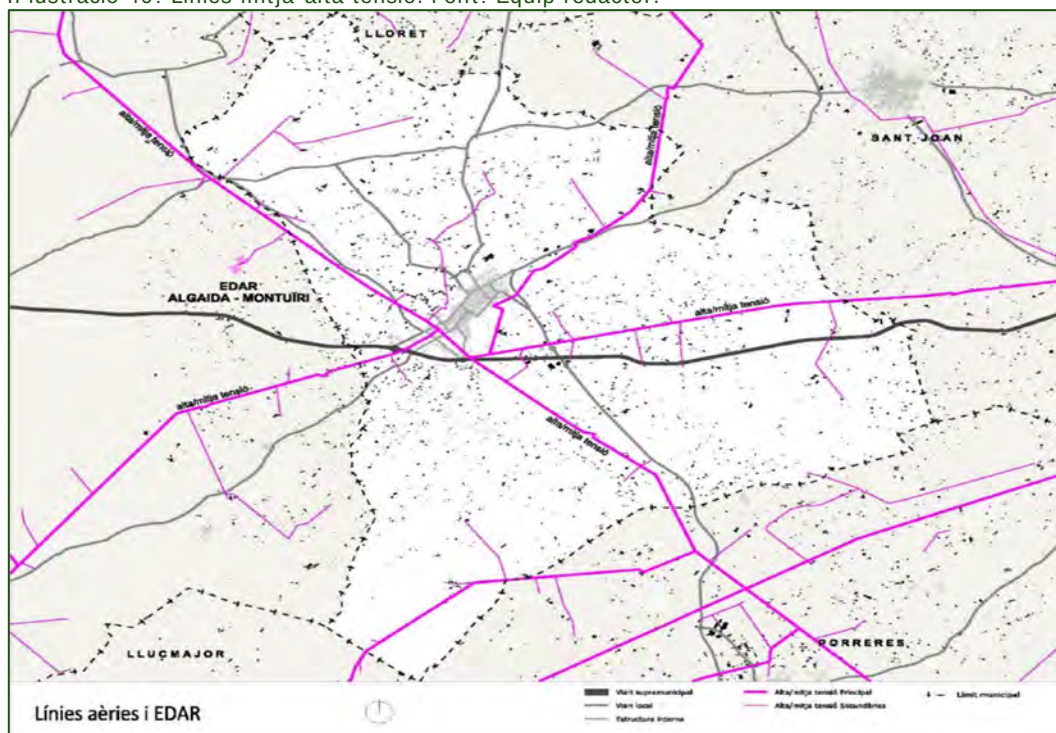
Taula 13: Consum elèctric Montuïri (kwh/any). Font: IBESTAT.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Administració i altres serveis públics	999.146	966.190	1.041.130	965.373	977.163	1.422.939	1.322.699
Agricultura, ramaderia, silvicultura, caça i pesca	330.548	335.884	330.831	354.086	330.322	343.462	286.860
Alimentació, begudes i tabac	106.837	120.675	121.840	131.459	123.228	123.652	109.257
Enllumenat públic	1.321	1.241	1.337	1.315	396		
Comerç i serveis	1.086.015	1.109.720	1.111.081	1.247.782	1.273.551	850.256	748.361
Construcció automòbils i bicicletes	13.974	17.263	14.536	23.779	28.440	28.084	30.442
Construcció i obres públiques	15.098	17.089	18.449	49.376	65.183	73.747	176.486
Hosteleria	615.743	662.435	569.739	418.432	554.991	648.749	534.849
Indústria tèxtil, confecció de cuir i calçat	4.294	3.075	6.283	5.277	3.488	3.600	4.639

Mines i pedreres (no energètiques)	209.473	317.025	173.198	207.768	91.003	118.409	56.094
Altres empreses de transport	0	0	0	0	0	444.040	438.488
Altres materials de construcció	303.524	311.253	281.258	306.472	318.747	296.670	286.770
Producció i distribució energia elèctrica	5.806	4.416	5.055	6.789	6.538	4.215	1.506
Química i petroquímica	337.470	340.308	327.871	298.057	320.162	300.910	96.979
Siderúrgia i fosa	56.329	67.681	76.285	86.447	90.716	87.696	75.470
Usos domèstics	4.682.138	4.876.757	4.830.201	5.071.693	5.350.674	4.995.268	5.048.401
Total	8.767.716	9.151.013	8.909.093	9.174.105	9.534.601	9.741.697	9.217.300

La distribució de l'energia elèctrica del municipi es realitza a través de 5 línies de mitjana-alta tensió:

II-lustració 40: Línies mitja-alta tensió. Font: Equip redactor.

D'acord amb la cartografia disponible de SITIBSA, Montuïri no disposa de cap centre de producció d'energia.

En fases posteriors del planejament es realitzaran les estimacions pertinents dels consums energètics derivats del Pla General, un cop es disposi d'informació més detallada de cada tipologia edificatòria, usos i superfícies.

ENERGIES RENOVABLES

Les Illes Balears disposen del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears 2005-2015 (PDSEIB), aprovat l'any 2001 i revisat l'any 2005, i la posterior Modificació del Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears Relativa a

l'Ordenació Territorial de les Energies Renovables, aprovada l'any 2015. L'objectiu d'aquesta modificació és disposar d'una planificació territorial que reguli l'aptitud del territori per acollir instal·lacions d'energies renovables, fent especial èmfasi en la regulació de les tecnologies madures: fotovoltaica i eòlica.

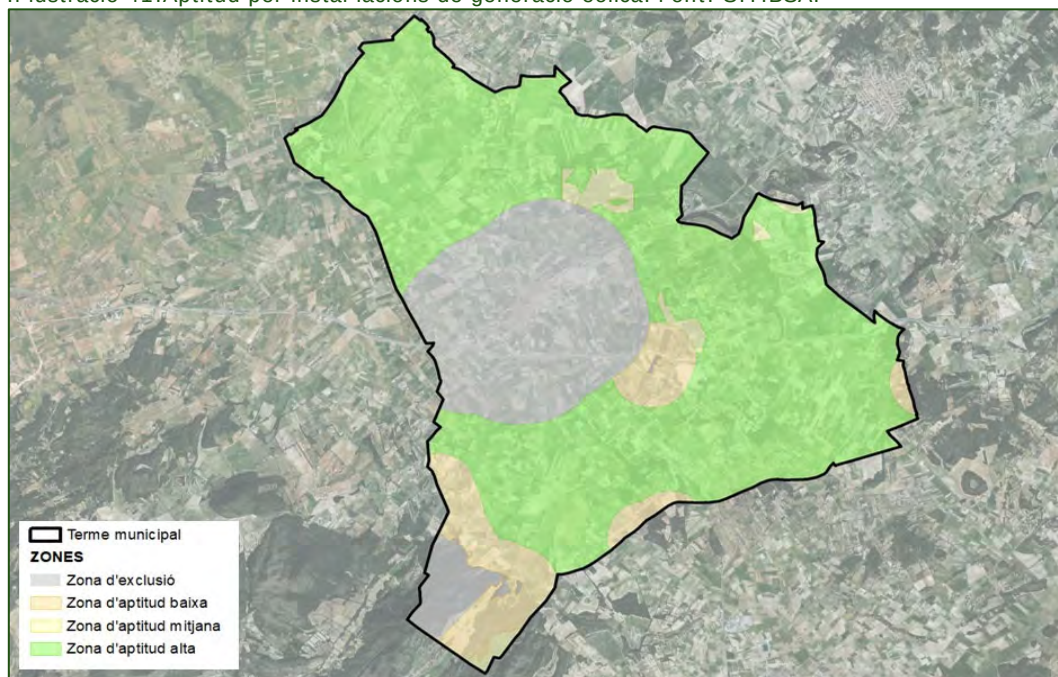
En la memòria informativa de la modificació del PDSEIB es realitza un inventari de les instal·lacions existents, i no s'identifica cap instal·lació eòlica dins el municipi de Montuïri, com tampoc cap instal·lació d'energia solar fotovoltaica a partir de 500 kW de potència instal·lada.

Respecte a l'aptitud per acollir aquest tipus d'instal·lacions, el PDSEIB realitza una zonificació del territori considerant el planejament i normatives vigents, així com els elements d'interès natural i patrimonial i els recursos (vent i radiació) disponibles.

Pel que fa a l'**energia eòlica**, en la totalitat del territori es considera zona d'aptitud alta, mentre que les zones excloses correspon a l'entorn del nucli urbà i al Parc Natural de la Randa i les seves proximitats.

La distribució de les diferents aptituds es pot veure a la imatge següent:

II·lustració 41: Aptitud per instal·lacions de generació eòlica. Font: SITIBA.

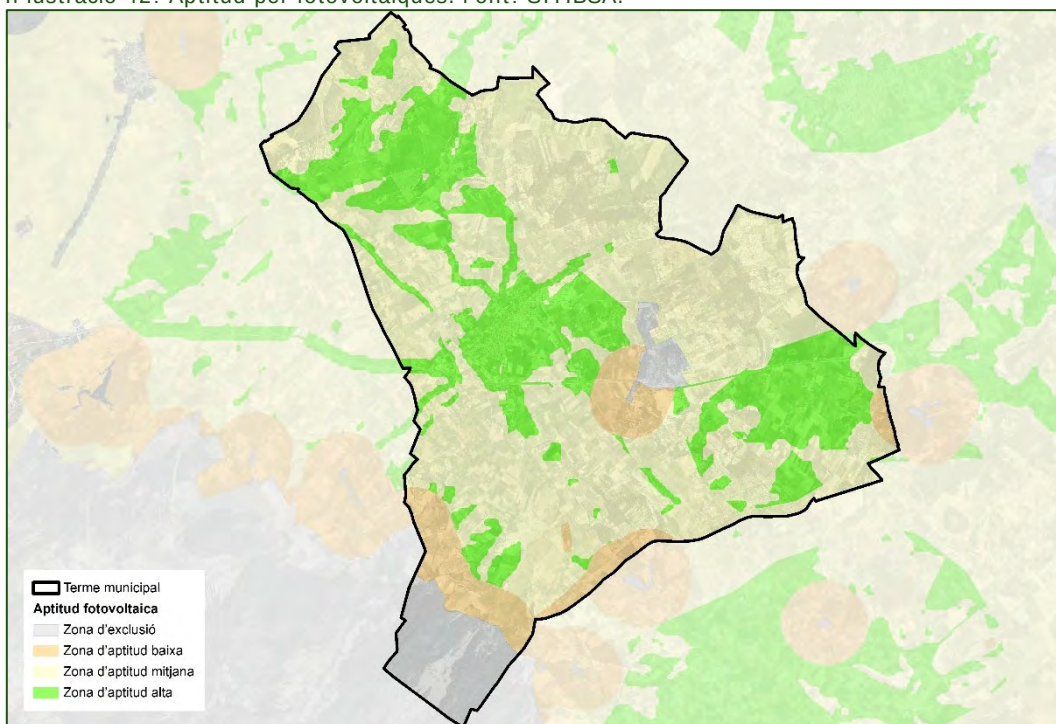
Taula 14: Superfícies d'aptitud per instal·lacions eòliques. Font: SITIBA.

	Àrea (ha)	% T.M
Zona d'exclusió	949,21	23,11
Zona d'aptitud baixa	367,11	8,94
Zona d'aptitud mitjana	91,45	2,23
Zona d'aptitud alta	2.698,22	65,71

El mapa d'aptitud considera com a zones d'aptitud alta zones on hi trobem valors ecològics i ambientals rellevants, com són els HIC. Per altra banda, tampoc s'exclouen les zones ZEPA i ANEI.

Pel que fa a l'**energia solar**, s'identifiquen dues zones excloses per la seva implementació, les quals corresponen a les dues àrees ANEI, on en una d'elles (la pròxima a la Randa) també hi trobem altres figures de protecció com són la XN2000 i les zones ZEPA. Les zones pròximes a aquestes àrees presenten una aptitud baixa. La resta de superfície municipal presenta majoritàriament una aptitud mitjana (60% de la superfície municipal), mentre que les zones amb aptitud alta tenen una extensió del 25,8%.

II·lustració 42: Aptitud per fotovoltaïques. Font: SITIBSA.

Com en el cas anterior, en algunes de les zones on es considera una aptitud mitjana i alta hi trobem la presència d'HIC, així que caldrà tenir-ho en compte en el moment de delimitar la zonificació on es poden implantar parcs solars fotovoltaïcs, juntament amb altres criteris ambientals com zones agrícoles d'elevat interès, zones amb pendents elevats o zones inundables.

Taula 15: Superfícies d'aptitud per instal·lacions fotovoltaïques. Font: SITIBA.

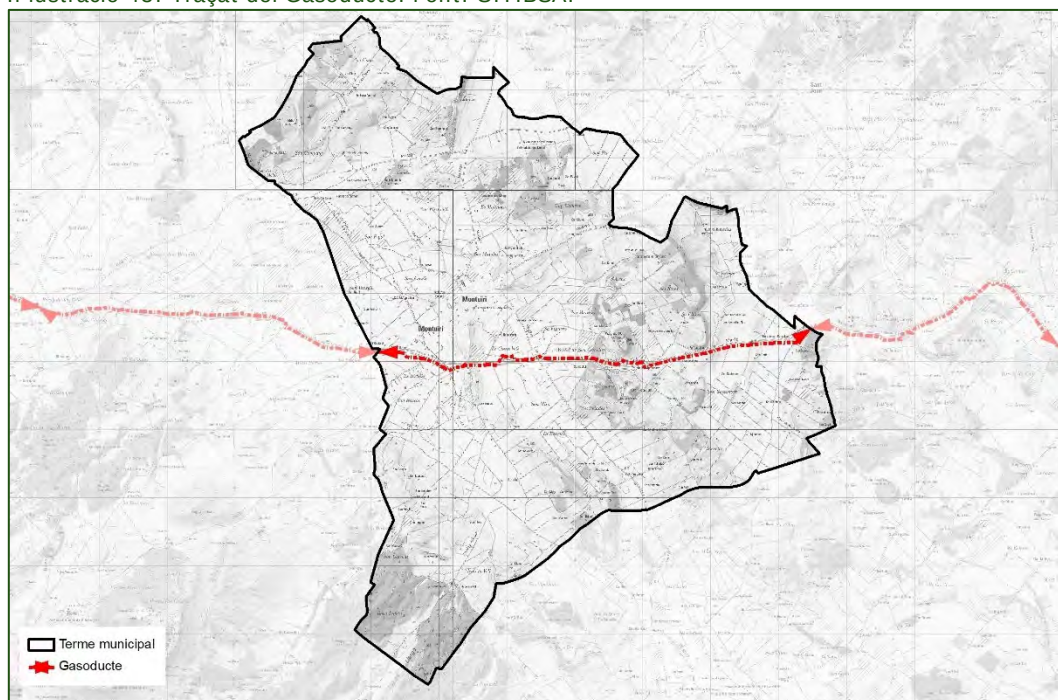
	Àrea (ha)	T.M %
Zona d'exclusió	254,92	6,2
Zona d'aptitud baixa	306,21	7,5
Zona d'aptitud mitjana	2.487,79	60,5
Zona d'aptitud alta	1.060,32	25,8

Caldrà que el PG tingui en compte un marc normatiu propi per tal de regular aquestes activitats amb la finalitat de generar el mínim impacte possible als valors ambientals del municipi.

GASEODUCTE

Cal fer esment que dins del terme municipal hi trobem una canalització de gas natural, en direcció est-oest, el qual discorre en paral·lel a la carretera principal MA-15, tal i com es pot observar a la següent il·lustració:

II·lustració 43: Traçat del Gasoducte. Font: SITIBSA.

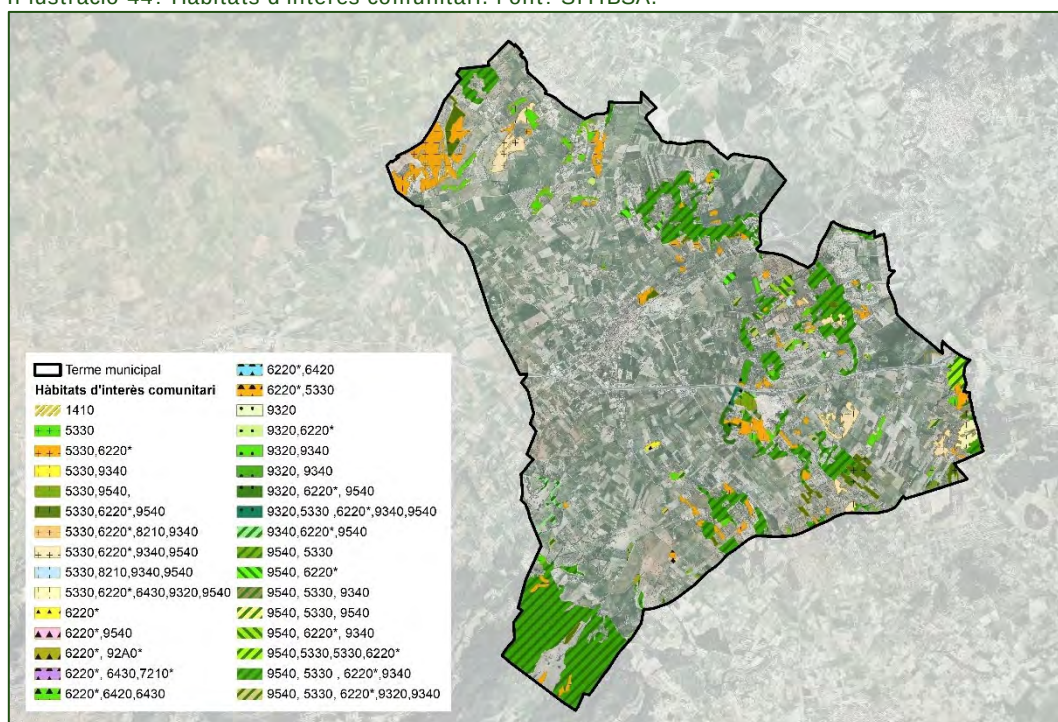
2.9 BIODIVERSITAT I PERMEABILITAT ECOLÒGICA

HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

Els hàbitats d'interès comunitari (HIC), llistats a l'annex I de la Directiva 97/62/CEE, són una selecció dels hàbitats naturals presents a la UE dels quals cal conservar mostres representatives que en garanteixin la conservació dins el territori de la UE.

La cartografia del Servei de projectes d'espais Naturals - Institut Cartogràfic i Geogràfic de les Illes Balears ofereix, per una banda, el mapa general dels HIC en el que es superposen tots els HIC presents en un mateix territori, així com un mapa en el que es mostra l'hàbitat majoritari. En aquest document s'han unificat les dues cartografies de tal manera que es mostra l'hàbitat majoritari, així com els altres HIC presents en el mateix lloc, com a HIC secundaris, terciaris, etc. fins a 5 HIC superposats en el mateix àmbit. La cartografia resultant es mostra a continuació. L'asterisc (*) indica hàbitat prioritari.

Il·lustració 44: Hàbitats d'interès comunitari. Font: SITIBSA.

Tal i com es pot observar a la il·lustració anterior, gran part dels hàbitats d'interès comunitari (HIC) del municipi de Montuïri responen a la combinació dels HIC 9540 - Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics, 5330 - Matolls termomediterranis i predesèrtics, 6220* - Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) i 9340 Alzinars *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*.

Pel que fa als HIC Prioritaris, destaquen les zones formades per 6220* i 92A0* - Boscos de galeria de *Salix alba* i *Populus alba* i 6220*, 6430 - Herbassars higròfils- tant de marges o vorades com de l'alta muntanya i 7210* - Torberes calcàries del *Cladium mariscus* i amb espècies del *Caricion davallianae*.

A continuació s'adjunta una taula amb la superfície (hectàrees) de cada combinació d'HIC per el municipi de Montuïri:

Taula 16: Hàbitats d'Interès Comunitari a Montuïri. *Hàbitat Prioritari. Font: ACC.

Codi	Hàbitat	Àrea (ha)
5330 6220*	Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	31,29
5330	Matolls termomediterranis i predesèrtics	7,53
5330 6220* 9340	Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Alzinars <i>Quercus ilex</i> i <i>Quercus rotundifolia</i>	11,52
5330 6220* 9340 9540	Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Alzinars <i>Quercus ilex</i> i <i>Quercus rotundifolia</i> Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	3,28
5330 6220* 9540	Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	9,22
5330 9340	Matolls termomediterranis i predesèrtics Alzinars <i>Quercus ilex</i> i <i>Quercus rotundifolia</i>	0,05

Codi	Hàbitat	Àrea (ha)
5330 9540	Matolls termomediterranis i predesèrtics Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	4,50
5330 6220* 8210 9340	Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Pendants rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica (Cingles- costers i penyals calcaris amb vegetació casmofítica) Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia	0,56
5330 6220* 6430 9320 9540	Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Herbassars higròfils- tant de marges o vorades com de l'alta muntanya Bosc d'Olea i Ceratonia Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	7,99
5330 8210 9340 9540	Matolls termomediterranis i predesèrtics Pendants rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica (Cingles- costers i penyals calcaris amb vegetació casmofítica) Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	1,34
9320 6220*	Bosc d'Olea i Ceratonia Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	1,18
9320 5330 6220* 9340 9540	Bosc d'Olea i Ceratonia Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	1,91
9320 6220* 9540	Bosc d'Olea i Ceratonia Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	5,83
9320	Bosc d'Olea i Ceratonia	0,35
9320 9340	Bosc d'Olea i Ceratonia Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia	3,96
9340 6220* 9540	Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	2,21
9540 5330 6220* 9340	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia	17,75
9540 5330 6220*	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	2,33
9540 6220*	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	1,14
9540 5330 6220* 9320 9340	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Bosc d'Olea i Ceratonia Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia	16,33
9540 5330 6220* 8210 9340	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics Matolls termomediterranis i predesèrtics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Pendants rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica (Cingles- costers i penyals calcaris amb vegetació casmofítica) Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia	3,51
9540 5330 9340	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics Matolls termomediterranis i predesèrtics Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia	1,25
9540 6220* 9340	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia	5,52
9540 5330	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics Matolls termomediterranis i predesèrtics	0,37

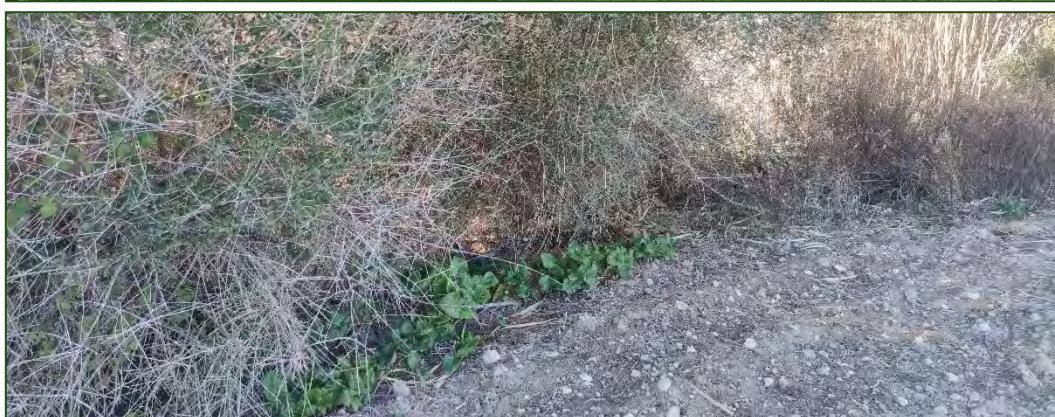
Codi	Hàbitat	Àrea (ha)
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	
9540	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	8,14
5330	Matolls termomediterranis i predesèrtics	
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	
8210	Pendents rocallosos calcícoles amb vegetació casmofítica (Cingles- costers i penyals calcaris amb vegetació casmofítica)	
9320	Bosc d'Olea i Ceratonia	
9340	Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia	
9540	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	0,90
5330	Matolls termomediterranis i predesèrtics	
9540	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	0,29
5330	Matolls termomediterranis i predesèrtics	
9540	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	0,02
6420	Jonqueres i herbassars graminoides humits- mediterranis- del Molinon-Holoschoenion	
6430	Herbassars higròfils- tant de marges o vorades com de l'alta muntanya	
5330	Matolls termomediterranis i predesèrtics	0,92
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	1,60
5330	Matolls termomediterranis i predesèrtics	0,24
6220	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	
9540	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	1,11
5330	Matolls termomediterranis i predesèrtics	
1410	Prats salins mediterranis (Juncetalia maritima)	0,58
9320	Bosc d'Olea i Ceratonia	1,90
9340	Alzinars Quercus ilex i Quercus rotundifolia	
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	0,39
9540	Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics	
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	0,37
6430	Herbassars higròfils- tant de marges o vorades com de l'alta muntanya	
7210*	Torberes calcàries del Cladium mariscus i amb espècies del Caricion davallianae	
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	0,60
92A0*	Bosc de galeria de Salix alba i Populus alba	
6220*	Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea)	0,16
6420	Jonqueres i herbassars graminoides humits- mediterranis- del Molinon-Holoschoenion	

Cal tenir en compte que segons el llistat d'hàbitats de la Xarxa Natura 2000 a les Illes Balears, l'hàbitat Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae es correspondria a l'HIC 5330 matolls termomediterranis i predesèrtics, concretament com a 5330-6 Ullastrars i matars no arborescents (Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae i Prasio- Oleetum sylvestris), en comptes de l'HIC 9320 Bosc d'Olea i Ceratonia.

En el treball de camp realitzat s'ha pogut comprovar l'estat actual en alguns punts identificats com a HIC prioritari.

L'entorn de l'Hort de Son Comelles, on hi trobem els HIC 6220*, 6430 i 7210*, al punt r2, presenta un estat força òptim de conservació tot i trobar-se a les proximitats de la MA-15.

Fotografies 25: Zona amb els HIC 6220*, 6430 i 7210*. Punt r2. Font: ACC 2024.

Respecte a les diverses zones del municipi on hi trobem l'HIC 6220*, també s'ha observat que aquest es troba, majoritàriament, en bon estat de conservació.

Fotografies 26: Zona amb HIC 6220*. Punt r30. Font: ACC 2024.

Finalment, cal destacar el bon estat de l'HIC 9540, Pinars mediterranis de pins mesogeans endèmics, que és el predominant al municipi.

Fotografies 27: Zona amb HIC 9540. Punt r30. Font: ACC 2024.

FAUNA

Segons el Bioatles elaborat per la Conselleria de Medi Ambient, Montuïri es situa repartida entre 18 quadrícules de 5x5 km en les que es recullen les dades públiques i cedides d'albiraments de fauna. S'ha realitzat un filtratge de les espècies citades en les corresponents quadrícules tenint en compte que els hàbitats disponibles al municipi condicionen el tipus de fauna que pot trobar-hi refugi. En total, figuren unes 81 espècies de vertebrats que es podrien trobar potencialment al municipi. D'aquestes, es llisten a la taula següent les 39 especies de les potencialment presents que es troben catalogades en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades (Decret 75/2005, de 8 de juliol):

Taula 17: Espècies de fauna vertebrada catalogada. Font: ACC a partir del Bioatles 5x5 km.

Família	Tàxon (Espècie)	Nom comú (Espècie)	Amenaçat	Tipus de registre màxim
Amfibis				
Bufonidae	<i>Bufotes balearicus</i>	Calàpet	No	Segur
Aus				
Alaudidae	<i>Galerida theklae</i>	Cucullada	No	Segur
Apodidae	<i>Apus apus</i>	Falzia	No	Segur
Burhinidae	<i>Burhinus oedicephalus</i>	Sebel·lí	No	Probable
Caprimulgidae	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Enganapastors	No	Probable
Cisticolidae	<i>Cisticola juncidis</i>	Butxaqueta	No	Probable
Columbidae	<i>Columba palumbus</i>	Tudó	No	Probable
Columbidae	<i>Streptopelia decaocto</i>	Tórtora turca	No	Probable
Columbidae	<i>Streptopelia turtur</i>	Tórtora	Sí	Probable
Cuculidae	<i>Cuculus canorus</i>	Cucui	No	Probable
Emberizidae	<i>Emberiza calandra</i>	Sól·lera	No	Probable
Falconidae	<i>Falco tinnunculus</i>	Xoriguer	No	Possible
Fringillidae	<i>Carduelis cannabina</i>	Passerell	No	Probable
Fringillidae	<i>Carduelis carduelis</i>	Cadernerera	No	Probable
Fringillidae	<i>Chloris chloris</i>	Verderol	No	Probable
Fringillidae	<i>Fringilla coelebs</i>	Pinsà	No	Probable
Fringillidae	<i>Serinus serinus</i>	Gafarró	No	Probable
Hirundinidae	<i>Delichon urbicum</i>	Cabot	No	Segur
Hirundinidae	<i>Hirundo rustica</i>	Oronella	No	Segur
Laniidae	<i>Lanius senator</i>	Capsigrany	No	Possible
Muscicapidae	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Rossinyol	No	Probable
Muscicapidae	<i>Muscicapa striata balearica</i>	Papamosques	No	Probable
Paridae	<i>Parus major</i>	Ferrerico	No	Probable
Phasianidae	<i>Alectoris rufa</i>	Perdiu	No	Probable
Phasianidae	<i>Coturnix coturnix</i>	Guàtlera	Sí	Segur
Picidae	<i>Jynx torquilla</i>	Formiguer	No	Probable
Ploceidae	<i>Passer domesticus</i>	Gorrió teulader	No	Segur
Rallidae	<i>Gallinula chloropus</i>	Polla d'aigua	No	Segur
Strigidae	<i>Asio otus</i>	Mussol banyut	No	Segur
Sylviidae	<i>Sylvia atricapilla</i>	Busqueret de capell	No	Probable
Sylviidae	<i>Sylvia melanocephala</i>	Busqueret capnegre	No	Probable
Troglodytidae	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Passaforadí	No	Probable
Turdidae	<i>Saxicola torquatus</i>	Vitrac	No	Probable
Turdidae	<i>Turdus merula</i>	Mèrlera	No	Segur
Upupidae	<i>Upupa epops</i>	Puput	No	Segur
Coleòpters				
cerambycidae	<i>Cerambyx cerdo mirbeckii</i>	Banyarriquer	No	Segur
Lepidòpters				
Thaumetopoeidae	<i>Thaumetopoea pityocampa</i>	Processionària del pi, cuca del pi	No	Segur
Mamífers				
Erinaceae	<i>Atelerix algirus</i>	Eriçó	No	Segur
Eporidae	<i>Lepus granatensis</i>	Llebre	No	Segur
Leporidae	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Conill	No	Segur
Mustelidae	<i>Martes martes</i>	Mart	No	Segur
Mustelidae	<i>Mustela nivalis</i>	Mostel	No	Segur
Viverridae	<i>Genetta genetta</i>	Geneta	No	Segur
Rèptils				
Colubridae	<i>Macropododon mauritanicus</i>	Serp de garriga	No	Segur

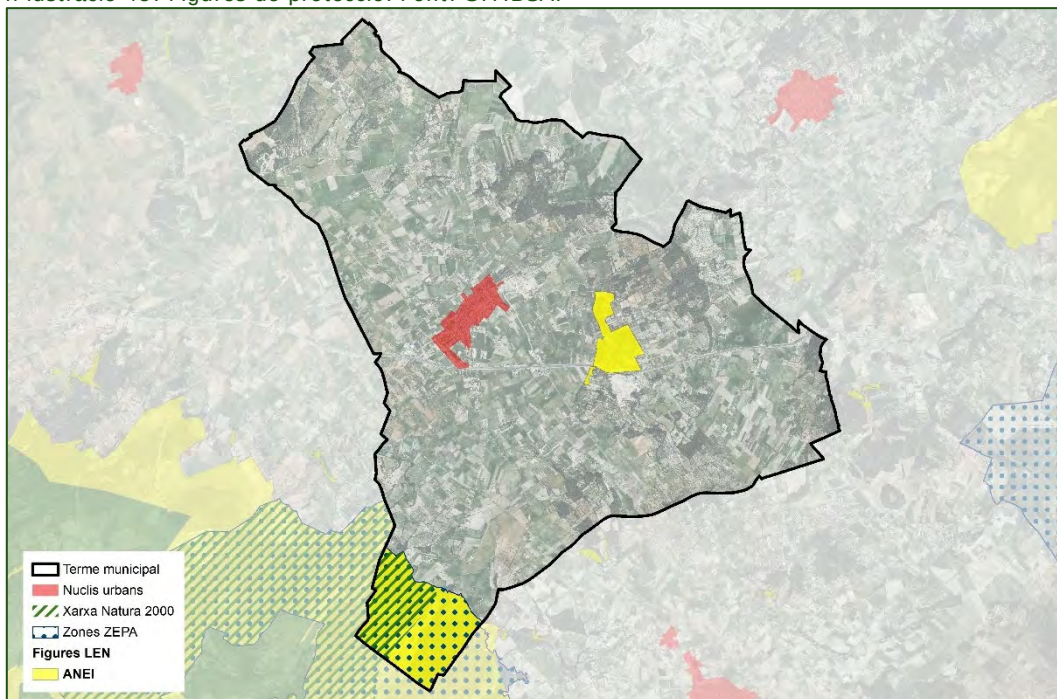
ZONES PROTEGIDES O DE VALOR RECONEGUT

La delimitació de les àrees protegides pel seu valor natural es determina en base la següent normativa:

- Llei 1/1991 d'Espais Naturals i de règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears (LEN).
- Decret d'Alzinars 130/2001.
- Directives 92/43/CEE i 79/409/CE. Xarxa Natura 2000.
- Llei 5/2005 de 26 de maig per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).
- Decret 19/2007 de 16 de març, Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana.

El municipi s'identifiquen dos espais naturals catalogats com a ANEI, dins les figures LEN. La zona més pròxima el nucli urbà correspon el Puig de Sant Miquel, i per altra banda trobem a l'extrem sud-oest amb frontera amb Lluçmajor, Algaida i Porreres, el massís de la Randa. Aquest últim es situat parcialment sobre la delimitació de la Xarxa Natura 2000 (ES5310101) Randa. Així mateix, la XN 2000 es superposa amb la ZEPA (ES0000545) Massís de Randa, la qual si que coincideix totalment amb la delimitació de l'ANEI.

II-lustració 45: Figures de protecció. Font: SITIBSA.

A continuació s'adjunta una taula amb la fauna d'especial interès que podem trobar a l'espai XN2000 – Randa.

Taula 18. Fauna d'interès a la XN2000 de Randa. Font: XN2000.

Nom	Imatge
Hieraaetus pennatus	
Cerambyx cerdo	
Sylvia sarda	
Caprimulgus europaeus	
Falco peregrinus	
Milvus milvus	

Burhinus oediconemus	
Testudo hermani	
Galerida theklae	
Turtle Dove	

La Xarxa Natura 2000 és el principal instrument per la conservació de la natura a la Unió Europea. El Consell de les Comunitats Europees va aprovar l'any 1992 la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i la flora silvestres.

Tal i com s'ha comentat anteriorment, dins la superfície municipal de Montuïri hi trobem la zona de XN2000 de la Randa (ES5310101). Aquest espai té una extensió total de 1.175,79 ha, de les quals 99 es situen dins del terme municipal de Montuïri.

La principal amenaça d'aquesta zona és l'ús en recreatiu no regulat, així com l'activitat cinegètica intensa i els incendis forestals.

Les ZEPA són fruit de la directiva 79/409/CE del Consell de les Comunitats Europees, adoptada el 1979 per protegir els ocells silvestres i regula la protecció dels hàbitats, en nombre i superfície suficients per garantir la protecció de les espècies, així com quines poden ser objecte de caça o de comerç. La ZEPA delimitada en el municipi s'identifica com "Massís de la Randa" (ES0000545), amb una extensió total de 866 ha, de les quals 204 ha es situen dins el terme municipal de Montuïri, a l'extrem sud-oest, amb continuïtat Lluçmajor.

Tal i com es descriu a la seva fitxa, és una “*Es tracta d'un massís muntanyós de 2.142,06 ha de pendents suaus, però amb alguna cornisa volada. El massís compta amb un Puig o bec principal, el Puig de Randa o de Cura, que arriba als 543 metres d'alçada. La major part de la muntanya està vegetada però en els darrers anys ha patit diversos incendis, el més el que va afectar la zona el 2011, canviant de manera important a la seva fisonomia.*”

L'àguila de Bonelli Aquila fasciata nidifica en aquesta zona i la recorre sovint a la recerca d'aliment. Les proximitats de Randa són camps de cultiu alternats de zones forestals on l'espècie pot trobar preses. La zona és excel·lent per a la reproducció del milà real Milvus milvus. En aquests territoris hi ha llocs idonis per al campeig i la nidificació d'aquesta espècie. A l'interior de la ZEPA proposada hi ha 2 nius i un altre a les proximitats a la Serra de sa Mesquida (Es Moreis).

Important també per a aus rupícoles com el falcó pelegrí (Annex I directiva aus), i també per a roquerol, merla blava i xoriguer.

Lloc de reproducció segura i hàbitat adequat per a l'espècie endèmica Curruca balear Sylvia balearica (Annex I directiva).

En aquesta zona es dona la reproducció d'espècies de petits passeriformes com la tallarol capnegre Sylvia melanocephala, la busquereta capirotada Sylvia atricapilla i el rossinyol Luscinia megarhynchos. L'avió roquer Hirundo rupestris i el roquer solitari Monticola solitarius troben també a les parets verticals lloc adequat per a la seva nidificació.

Les potencials amenaces són les molèsties directes sobre espècies per a les quals s'ha declarat l'espai. Molèsties directes en zones de descans o nidificació. La cobertura de vegetació forestal de pinedes està amenaçada pels incendis forestals que poden ser fortuïts o intencionats (també n'hi ha d'origen natural), que han estat recurrents a la zona. La sobre freqüentació de la muntanya per part d'excursionistes pot comprometre en algun punt concret l'assentament d'algun nou territori d'àliga de Bonelli o de milà, o crear molèsties en cas que s'estableixi. Els treballs forestals no supervisats o autoritzats sense tenir en compte zones de nidificació poden ser perjudicials per a algunes espècies de rapinyaires. El canvi d'ús d'algunes parcel·les agrícoles incloses a la ZEPA pot tenir efectes negatius. La caça furtiva o persecució directa sobre rapinyaires pot tenir efecte negatiu, així com l'electrocució per torres elèctriques de mitjana tensió.

Per tant, cal subratllar en aquest punt, la fragilitat d'aquest espai davant el risc d'incendis, la sobre freqüentació no regulada per part d'excursionistes i l'activitat de caça, per la qual cosa les propostes de desenvolupament del Pla General, haurà de contemplar la zones d'especial protecció.

CONNECTIVITAT ECOLÒGICA

Actualment és sabut i contrastat que per garantir la conservació de la biodiversitat és bàsic preservar no només els espais més valuosos des del punt de vista natural sinó que també cal garantir els principals fluxos ecològics entre aquests. S'entén per connectivitat el grau de connexió física entre els paisatges identitaris (naturals o antropogènics) d'un lloc. La connectivitat es troba amenaçada bàsicament per dos factors:

1. L'existència d'elements lineals que creen barreres.
2. L'aparició d'àrees edificades disperses en el territori.

Els connectors biològics permeten el manteniment de les característiques de les zones preservades a través de mecanismes propis: la variabilitat i l'intercanvi genètic, la recolonització de noves àrees perifèriques (efecte reserva), els moviments periòdics o estacionals, l'increment de la zona de campeig, etc., alhora que revaloritza el conjunt del territori, en millorar la qualitat de vida, la diversitat biològica i l'harmonia estètica del paisatge.

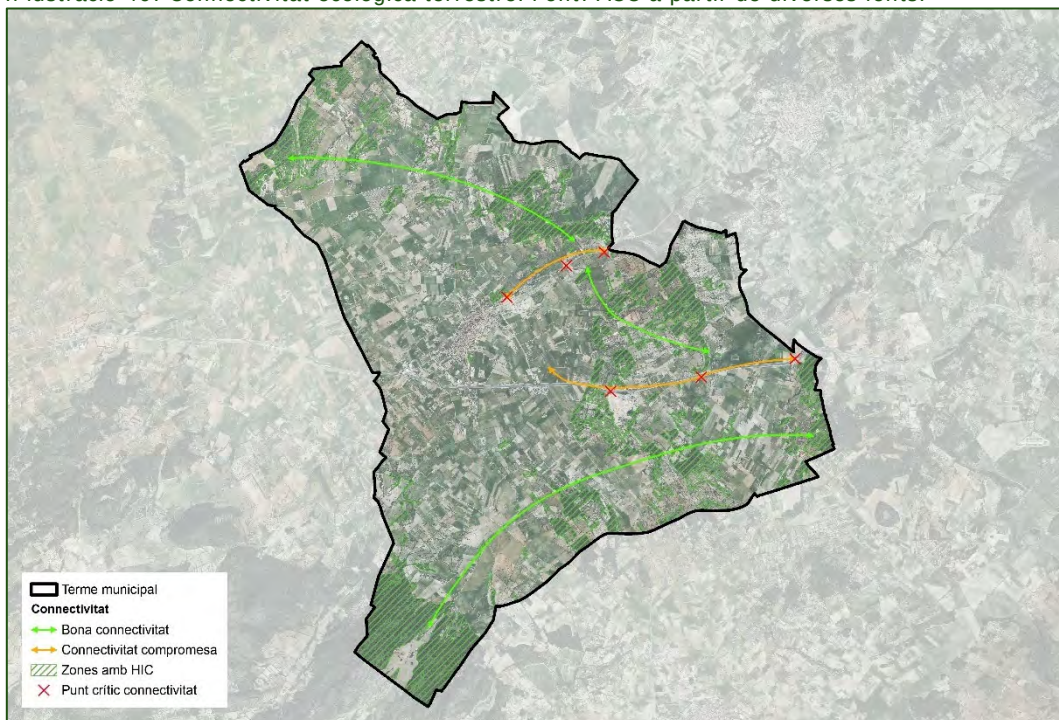
Tal com s'ha comentat la connectivitat d'un territori es troba amenaçada per dos factors: elements lineals i àrees edificades. En aquest sentit, el municipi de Montuïri presenta una bona permeabilitat ecològica, ja que el nucli urbà és de dimensions reduïdes i no trobem una elevada quantitat d'edificacions ni infraestructures de grans magnituds en sòl rústic. Tot i això, cal destacar la presència d'una important barrera artificial: la MA-15.

Per tal de caracteritzar les característiques dels connectors ecològics del municipi s'ha utilitzat les cobertes del sòl, les zones amb HIC, el traçat de les principals vies de comunicació i altres factors que incideixen en la connectivitat ecològica terrestre.

Les fletxes en verd mostren els connectors ecològics terrestres que es troben en bon estat. En aquest cas, tots els connectors responen a característiques agroforestals, és a dir, que transcorren per sòl agrícola i forestal. Per altra banda, les fletxes en vermell mostren els connectors ecològics terrestres que es troben en un estat compromès. La principal problemàtica que trobem en els connectors en estat compromès és la presència d'una infraestructura de comunicació viària, com és el cas de la MA-15 o la MA-3220.

Tot plegat es mostra a la següent il·lustració:

II-lustració 46: Connectivitat ecològica terrestre. Font: ACC a partir de diverses fonts.

Durant el treball de camp es va verificar que no hi ha cap pas de fauna a les proximitats de la MA-15, es va observar un pas de fauna a la MA-3220. A continuació s'adjunta una imatge amb l'estat actual d'aquest pas de Fauna.

Fotografies 28: Pas de fauna a les proximitats de la carretera MA-3220. Punt r8. Font: ACC 2024.

Les estratègies de creixement proposades per la memòria d'avanç del PG es centren a l'entorn immediat del nucli urbà per tal de completar els espais amb sòl vacant i els carrers sense sortida, entre d'altres objectius. Així doncs, les actuacions derivades del PG no tindran cap afectació a les zones d'interès per connectivitat ecològica ja que aquestes es troben molt allunyades del nucli urbà.

El PG haurà de preveure estratègies per millorar la connectivitat dels punts crítics detectats.

2.10 QUALITAT DEL PAISATGE

El Pla Territorial de Mallorca (PTIM) divideix la illa en nou unitats d'integració paisatgística i ambiental (grans zones de territori amb característiques homogènies). Cadascuna de les unitats alhora s'ha format per la unió de subunitats homogènies que tenen un paisatge més definit i concret.

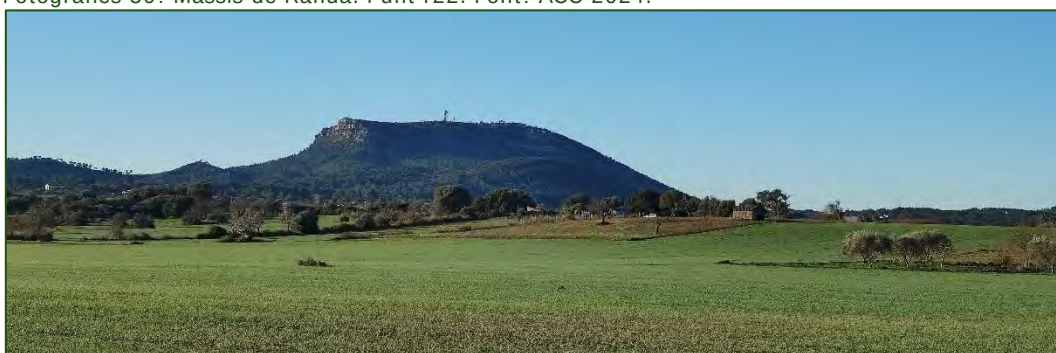
Montuïri es situa gairebé en la seva totalitat a la Unitat Paisatgística 9 **Pla de Mallorca**, tot i que en el sector sud, coincidint amb part la superfície del municipi que es troba inclosa a la Xarxa Natural 2000, zona ZEPA i ANEI, hi trobem una superfície inclosa dins la Unitat Paisatgística 2 **Xorrigo, Massís de Randa, Part sud de les Serres de Llevant i Puig de Bonany**.

A continuació s'adjunten fotografies de les principals característiques paisatgístiques del municipi:

Fotografies 29. Plana agrícola i Serra de Tramuntana. Punt r7. Font: ACC 2024.

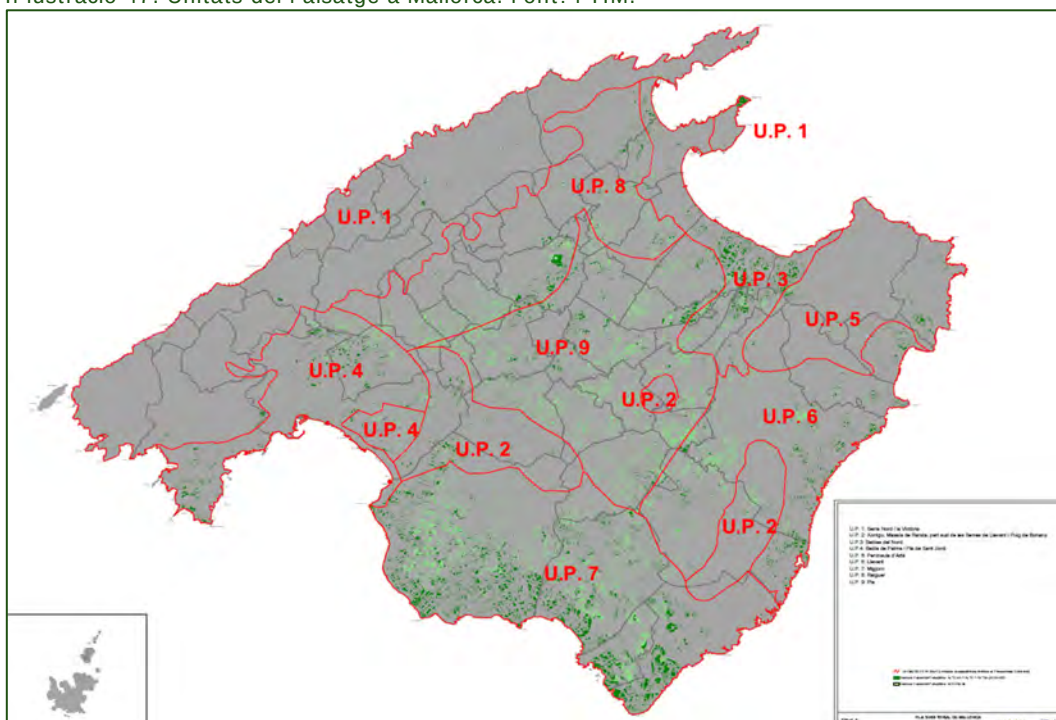

Fotografies 30: Massís de Randa. Punt r22. Font: ACC 2024.

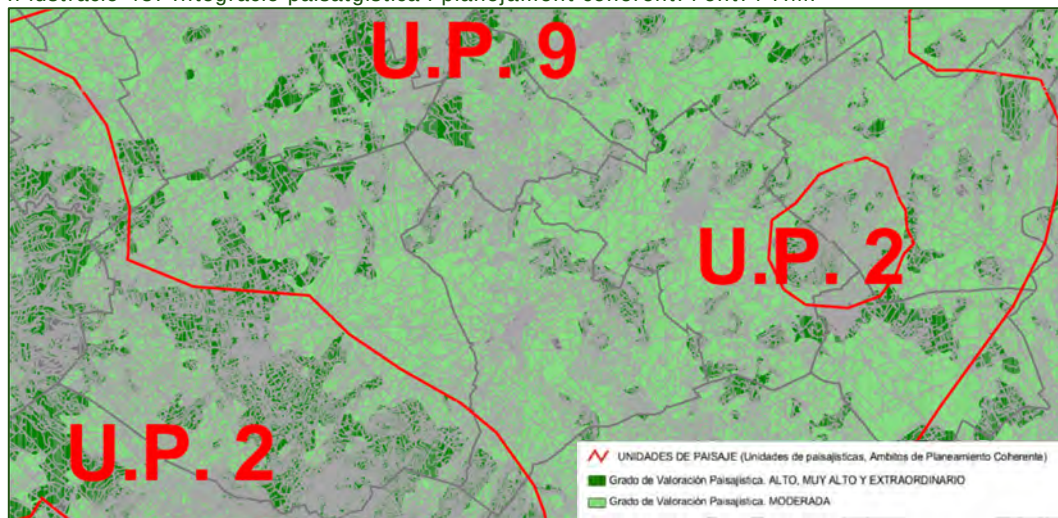

Ambdues unitats es troben en règim de menor protecció envers la integració del paisatge. El grau de valoració paisatgística del municipi difereix en diversos indrets del territori, fluctuant entre valors Alt, molt alt i extraordinari, i valors moderats. Tot plegat es pot veure a la imatge següent:

II-lustració 47. Unitats del Paisatge a Mallorca. Font: PTIM.

II·lustració 48: Integració paisatgística i planejament coherent. Font: PTIM.

Tal i com es defineix a la memòria del PTIM: “El PTIM estableix una sèrie de propostes per tal que els municipis, mitjançant el seu planejament general, garanteixin la protecció del seu propi patrimoni urbanístic, arquitectònic i etnològic, a fi d'evitar al mateix temps els efectes perniciosos que la transformació o creixement de les poblacions pugui implicar en aquests fràgils elements. Les disposicions a tenir en compte seran les següents:

- Delimitar els nuclis antics: en tot planejament municipal s'haurà de delimitar, en el plànol de zonificació, una àrea que correspongui al nucli històric de la població i que compti amb una normativa pròpia encaminada a preservar-lo i/o recuperar-lo.
- Adaptar les condicions d'aprofitament urbanístic dels nuclis tradicionals a les característiques tipològiques existents, per tal de garantir l'equilibri adequat entre el tipus edificatori tradicional i les noves densitats previstes pel planejament.
- Elaborar catàlegs que garanteixin la preservació del patrimoni històric amb proteccions de caràcter urbanístic i ambiental (paisatge urbà).
- Establir una normativa d'estètica i de composició per a les noves edificacions que garanteixi la continuïtat del paisatge urbà.”

Així mateix, en l'elaboració dels catàlegs caldrà tenir en compte el següent:

“El planejament general de cada municipi haurà d'incloure en el seu catàleg els elements de caràcter etnològic que pel seu valor cultural o paisatgístic mereixen una especial protecció, sempre que el seu estat de conservació en permeti la recuperació. Alguns d'aquests elements, com molins (de vent, d'aigua o de sang), escars, tafones, sínies o pous, tenen l'entitat suficient perquè la necessitat de protecció no sigui qüestionada; en canvi, existeixen altres elements etnològics que per les seves petites dimensions i la seva situació en l'entorn rural fa que estiguin més exposats al seu deteriorament i es troben en autèntic perill de desaparició, bé a causa de la pèrdua del seu ús tradicional o bé degut a l'acció destructora directa de l'home. A això s'uneix l'elevat cost del seu manteniment i la falta de personal especialitzat per mantenir-los i restaurar-los. Entre els elements més característics del paisatge rural insular cal destacar, com a mínim, els murs de pedra en sec, les barraques de roter, les marjades i els camins empedrats.”

Així mateix, respecte al sòl rústic caldrà tenir en compte l'article 6 del Decret Llei 9/2020 de 25 de maig, de mesures urgents de protecció del territori de les Illes Balears, el qual determina:

“Article 6. Mesures d'integració paisatgística i ambiental relatives a la recuperació i conservació de la finca

La sol·licitud de construcció de noves edificacions i de reforma integral de les existents en sòl rústic, tret de les vinculades a explotacions agropecuàries que s'hauran de regir per la legislació específica, ha d'incloure un projecte tècnic que reculli totes les mesures d'integració paisatgística i ambiental que s'han de dur a terme en la totalitat de la finca, en funció de les seves característiques, tendents a:

- a) Recuperar i mantenir la totalitat dels terrenys en bon estat segons les seves característiques naturals, en particular, mantenir la massa boscosa en condicions que minimitzi l'extensió d'incendis forestals i de forma que no perjudiqui les espècies protegides que s'hagin de preservar i, en zones agrícoles, mantenir els cultius tradicionals i les plantacions fruïteres o, en altre cas, mantenir l'explotació agrària existent.*
- b) Recuperar i mantenir tots els elements de valor etnogràfic o cultural existents a la finca, com és el cas de marges, parets o altres elements de pedra seca.*
- c) Eliminar els elements de tancament construïts sense seguir els sistemes i materials tradicionals de l'illa de què es tracti.*
- d) Reduir l'impacte de l'edificació sobre el cel nocturn, tot garantint-ne el compliment de la legislació vigent en matèria de contaminació lumínica.*
- e) Els tancaments de les finques i edificacions només es podran fer amb acabats tradicionals o bé amb tanques cinegètiques que permetin el pas de la fauna. S'ha d'adoptar l'estructura i traçat que millor s'adeqüi al paisatge i s'ha de prioritzar l'ús d'elements vegetals, que han de ser autòctons.”*

Fotografies 31: Mur de pedra seca a la vora d'un camí. Punt r10. Font: ACC 2024.

En aquest apartat, cal afegir el valor patrimonial arqueològic de Montuïri, concretament el Poblament de Son Fornés, l'únic museu arqueològic de les Illes

Balears, ubicat a la carretera MA-3200 a 2,5 quilometres de Montuïri. Tanmateix també destacar altres elements inventariats dins del patrimoni del municipi, com són es Campanar des Moros; Puig des Moros; Sabor; Can Calussa; Puig Moltó; Son Manera (Sa Vinya – Molí des Moros); Son Massanet; Son Mas; Son Ribes; Son Palou; Son Deixopte; Mianes; Tagamanent (Es Molí); Son Comelles (Es Molinot) i Son Picornell.

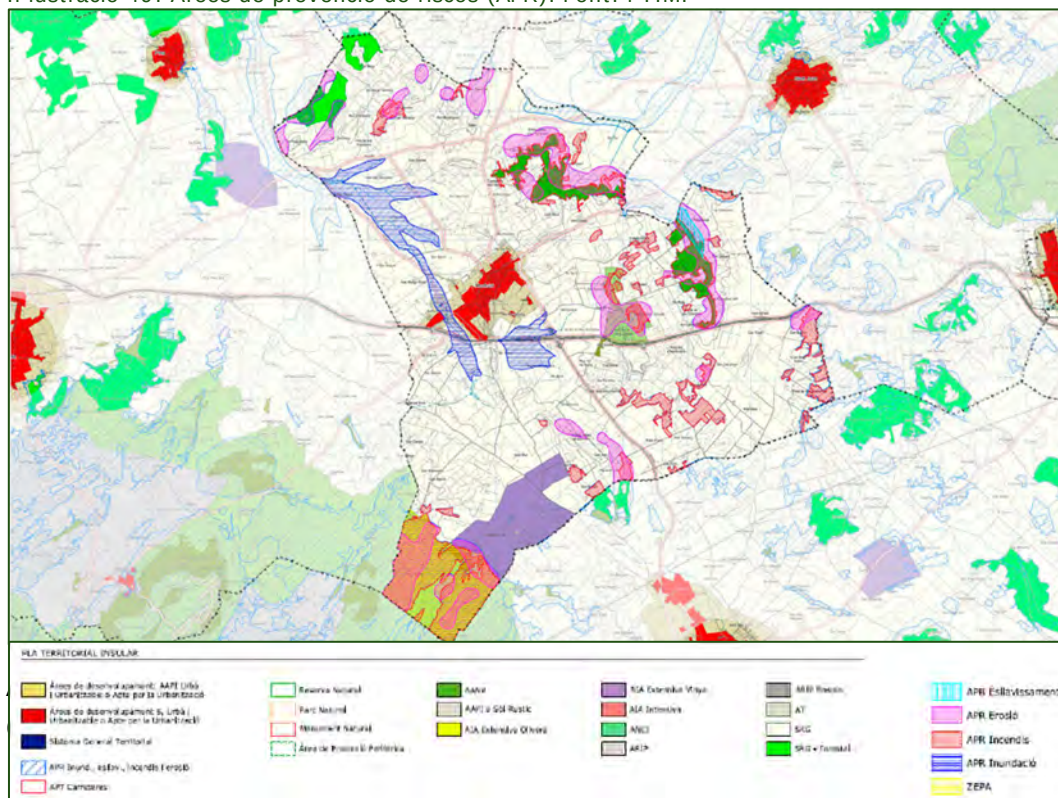
Fotografies 32: Poblament de Son Fornés. Punt r16. Font: ACC 2024.

2.11 RISC AMBIENTAL

Es considera el risc ambiental com aquelles contingències desfavorables tant pel que fa als efectes sobre les persones com a la resta de l'entorn.

Il·lustració 49: Àrees de prevenció de riscos (APR). Font: PTIM.

Decret Llei 9/2020, de 25 de maig, de mesures urgents de protecció del territori de les Illes Balears:

“Article 4. Determinacions relatives a la implantació de noves edificacions i usos en determinats terrenys de sòl rústic

1. No es poden ubicar nous habitatges unifamiliars aïllats en els terrenys que estiguin inclosos dins les Àrees de Prevenció de Riscos (SRP-APR) d'erosió, d'esllavissada, d'incendi i d'inundació, tret que estiguin vinculats a explotacions agropecuàries i d'acord amb l'establert a la legislació específica.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, en aquelles parcel·les incloses parcialment dins les Àrees de Prevenció de Riscos (SRP-APR), es poden autoritzar els usos, les edificacions o les instal·lacions d'acord amb el pla territorial o el planejament, sempre que l'edificació no s'emplaci en la superfície de la parcel·la inclosa dins l'esmentada àrea. Als efectes de parcel·la mínima, edificabilitat, ocupació, volum màxim i altres paràmetres edificatoris, la superfície a considerar serà la totalitat de la parcel·la.”

Així mateix, Mallorca disposa de diversos plans enfront a riscos, tant naturals com d'origen antròpic, dels quals es citen els que són d'aplicació al municipi:

- IV Pla General de Defensa contra incendis forestals (INFOBAL).
- Pla especial per fer front al risc d'inundacions (INUNBAL).
- Pla especial per front al risc sísmic (GEOBAL).
- Pla especial per fer front al risc de fenòmens meteorològics adversos (METEOBAL).
- Pla especial per fer front al risc per transport de mercaderies perilloses (MERPEBAL).

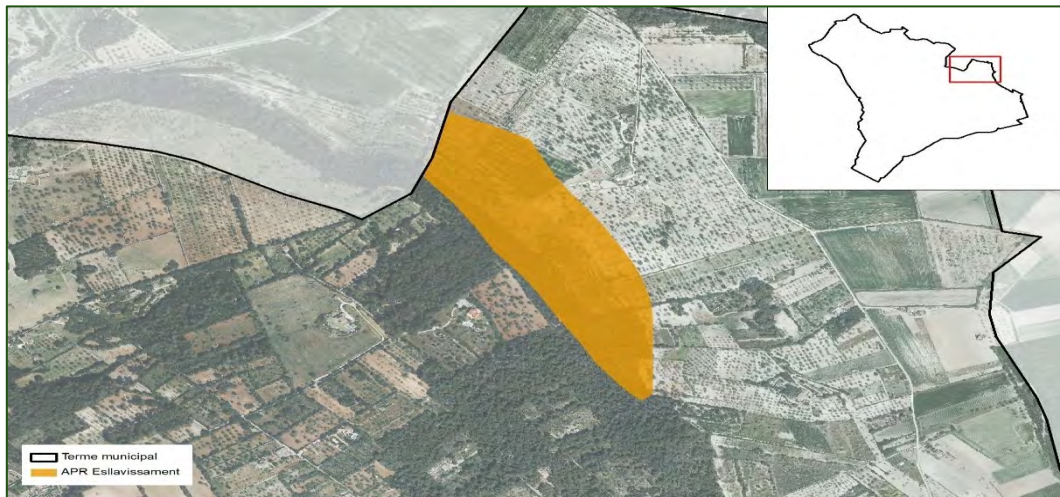
A continuació s'exposen els riscos de manera individualitzada:

PERILLOSITAT GEOLÒGICA

La perillositat geològica del municipi comprèn els riscos d'esllavissament i d'erosió, tal i com es defineix en el PTIM.

El risc d'esllavissament al municipi de Montuïri és pràcticament residual, ja que només trobem una zona amb aquest risc, situada al sector est del T.M:

II-lustració 50: Risc d'esllavissament. Font: PTIM.

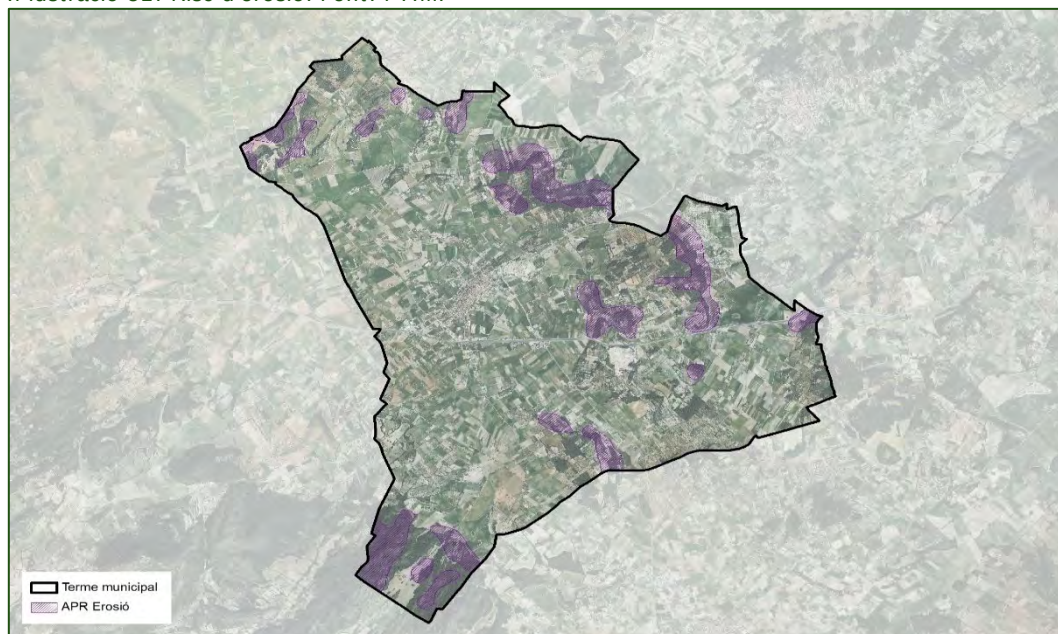
Aquesta àrea també es troba situada en pendents superiors al 20% i en zona de risc per erosió. En el sector afectat per possibles esllavissaments hi trobem massa boscosa i conreus agrícoles.

Fotografies 33: Zona afectada per risc per esllavissament. Punt r6. Font: ACC 2024.

Per altra banda, les zones amb risc per erosió són més extenses. Aquestes es troben bàsicament en els vessants muntanyosos amb fort pendent, situats principalment al sector nord i est del terme municipal, on hi trobem la Serra de Meià i el Puig de Sant Miquel. A l'extrem sud també hi ha un sector on hi trobem risc per erosionabilitat, just al vessant muntanyós del massís de la Randa.

Il·lustració 51: Risc d'erosió. Font: PTIM.

Les zones amb risc per erosionabilitat coincideixen amb zones on hi trobem forts pendents.

Fotografies 34: Zona afectada per risc d'erosió. Punt r6. Font: ACC 2024.

RISC SÍSMIC

A Mallorca és vigent el Decret 39/2005, de 22 d'abril, el qual aprova el Pla especial d'emergències sísmiques a les illes Balears. El document defineix les zones sismotectòniques a les Balears i el seu entorn proper, en concret per Mallorca es defineixen les zones 2, 3, i 4, pel cas de Montuïri es situa en la zona 3:

Zona 2: Serra de Tramuntana i la seva plataforma marina. En aquesta àrea s'han localitzat en temps recents al Decret, sismes de petita magnitud que denoten una certa activitat tectònica. Els sismes d'aquesta zona estan clarament associats a falles NE-SO que delimiten la Serra de Tramuntana i la seva plataforma marina.

Zona 3: Zona central de Mallorca. Aquesta zona comprèn les cubetes neògenes de Mallorca i les Serres Centrals. S'hi han produït els majors sismes coneguts a les Balears, superant-se la intensitat V en un mínim de 4 ocasions al segle XIX. La sismicitat d'aquesta zona està associada a les falles NE-SO que limiten els blocs aixecats i enfonsats descrits en l'apartat de geologia.

Zona 4 Llevant de Mallorca. No es té constància de cap sisme en èpoques històriques ni en l'Època instrumental que es localitzi en aquesta àrea.

Així mateix el municipi es troba dins de l'Annex III. Sismes percebuts amb intensitat superior a III a les Illes Balears, del Pla especial d'emergències sísmiques a les Illes Balears.

En base a la intensitat esperada a Montuïri per a un període de 500 anys derivat de l'estudi dels sismes d'intensitat superior a III a les Illes Balears i els mapes deterministes i probabilistes, el Pla d'emergència sísmica aconsella: *Aquests 11 municipis han de fer una avaluació de l'estat de les edificacions per determinar-ne la vulnerabilitat, i elaborar una zonificació del municipi en funció del tipus de roca. Així mateix, haurien de fer una catalogació d'edificis singulars o d'especial importància, per a casos d'emergència.*

A més, el municipi haurà de complir amb les obligacions aplicables establertes al capítol 5 –Grups d'acció i capítol 6 – Operativitat del Pla quant a les funcions

dels Grups d'Acció de l'estructura operativa als quals hi formin part personal, empreses o entitats municipals.

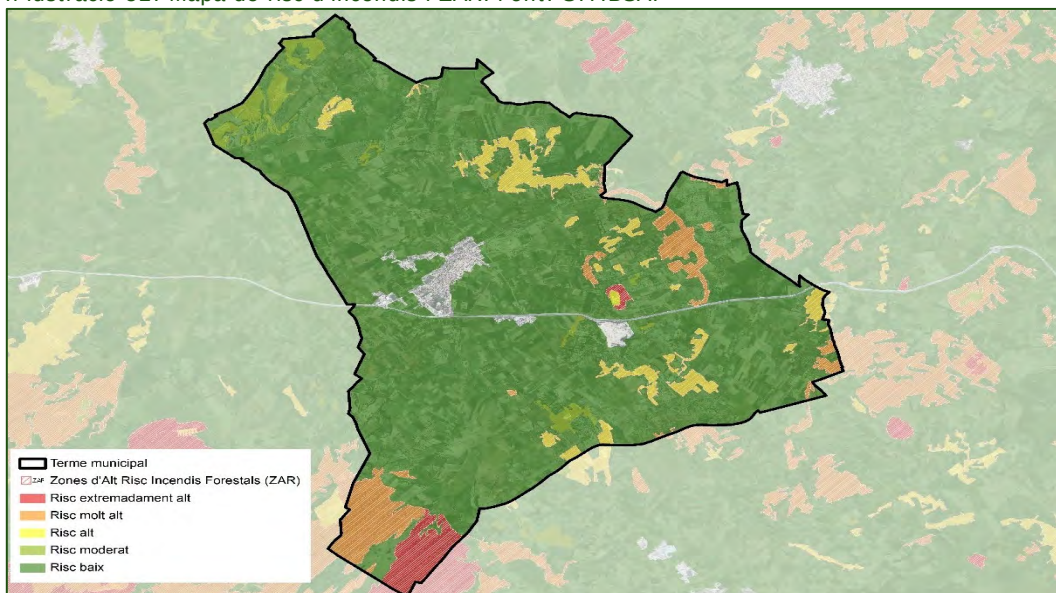
RISC D'INCENDI

Els incendis forestals estan íntimament lligats al règim climàtic mediterrani. L'eixut estival, unit a les altes temperatures estableixen les condicions òptimes per a l'extensió del foc. Però si l'aparició d'incendis espontanis és un fenomen rar – tot i que periòdic en el temps - l'acció antròpica tendeix a incrementar el nombre de successos, que poden ser devastadors en les condicions climàtiques esmentades. Com s'ha vist, el PTIM delimita com a APR les masses forestals del municipi, concentrades majoritàriament a la meitat est del terme municipal, així com a l'espai pròxim a la Randa, al sector sud-oest del municipi.

El IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals de les Illes Balears (2015-2024) aprovat pel Decret 22/2015, de 17 d'abril, zonifica i classifica el risc d'incendis forestals a les Illes Balears segons el nivell de risc en una escala de 6 valors, des de sense risc fins a risc extremadament alt. Així mateix, delimita com a Zones d'Alt Risc (ZAR) definides en l'article 48 de la Llei 43/2003 de forests:

“Aquelles àrees en les quals la freqüència o virulència dels incendis forestals i la importància dels valors amenaçats facin necessàries mesures especials de protecció contra els incendis, podran ser declarades zones d'alt risc d'incendi o de protecció preferent.” Aquestes ZAR es corresponen a les zones amb un risc alt, molt alt o extremadament alt de la classificació anteriorment esmentada. Tot plegat es pot veure a la imatge següent:

II·lustració 52: Mapa de risc d'incendis i ZAR. Font: SITIBSA.

Com es pot veure a la il·lustració, gran part del municipi es troba en zona de risc baix, coincidint amb els conreus agrícoles que hi trobem. El nucli urbà, la zona de la MA-15 i la pedrera de Sant Miquel són zones considerades sense risc per incendi forestal. Pel que fa al risc d'incendi forestal extremadament alt,

aquest el trobem exclusivament a la zona sud-oest del T.M, a les proximitats de la Randa.

Fotografies 35: Zona forestal amb risc extremadament alt per incendi forestal. Punt r30. Font: ACC 2024.

Per altra banda, pel que fa a les zones amb risc d'incendi molt alt i alt, les trobem situades principalment a la meitat est, així com a un sector de la massa boscosa de la Randa, coincidint pràcticament amb la zona del municipi que es troba inclosa dins la XN2000.

Amb tot, caldrà tenir en compte l'article 77 de la Llei 3/2019 de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, el qual determina:

“Article 77. Mesures de seguretat i defensa de les forests en zones d'interfície urbanoforestal, IUF

1. Es considera interfície urbanoforestal (IUF) l'entorn de nuclis de població, edificacions o instal·lacions que es troben en terreny forestal, en els seus voltants o que confronten amb aquest.

2. Els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions hauran d'adoptar en les seves respectives zones d'interfície urbanoforestal mesures de prevenció d'incendis forestals que evitin la generació o propagació d'incendis, estableixin espais de seguretat i facilitin les tasques necessàries per a l'extinció. Mitjançant els instruments de planejament urbanístic i de planificació forestal, es fixaran les normes específiques de seguretat i defensa de les forests a les zones d'interfície urbanoforestal enfront del risc d'incendi forestal, sense perjudici de les normes i lleis de protecció civil referides a autoprotecció.

3. En el cas dels habitatges unifamiliars amb zones d'interfície urbanoforestal s'haurà d'executar i mantenir una franja exterior perimetral de seguretat de 30 metres d'amplada mínima, sense acumulacions de combustible vegetal, amb un desbrossament selectiu i amb aclarides i podes de la massa arbòria que permetin trencar la continuïtat vertical i horitzontal de la vegetació.

Els propietaris d'habitatges unifamiliars situats en terreny forestal o confrontats amb aquest hauran de mantenir a les zones d'alt risc d'incendi forestal, a banda i banda dels vials d'accés, franges longitudinals de seguretat de 10 metres d'amplada mínima amb actuacions preventives de control del combustible vegetal.

L'administració forestal determinarà per a habitatges aïllats o dins terreny rústic les característiques específiques d'aquestes franges de seguretat.

4. Els propietaris o titulars de les instal·lacions, estructures o immobles no residencials, situats en zones d'alt risc d'incendis forestal (ZAR) amb interfície urbanoforestal hauran d'executar les mesures de prevenció d'incendis forestals establertes en l'apartat 3 anterior.

5. Els ajuntaments, amb l'objectiu de preservar la seguretat dels nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions davant el risc d'incendis forestals, podran executar subsidiàriament les actuacions previstes en el punt 3 anterior. La realització d'aquestes actuacions es requerirà mitjançant procediment administratiu a cada entitat propietària responsable de la seva execució. Transcorregut el termini d'execució voluntària de les mesures de prevenció exigibles, sense que aquestes hagin estat aplicades, l'ajuntament podrà executar-les subsidiàriament, i el seu cost total repercutirà en la persona propietària que correspongui.

Per a efectuar el cobrament a cada entitat propietària afectada de les despeses derivades d'aquestes intervencions subsidiàries preventives, els ajuntaments podran comptar amb el suport i la gestió delegada de l'Agència Tributària de les Illes Balears.

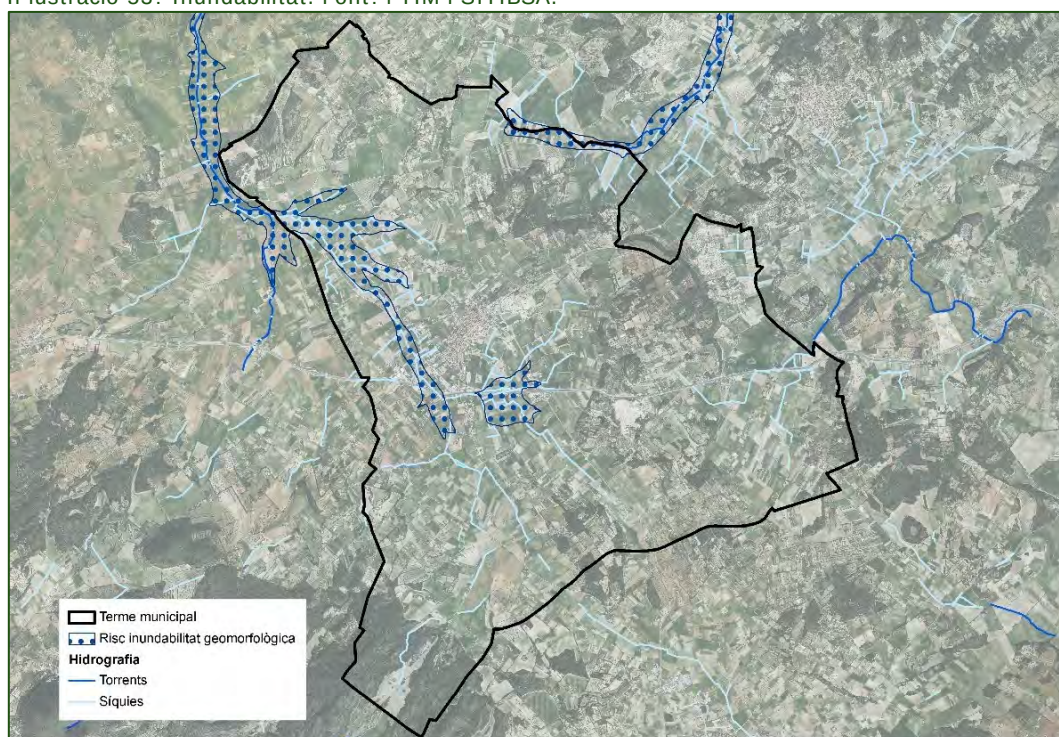
6. Els ajuntaments podran contractar els serveis externs necessaris per a executar les actuacions preventives que amb caràcter subsidiari prevegin dur a terme. A aquests efectes, podran agrupar-se o establir els mecanismes de col·laboració que es considerin necessaris amb la comunitat autònoma de les Illes Balears."

Així mateix són d'aplicació el Real Decret 893/2013, de 15 de novembre, pel qual s'aprova la Directriu bàsica de planificació de protecció civil d'emergència per incendis forestals, així com el Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal.

INUNDABILITAT

D'acord amb la cartografia del PTIM, així com la cartografia disponible al STIBSA referents al risc d'inundabilitat (Àrees de Risc Potencial Significatiu per Inundació (ARPSI) i Planes Geomorfològiques d'inundació de les Illes Balears), Montuïri es veu afectat per risc d'inundabilitat degut a les Planes Geomorfològiques d'inundació de les Illes Balears, si bé els cursos fluvials que recorren pel municipi no figuren en les Àrees de Risc Potencial Significatiu per Inundació (ARPSI) pels períodes de retorn de 10, 100 i 500 anys.

Il·lustració 53: Inundabilitat. Font: PTIM i SITIBSA.

Pel que fa a les zones inundables, tal i com s'observa a l'anterior il·lustració, cal destacar 3 zones. La zona inundable amb més extensió la trobem situada al sector nord-oest del municipi, coincidint amb la síquia d'Alcoraia i els seus afluents.

Fotografies 36: Zona inundable proximitats síquia d'Alcoraia i Son Pujol. Punt r23. Font: ACC 2024.

Fotografies 37: Zona inundable a les proximitats de l'Hort den Guixa. Punt r14. Font: ACC 2024.

Per altra banda, també trobem una zona inundable a la part central del municipi, a la zona de Es Camp Vell, just per on passa la principal via de comunicació del municipi. La inundabilitat d'aquesta zona respon a les diverses síquies que hi trobem i a la geomorfologia de la zona.

Fotografies 38: Zona inundable a Es Camp Vell. Punt r37. Font: ACC 2024

Fotografies 39: Síquia d'Es Camp Vell. Punt r42. Font: ACC 2024.

Finalment, l'altre zona inundable que trobem dins la superfície municipal de Montuïri la trobem ubicada al sector nord, just al límit municipal amb Sant Joan. Aquesta zona inundable respon a la presència del torrent de Son Vent.

En els últims anys, tal i com especifica el Pla Especial per fer front al risc d'inundacions (INUNBAL) del GOIB, hi ha hagut diversos episodis de pluges torrencials que han causat inundacions a diversos sectors del municipi, fora de les zones actualment marcades com inundables.

Segons la informació recollida a l'INUNBAL, el municipi de Montuïri es troba situat en una zona on s'ha observat un augment, pel que fa a període de retorn de 25 anys, de la quantitat de mm acumulats associats a períodes de pluges torrencials: *“En la part plana de l'illa, les quantitats minven de nord-est a sud-oest, encara que amb les matisacions següents:*

(...) Hi ha un augment a la zona de Montuïri-Sineu.”

Pel que fa a període de retorn, l'INUNBAL especifica el següent:

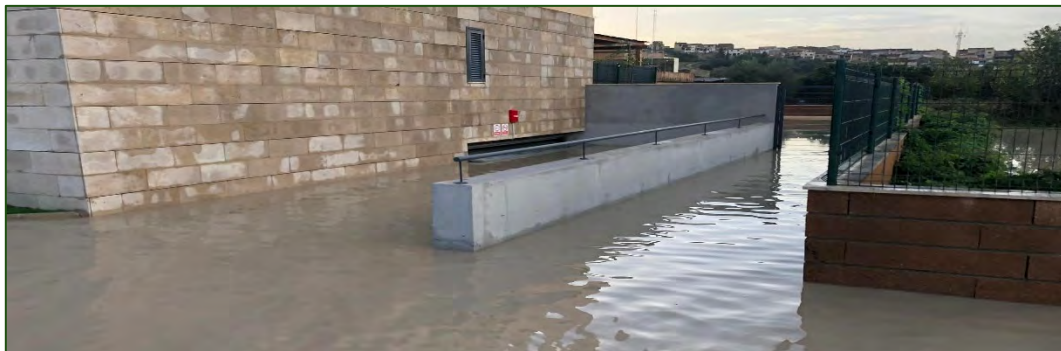
(...) En el terme de Montuïri hi ha un màxim relatiu independent que parla de fortes pluges en el municipi esmentat.”

II-lustració 54. Carretera entre Montuïri i Porreres durant l'episodi de fortes pluges del 7 d'octubre de 2022. Font: ARA Balears.

L'episodi de pluges torrencials i inundacions més recent va tenir lloc el dia 7 d'octubre de 2022, on es van desbordar diversos torrents, destacant el torrent del Puig Moltó o el torrent de Pina. Aquest episodi va causar diverses afectacions a habitatges i infraestructures:

II-lustració 55: Habitatge afectat per les inundacions del 7 d'octubre de 2022. Font: Diario de Mallorca.

Per tant, seria important revisar les zones inundables i veure com evolucionen aquests fenòmens detectats, per tal d'ajustar als usos urbanístics als mateixos.

RISCOS DERIVATS DE FENÒMENS METEOROLÒGICS ADVERSOS

Els FMA (fenòmens meteorològics adversos) a les Illes Balears no són un succés aïllat, tenint en compte la ubicació geogràfica de l'illa i les característiques del clima mediterrani. Tenint en compte tot això, cal destacar els nombrosos els butlletins emesos pel Centre Meteorològic Territorial de les Illes Balears (CMTIB) que fan referència sobretot a quatre tipus de fenòmens:

- Pluges
- Neu
- Vent
- Vent a la mar

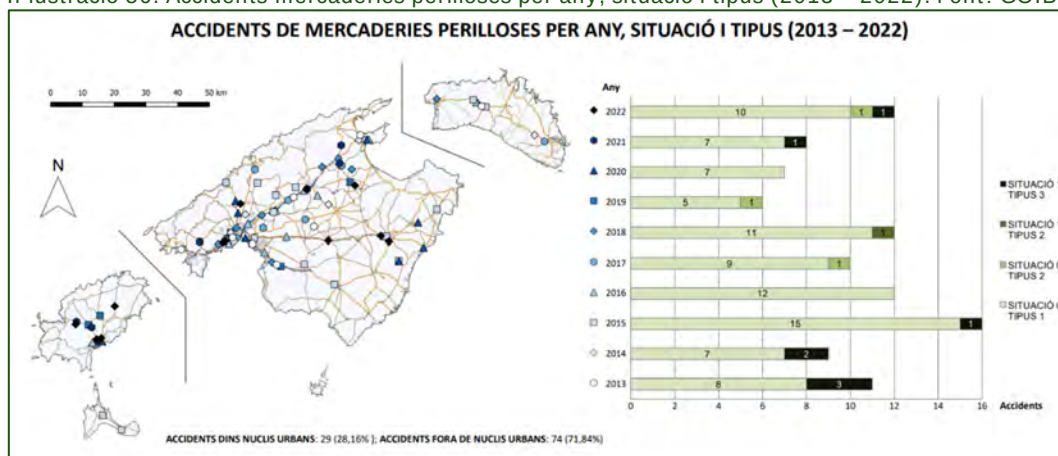
Si bé en el METEOBAL no s'estableix cap zonificació ni obligatorietat d'elaboració de plans locals d'actuació a nivell municipal, si que caldrà tenir en compte les determinacions que siguin d'aplicació en tot l'àmbit territorial del pla que puguin afectar a Montuïri, en particular respecte els punt 7. Estructura i organització del pla i 8. Operativitat quant a les funcions dels diferents Grups d'Acció als quals hi formin part personal, empreses o entitats municipals.

RISC PER TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES

Segons l'apartat 1.4.2 del Pla especial de risc d'accident de transport de mercaderies perilloses, a Montuïri és necessària la elaboració del Pla municipal ja que la incidència del risc és alta segons les valoracions respecte al flux de transport de mercaderies perilloses, gasolines i gasoils, gas, productes químics, explosius i residus. En base a l'apartat 7.2, Montuïri s'inclou com a municipi per al qual s'ha d'elaborar un pla d'actuació local (PAL).

S'ha consultat la informació respecte als accidents de mercaderies perilloses per any, situació i tipus (2013 – 2022):

II-lustració 56. Accidents mercaderies perilloses per any, situació i tipus (2013 – 2022). Font: GOIB.

En els últims 10 anys, no hi ha hagut cap accident amb mercaderies perilloses dins el T.M. de Montuïri.

2.12 DETERMINACIÓ DE LA SENSIBILITAT AMBIENTAL

L'anàlisi de la sensibilitat ambiental es basa en considerar aquells elements que presenten un potencial més elevat per la biodiversitat, la connectivitat ecològica i un millor estat de conservació des del punt de vista ambiental, així com una major vulnerabilitat en front als riscos naturals. Per a fer aquesta valoració s'ha generat una capa d'informació a partir de la combinació de capes digitals d'informació de les diferents variables considerades. Així, a cada variable considerada se li ha assignat un rang de valors en funció de les seves característiques ambientals en el marc del context territorial en el que s'emmarca el present document.

El rang de valors té el seu límit inferior en 1, mentre que el seu límit superior depèn del rang de valors que pugui adquirir la variable amb un màxim de 5 punts. Es valora cada punt del mapa respecte a una variable concreta el valor mínim de la qual és sempre 1 (o 0 per aquelles variables que en un punt concret no apareixen) i per tant els valors que s'assignen a cada capa no serveixen per a valorar la importància d'aquesta capa respecte a la resta de capes, el que es pretén es obtenir una capa d'informació que valori el conjunt de les variables. Tot i així les capes que presenten molts registres, com en el cas de la capa referent als usos del sòl o els hàbitats d'interès comunitari, s'han reclassificat mitjançant l'assignació de valors numèrics que responen al grau d'importància relativa d'acord amb l'anàlisi del perfil ambiental que s'ha desenvolupat en aquest mateix document. Així mateix, s'estableix un grau de ponderació per tal de donar una importància relativa a les diferents variables entre elles, ja que no té la mateixa rellevància ambiental el fet que un espai es trobi en zones on hi trobem conreus agrícoles amb vegetació que en zona XN2000, per exemple. Aquesta ponderació es realitza també en una escala de 1 a 5. Finalment es multiplica el valor de cada registre de cada variable per la ponderació per tal d'obtenir el grau de sensibilitat. En conseqüència, la intenció és poder establir el valor de l'espai en aquest sentit i, per tant, els resultats tenen vocació de ser comparatius entre punts. El resultat és per tant a valoració de la sensibilitat ambiental per a cada punt en relació a la resta del territori municipal.

A la següent taula, es presenten els valors que s'han assignat a cada capa per a l'obtenció del mapa de sensibilitat:

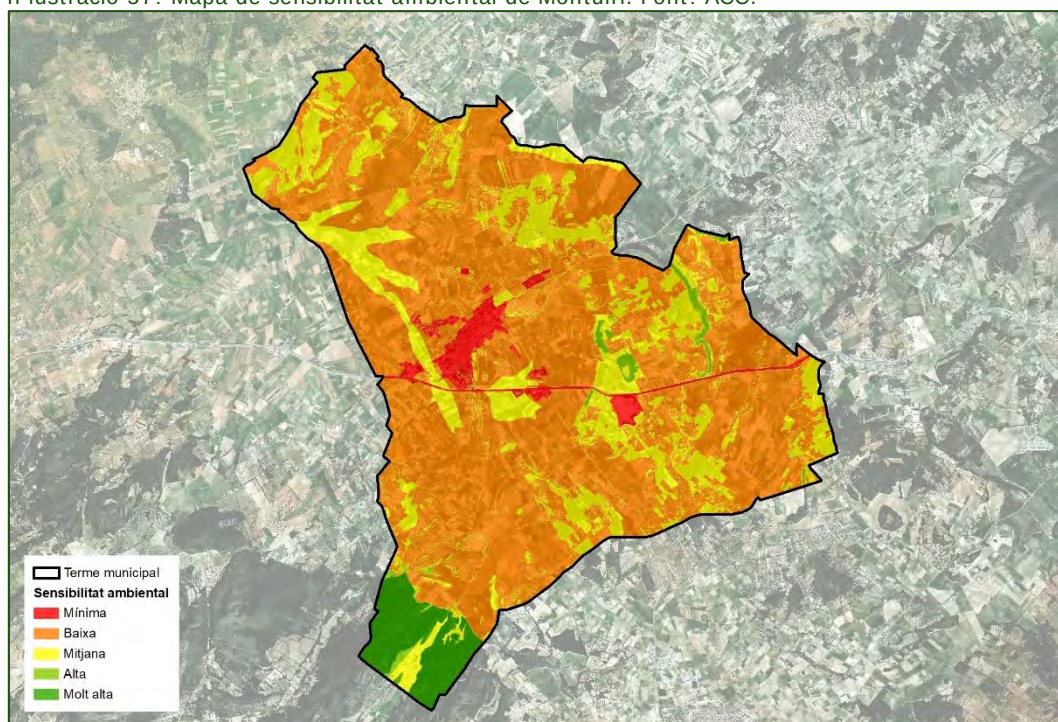
Taula 19: Capes considerades per a la sensibilitat ambiental i valors assignats. Font: ACC

1. Cobertes del sòl	Valor	Ponderació	Sensibilitat
Forestal	3	3	9
Agrícola	2		6
Urbà	1		3
2. Hàbitats d'interès comunitari	Valor	Ponderació	Sensibilitat
Presència de 2 o més HIC amb algun de prioritari	3	4	12
Presència de 1 o 2 HIC amb algun de prioritari	2		8
Presència de 1 o 2 HIC no prioritari	1		4
3. Espais naturals protegits	Valor	Ponderació	Sensibilitat
XN2000	2	5	10
ZEPA	2		10

ANEI	1		5
4. Risc d'inundació	Valor	Ponderació	Sensibilitat
Zona potencialment inundable segons criteris geomorfològics	1	3	3
5. Risc d'Incendi	Valor	Ponderació	Sensibilitat
Risc d'incendi extremadament alt	5	2	10
Risc d'incendi molt alt	4		8
Risc d'incendi alt	3		6
Risc d'incendi moderat	2		4
Risc d'incendi baix	1		2
6. Pendent	Valor	Ponderació	Sensibilitat
<20	5	2	10
20 - 15	4		8
15 - 10	3		6
10 - 5	2		4
5 - 0	1		2
7. Perillositat geològica	Valor	Ponderació	Sensibilitat
Risc per esllavissament	2	2	4
Risc per erosió	1		2

El resultat de la sensibilitat ambiental es mostra en el mapa que es presenta a continuació:

II-lustració 57: Mapa de sensibilitat ambiental de Montuïri. Font: ACC.

En coherència amb el que s'ha anat veient en els diversos apartats d'aquest document, les zones amb més Sensibilitat ambiental es concentren al voltant de les zones forestals, zones amb HIC i especialment a les zones protegides de valor reconegut (ANEI, XN200 i ZEPA), destacant el sector sud on hi trobem superfícies incloses en les 3 figures de protecció.

Les zones de sòl rústic presenten, majoritàriament, una sensibilitat ambiental baixa, a excepció d'aquelles zones en les que hi trobem riscos ambientals, com

per exemple un elevat risc d'incendi forestal o que es situen en zones inundables, on hi trobem una sensibilitat mitjana.

Els sòls urbans (residencials i industrials), les infraestructures comunicatives i la zona extractiva de la pedrera de Sant Miquel presenten una sensibilitat mínima. Per aquesta última cal remarcar que a l'entorn de la pedrera hi trobem nombrosos HIC, així com una zona de protecció ANEI.

3 CRITERIS I OBJECTIUS AMBIENTALS

En aquest apartat es sintetitzen aquells objectius, criteris i obligacions normatives de protecció ambiental fixats a l'àmbit internacional, comunitari europeu, estatal, autonòmic o local que tinguin relació amb el pla. La següent taula resumeix, sense ànim d'exhaustivitat, els principals instruments directors:

Taula 20: Plans, acords i instruments amb efecte sobre les polítiques territorials. Font: ACC.

ÀMBIT TEMÀTIC	ÀMBIT TERRITORIAL	INSTRUMENT
DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I TURISME	Internacional	Declaració de Rio sobre medi ambient i desenvolupament (1992)
	Comunitari	Estratègia europea de desenvolupament sostenible VII Programa de medi ambient de la Unió Europea Estratègia europea de desenvolupament sostenible
	Estatat	Estratègia espanyola de desenvolupament sostenible
	Autonòmic / insular	Pla d'ordenació de l'oferta turística (POOT)
		Pla d'Intervenció en àmbits turístics (PIAT) de les Illes Balears.
		Pla d'Equilibri Ambiental i Turístic 2017-2020.
		Pla Integral de Turisme de les Illes Balears 2015-2025. Estratègia de Turisme Sostenible 2017-2020.
BIODIVERSITAT I CONNECTIVITAT ECOLÒGICA	Internacional	Estratègia global per a la conservació de la biodiversitat (1992)
		Convenció de Rio sobre la diversitat biològica (1992) i Declaració sobre els boscos i masses forestals
		Estratègia Paneuropea per a la Diversitat Ecològica i Paisatgística (1995)
		Convenció RAMSAR
	Comunitari	Estratègia de la Unió Europea per a la biodiversitat (1998)
	Estatat	Estrategia española para la conservación y el uso sostenible de la diversidad biológica
		Plan Estratégico Español para la Conservación y Uso Racional de los Humedales
		Estrategia Forestal Española
AIGUA I COSTES	Autonòmic / insular	Pla Forestal de les Illes Balears (2015-2035)
	Internacional	Convenció Ramsar de zones humides
	Comunitari	Directiva Marc de l'Aigua (DMA)
	Estatat	Estrategia Común de Implementación de la DMA
MEDI ATMOSFÈRIC	Autonòmic / insular	Pla Hidrològic de les Illes Balears
	Internacional	
	Comunitari	Directiva 96/62/CE del Consell, de 27 de setembre de 1996, sobre avaluació i gestió de la qualitat de l'aire ambient
	Estatat	Estrategia Española de Calidad del Aire
SÒL	Autonòmic / insular	Pla Marc de la Qualitat de l'Aire (secció atmosfera).
	Internacional	Conveni de Nacions Unides de lluita contra la desertificació
	Comunitari	Estratègia temàtica per a la protecció del sòl (2006)
	Estatat	Programa de Acción Nacional contra la Desertificación (PAND)

	Autonòmic / insular	
CANVI CLIMÀTIC	Internacional	26 ^a Conferència de les Parts (COP26) de la Convenció marc de les Nacions Unides sobre Canvi Climàtic (UNFCCC).
		Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic Objectiu: l'estabilització de les concentracions de gasos amb efecte d'hivernacle a l'atmosfera a un nivell que eviti interferències antropogèniques perilloses en el sistema climàtic.
		Segon període de compromís del Protocol de Kyoto
	Comunitari	Directiva 2003/87/CE per la qual s'estableix un règim per al comerç de drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle
		Paquet legislatiu energia i clima; conté mesures per lluitar contra el canvi climàtic i promoure les energies renovables. Entre elles, estableix els esforços que haurà de fer cada estat membre per reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle en sectors com el transport, agricultura o residus.
		Estratègia Europa 2020. Una estratègia per un creixement intel·ligent, sostenible i integrador. Un dels objectius és aconseguir la fita "20/20/20" en matèria de clima i energia.
		COM (2013) 216 Estratègia Europea d'Adaptació al Canvi Climàtic
	Estatat	Plan Nacional de Adaptación al Cambio Climático (PNACC)
		Estrategia Española de Cambio Climático y Energía Limpia 2007 - 2012 - 2020
		Llei 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle
	Autonòmic / insular	Estratègia Balear del Canvi Climàtic 2013-2020 Pla d'Acció de Mitigació contra el Canvi Climàtic a les Illes Balears 2013-2020
PAISATGE	Internacional	
	Comunitari	Conveni europeu del paisatge
	Estatat	Atlas de los Paisajes de España
	Autonòmic / insular	Estratègia de paisatge del Consell de Mallorca
MOBILITAT	Internacional	
	Comunitari	Estratègia Transport 2050 del Llibre Blanc de la Unió Europea
	Estatat	Estratègia espanyola de mobilitat sostenible
	Autonòmic / insular	Pla Director Sectorial de carreteres de Mallorca.
		Pla Director Sectorial de transport de les Illes Balears Pla de vies ciclistes per l'illa de Mallorca
RISCOS	Internacional	Marc de Sendai per a la Reducció del Risc de Desastres (2015-2030)
	Comunitari	Directives Seveso I II
		Directiva relativa a l'avaluació i gestió dels riscos d'inundació
	Estatat	
	Autonòmic / insular	Pla especial d'actuacions en situació d'alerta i eventual sequera a les Illes Balears
		Pla de Gestió del Risc d'Inundació de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears
		IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals de les Illes Balears (2015-2024)

A continuació s'exposa una relació de normes ambientals vigents per a diferents vectors ambientals no citades en els apartats anteriors que, en qualsevol cas,

el planejament ha de respectar, integrar i vetllar pel seu compliment i que, per tant, també constitueixen obligacions ambientals predeterminades. Es detallen, entre d'altres:

Avaluació ambiental i activitats

- Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les illes balears i de mesures tributàries.
- Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial.
- Decret llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística.
- Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les illes balears.
- Llei 9/2018, de 5 de desembre, per la qual es modifica la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, la Llei 21/2015, de 20 de juliol, per la qual es modifica la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests, i la Llei 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle.
- Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.
- Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les illes balears
- Llei 3/2019 de 31 de gener, Agrària de les Illes Balears
- Llei 10/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears

Biodiversitat i medi natural

- Directiva 409/1979/CEE, actualitzada en la directiva 147/2009/CE.
- Directiva hàbitats 43/92/CEE.
- Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Llei 1/1991 d'Espais Naturals i de règim Urbanístic de les Àrees d'Especial Protecció de les Illes Balears (LEN).
- Decret d'Alzinars 130/2001.
- Llei 5/2005 de 26 de maig per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO).
- Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears.
- Decret 19/2007 de 16 de març, Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra de Tramuntana.
- Real Decreto 556/2011, de 20 de abril, para el desarrollo del Inventario Español del Patrimonio Natural y la Biodiversidad.
- Llei de Parcs Nacionals (Ley 30/2014, de 3 de diciembre).
- Ley de Montes (Ley 21/2015, de 20 de julio que modifica la Ley 43/2003, de 21 de noviembre).
- Llei del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat (Ley 33/2015, de 21 de septiembre que modifica la Ley 42/2007, de 13 de diciembre).
- Decret Llei 9/2020 de 25 de maig, de mesures urgents de protecció del territori de les Illes Balears.

Canvi climàtic

- Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica.
- Ley 7/2021, de 20 de mayo, de cambio climático y transición energética.

Medi hídric

- Decret Llei 1/2015, de 10 d'abril, pel qual s'aprova la Instrucció de planificació hidrològica per a la demarcació hidrogràfica intracomunitària de les Illes Balears.
- Real Decreto 817/2015, de 11 de septiembre, por el que se establecen los criterios de seguimiento y evaluación del estado de las aguas superficiales y las normas de calidad ambiental.
- Real Decreto 638/2016, de 9 de diciembre, por el que se modifica el Reglamento del Dominio Público Hidráulico aprobado por el Real Decreto 849/1986, de 11 de abril, el Reglamento de Planificación Hidrológica, aprobado por el Real Decreto 907/2007, de 6 de julio, y otros reglamentos en materia de gestión de riesgos de inundación, caudales ecológicos, reservas hidrológicas y vertidos de aguas residuales (BOE de 29 de diciembre de 2016).

Medi atmosfèric

- Llei 1/2007 de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears.
- Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció del medi nocturn de les Illes Balears.

Residus i contaminació

- El Real Decreto 9/2005, de 14 de enero, por el qual se establece la relación de actividades potencialmente contaminantes del suelo y los criterios y estándares para la declaración de suelos contaminados.
- Real Decreto 396/2006, de 31 de marzo, por el que se establecen las disposiciones mínimas de seguridad y salud aplicables a los trabajos con riesgo de exposición al amianto.
- Ley 22/2011, de residuos y suelos contaminados.
- Real Decreto Legislativo 1/2016, de 16 de diciembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de prevención y control integrados de la contaminación.
- Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears.

Riscos naturals

- Llei 43/2003 de forests.
- Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal.
- Real Decret 893/2013, de 15 de novembre, pel qual s'aprova la Directriu bàsica de planificació de protecció civil d'emergència per incendis forestals.

3.1 OBJECTIUS AMBIENTALS DEL PLA

Considerant, per una banda els objectius ambientals fixats en l'àmbit internacional, europeu, estatal, nacional i local i els principis per al desenvolupament urbanístic sostenible, i per l'altra els principals aspectes ambientals detectats en aquest mateix document, s'estableixen els objectius ambientals específics per al desenvolupament del PG avaluat en el present document. Cal remarcar, com no pot ser d'altra manera, que aquests objectius fan referència únicament a l'àmbit estricte del PG d'acord amb la proposta avaluada. Amb tot, estan plantejats amb visió integradora de manera que, encara que formalment s'apliquin a l'àmbit objecte del PG, a la pràctica tenen com a objectiu millorar globalment els aspectes ambientals del conjunt del territori.

Els objectius ambientals s'elaboren a partir dels requeriments ambientals (problemàtiques i potencialitats) del territori de que s'han estudiat en aquest document. Pretenen exposar de forma sintètica la base per a l'elaboració d'una estratègia ambiental concreta per al municipi de Montuïri, recollint, a més dels requeriments ambientals, les Directrius d'Ordenació Territorial de les Illes Balears determinades en la l'apartat 1.4, la Llei 6/1999, de 3 d'abril, en les que remet a la necessitat de promoure un model territorial equilibrat i un ús racional de sòl i de recursos, en el que es plantegen els següents objectius generals:

1. Un desenvolupament equilibrat entre els diferents àmbits territorials i una millora de la qualitat de vida dels seus habitants.
2. Una utilització sostenible en termes ambientals del sòl i dels recursos naturals i una millor distribució a l'espai dels usos i activitats productives.
3. Una protecció de la qualitat ambiental, el paisatge, la biodiversitat i el patrimoni històric.

Es presenten a continuació per a cada element definidor del perfil ambiental municipal els criteris globals i els objectius ambientals que els desenvolupen. S'indica per a cada objectiu el grau de prioritat diferenciant (de més a menys prioritari) les següents categories: Prioritari, rellevant, secundari. Així mateix, es proposen indicadors de valoració i seguiment dels objectius, per tal de permetre comparar les diferents alternatives, a l'Estudi Ambiental Estratègic (EAE), del desenvolupament del pla, així com establir mecanismes de seguiment per fases posteriors.

OCUPACIÓ I CONSUM DE SÒL

A. Minimitzar el consum del sòl i racionalitzar-ne l'ús, d'acord amb un model urbanístic globalment eficient i atent als condicionants ambientals existents.

A1 Prioritzar la compleció i complexió del sòl urbà per tal d'aprofitar tot el sòl vacant, tant en sòls residencials com en sòls per activitats econòmiques i/o industrials, en detriment de desenvolupar nous sectors que impliquin un consum innecessari de sòl. (Prioritari)

A2 Dotar el municipi d'una xarxa d'espais verds urbans connectats entre sí tot facilitant una transició suau entre els sòls urbans i l'entorn no urbanitzable – rústic que faciliti establir estratègies de millora de la connectivitat cívica local. (Secundari)

A3 Regular les activitats situades en sòl no urbanitzable - rústic per a minimitzar-ne l'impacte ambiental, amb especial interès a la zona extractiva de la pedrera de Sant Miquel per la que caldrà elaborar una clau específica que la reculli. (Rellevant)

Indicador A.1: Percentatge de nou sòl artificialitzat.

Indicador A.2: Percentatge de sòl transformat dins el sòl urbà.

MOBILITAT

B.- Potenciar una mobilitat sostenible que prioritzï els desplaçaments no motoritzats i minimitzi la mobilitat generada amb vehicle privat.

B1 Millorar la connectivitat del nucli urbà per tal de resoldre les principals discontinuïtats de la xarxa de comunicacions internes, al mateix temps que es redueix la freqüentació d'alguns carrers (carrer de Palma). (Prioritari)

B2 Conservar i millorar l'estat dels camins rurals que permeten l'accés a les zones rurals i agrícoles del municipi, així com als municipis veïns o zones amb alt interès ecològic. (Prioritari)

B3 Fer un anàlisi dels camins que trobem en el catàleg de camins i preveure les característiques que aquests haurien de tenir (amplada, tractament del ferm, permeabilitat) per tal de facilitar-ne i potenciar-ne el seu ús, així com les distàncies a les que es podrà situar qualsevol edificació o element que pugui alterar les característiques del traçat. (Prioritari)

B4 Dotar el nucli urbà d'infraestructures que potenciïn la mobilitat sostenible (aparcaments per bicicletes, zones de càrrega de cotxes elèctrics, etc.) (Rellevant)

Indicador B.1: Nombre de noves connexions establertes entre vials interns.

Indicador B.2: Nombre de camins identificats en SNU.

BIODIVERSITAT, CONNECTIVITAT ECOLÒGICA I PATRIMONI

C. Considerar la biodiversitat de l'entorn estudiat en l'ordenació amb l'objectiu de facilitar la integració de les zones amb elements naturals del sòl urbà i urbanitzable amb el context ecològic en que s'emmarca.

C1 Desenvolupar la proposta d'ordenació dels espais oberts del municipi prenent com a base els elements estructuradors del mateix (zona agrícola i entorns forestals) (Prioritari)

C2 Preservar els elements d'interès ambiental protegits, reconeguts o catalogats (XN2000, ZEPA, ANEI, HIC), amb una proposta normativa coherent amb el manteniment dels valors pels quals es protegeixen. (Prioritari)

C3 Mantenir i millorar l'interès connector ecològic de la xarxa fluvial, amb especial rellevància a les sèquies que trobem a les proximitats de les zones agràries, tot establint una zonificació que asseguri la no ocupació de l'espai fluvial i el seu entorn i permeti endegar projectes i actuacions de millora del seu estat ecològic. (Prioritari)

Indicador C.1: Superfície de cada categoria establerta en SNU - rústic i grau de protecció de la mateixa.

Indicador C.2: Zonificació i grau de protecció de l'entorn de les síquies i torrents.

Indicador C.3: Superfície d'HIC afectades.

PAISATGE I PATRIMONI CULTURAL

D. Integrar el paisatge en el procés de planejament urbanístic i garantir-ne la qualitat.

D1 Preservar els valors paisatgístics de Montuïri, identificant els senders i itineraris naturalistes, així com els elements del patrimoni històric i cultural (pedra seca, edificacions singulars i catalogades, miradors, etc.), per tal de relacionar-los i aconseguir la seva revalorització. (Prioritari)

D2 Ordenar els creixements de les vores urbanes considerant el seu paper com a façanes visibles del nucli urbà des de l'exterior, per tal d'assolir un contorn unitari tant pel que fa a volumetria com a cromatisme. (Rellevant)

D3 Regular les edificacions en sòl no urbanitzable per tal d'evitar la seva proliferació i delimitar els usos d'aquestes. Establir estratègies per evitar la seva degradació, prioritzant l'enderroc i recuperació de l'entorn d'aquelles en males condicions o en desús. (Prioritari)

D4 Garantir el bon estat de les estructures hidràuliques (canals de drenatge, síquies, fonts, aljubs, etc.) que trobem a les zones agrícoles del municipi, per el seu elevat valor històric i per l'elevat interès ecològic que tenen. (Secundari)

CICLE DE L'AIGUA

E. Compatibilitzar el planejament amb el cicle natural de l'aigua i racionalitzar l'ús d'aquest recurs en el marc d'un model urbanístic globalment eficient.

E1 Exigir en totes aquelles tipologies urbanístiques o edificatòries on resulti viable, sistemes de captació i emmagatzematge d'aigües pluvials. (Rellevant)

E2 Fomentar la reutilització de les aigües pluvials, depurades, grises, etc. Segons els nivells de qualitat exigibles als diversos usos. (Rellevant)

E3 Definir una xarxa separativa d'aigües residuals conduïdes a l'estació depuradora, i aigües de pluja. (Prioritari)

E4 Adequar els creixements i les activitats a la disponibilitat d'aigua, i donar directrius de consum responsable i la conservació i millora de la qualitat de l'aigua. (Prioritari)

E5 Garantir els sistemes de tractament d'aigües residuals necessaris per a garantir la qualitat dels abocaments. (Rellevant)

E6 Preveure, als espais lliures, la plantació d'espècies vegetals autòctones i de baix requeriment hídric (xerojardineria). (Prioritari).

Indicador E.1: Estimació dels consums hídrics derivats de les propostes del pla.

ATMOSFERA

F. Ambient atmosfèric: minimitzar els efectes del planejament sobre la qualitat de l'aire i en general, reduir al màxim les immissions de substàncies contaminants. Prevenir i corregir la contaminació acústica, lluminosa i electromagnètica.

F1 Limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior i evitar-ne els fluxos a l'hemisferi superior, la intrusió lumínica i l'impacte negatiu sobre els organismes vius emprant les recomanacions pel que fa a aquestes instal·lacions presentades en aquest mateix document (Prioritari).

F2 Garantir la compatibilitat dels usos i les activitats en funció dels objectius de qualitat acústica, i en tots aquells casos que sigui necessari, preveure adequades zones de transició per assegurar la compatibilitat entre els diferents usos. (Prioritari)

CANVI CLIMÀTIC

G. Minimitzar la contribució del planejament sobre les emissions de gasos amb efecte hivernacle i reduir la vulnerabilitat enfront els impactes del canvi climàtic.

G1 Contribuir a la lluita contra el canvi climàtic minimitzant les emissions de gasos amb efecte hivernacle derivades del pla. (Prioritari)

G2 Potenciar la mobilitat (interna al nucli urbà i externa amb els municipis veïns) per mitjà de sistemes de transport sostenibles (a peu, en bicicleta i en transport col·lectiu). (Prioritari)

G3 Fomentar, en la mesura del possible, un model de mobilitat més racional, garantint una amplada del sistema viari que possibiliti la continuïtat de les voreres i dels recorreguts per a bicicletes, i preveient espais suficients i ben localitzats per a l'aparcament de vehicles a l'entorn del nucli urbà. (Prioritari)

G4 Fomentar l'ús d'energies netes i la reducció de l'ús de les energies no renovables. (Rellevant)

Indicador G.1: Estimació de la quantitat de GEH generats producte del desenvolupament de les propostes.

Indicador G.2: Estimació de les necessitats energètiques.

Indicador G.3: Nombre i superfície d'aparcaments dissuasius previstos.

RISCOS

H- Incloure l'anàlisi dels riscos al si del procés de planejament amb l'objectiu de fer front als riscos observats i prendre les mesures pertinents per a minimitzar-ne els efectes.

H1 Evitar la urbanització i l'edificació de les zones amb riscos detectats. (Prioritari)

H2 A les edificacions situades en zona de risc, preveure les mesures necessàries per a fer compatibles els usos previstos amb els riscos observats. (Prioritari)

H3 Delimitar àrees de protecció contra incendis als polígons urbans i disseminats propers a masses boscoses i zones amb risc d'incendi. (Rellevant)

H4 Prendre en consideració l'augment de risc d'incendi forestal com a conseqüència del canvi climàtic. (Rellevant)

Indicador H.1: Superfícies de nous creixements en zones de risc identificat.

GESTIÓ DELS MATERIALS I ELS RESIDUS

I. Gestió de residus: fomentar el reciclatge i la reutilització dels residus i facilitar la disponibilitat d'instal·lacions adequades per al seu tractament i/o emmagatzematge. Minimitzar l'impacte de la construcció sobre el cicle dels materials i el medi ambient en general.

I1 Gestió planificada i correcta dels residus urbans i enderrocs i residus de la construcció, així com els possibles residus que es generin en cadascun dels àmbits d'activitat del municipi (dejeccions ramaderes, residus industrials, etc.). (Rellevant)

Indicador I.1: Estimació de la quantitat de residus domèstics generats producte del desenvolupament de les propostes del PG.

4 ESTRUCTURA GENERAL DE L'ORDENACIÓ

Amb l'objectiu de desplegar una proposta d'ordenació i un conjunt de solucions generals de planejament, s'han plantejat un seguit d'alternatives possibles, concretament es plantegen dues a més de l'alternativa 0 que correspon al planejament actualment vigent.

- Alternativa 0: Planejament Vigent.
- Alternativa 1: Escenari màxim.
- Alternativa 2: Escenari moderat.

4.1 CRITERIS I OBJECTIUS GENERALS DEL PLA

Per avaluar la idoneïtat de cada alternativa s'han tingut en compte els següents elements clau, que es recullen a l'apartat ii. de la memòria de l'avanç del PG:

1 - Millora de l'estructura de comunicacions

- Definir l'estructura de comunicacions, tenint en compte tant les infraestructures supramunicipals, com els recorreguts cívics dins el nucli i la xarxa de camins rurals estructuradors
- Alliberar el trànsit del carrer de Palma
- Acabar de mallar la xarxa de comunicacions interna preveient l'obertura de nous vials
- Preveure nous aparcaments dissuasius propers als accessos al nucli de la vila per alliberar de cotxes els carrers interiors

2 – Creixement i transformació de la ciutat construïda

- Establir una estratègia per definir el creixement adequat per a Montuïri, prioritzant un nucli urbà compacte, consolidant el teixit ja existent i preservant els sòls naturals.
- Potenciar la compleció dels buits existents i el mallat de la xarxa de comunicacions interna.
- Consolidar aquelles àrees de transformació estratègiques que permetin la reserva de nous sòls per equipaments i espais lliures, habitatge assequible i alhora ajudin a completar l'estructura de comunicacions interna

3 – Activitat econòmica

- Estudiar els usos i ordenació de l'àrea d'activitats econòmiques existent, diversificant i ampliant les possibilitats atraient noves activitats
- Prioritzar la consolidació de les àrees industrials existents a la classificació de nous sòls industrials.

4 – Regulació del teixit residencial

- Assegurar la protecció del caràcter històric de la vila i del patrimoni cultural
- Regular de manera detallada els diferents teixits urbans existents, posant atenció en la conservació del paisatge urbà i el caràcter històric de la vila
- Fomentar la protecció de les tipologies històriques mitjançant la regulació de la composició de façana, els materials, la geometria, les proporcions de les obertures, el front màxim de parcel·la, les condicions d'agrupació, etc
- Adequar la normativa a les necessitats constructives actuals (accessibilitat, CTE, ecoeficiència) per tal de facilitar la construcció al sòl urbà
- Detectar els principals usos turístics i hotelers i preveure una normativa adequada

5 – Població i habitatge

- Preveure el sostre necessari que permeti acollir el creixement de la població prevista a les projeccions
- Reservar habitatge protegit a les àrees de compleció i transformació d'acords a les futures necessitats de la població
- Aplicar incentius per evitar la permanència de solars buits dins de la trama urbana

6 – Equipaments i espais lliures

- Estudiar les necessitats en matèria d'equipaments de la població futura, preveient les reserves necessàries per a nous equipaments
- Delimitar petites actuacions que permetin obrir nous espais lliures al centre urbà, donant compliment als requisits de la legislació vigent
- Generar la xarxa de recorreguts cívics que connecti els equipaments i els espais lliures i permeti connectar especialment amb els equipaments situats a la perifèria del nucli amb els camins estructuradors millorant la relació amb el sòl rural.
- Preveure l'ampliació del cementiri existent.

7 – Protecció i regeneració de l'entorn natural

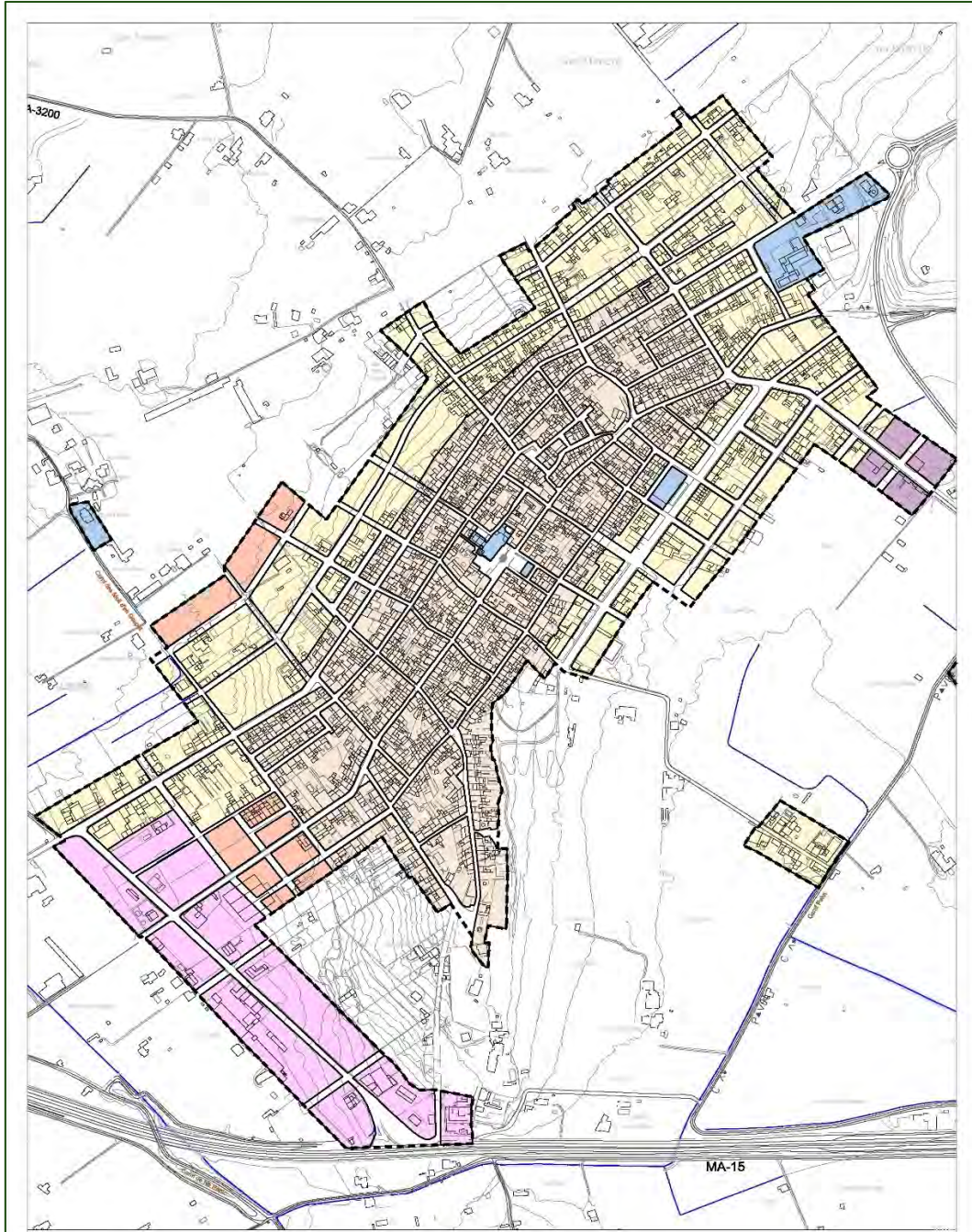
- Regular el sòl rústic per garantir la seva protecció de manera compatible amb el seu ús i explotació.
- Recollir les proteccions sectorials, tenint en compte els riscos existents, especialment pel que fa a la inundabilitat.
- Protegir els sols rurals de valor ecològic, els espais connectors de la biodiversitat i els elements patrimonials.
- Regular la situació de les edificacions existents en sòl rústic, no permetent la consolidació d'edificacions abandonades o enrunades, potenciant l'ús i la conservació de les possessions més significatives.

4.2 ALTERNATIVES CONSIDERADES

4.2.1 ALTERNATIVA 0: NO MODIFICACIÓ DEL PLANEJAMENT

L'alternativa 0 correspon al planejament vigent, és a dir, a les NNSS del 1991. Això significa que aquesta alternativa proposa mantenir el planejament actual, mantenir l'estructura i creixements previstos i seguir amb la regulació prevista per les NNSS de 1991.

II-lustració 58: Alternativa 0. Font: Equip redactor.

Pel que fa al consum d'aigua i generació d'aigües residuals, en funció dels creixements que preveia el planejament actual, de 1.350 habitants nous, obtindríem:

- Consum aigua, fent el consum mig a partir del consum de 2022 (108.737 m^3) i els habitants (3.087) obtenim $35,23 \text{ m}^3/\text{hab}/\text{any}$. Fent el càlcul del consum mig pel nous habitants obtenim un augment de consum de $47.560,5 \text{ m}^3/\text{any}$. Que sumat al consum de 2022 faria un consum total de $156.297,50 \text{ m}^3$, aproximadament el 75% de la capacitat d'abastament del pou des Rei.
- Sanejament aigua, fent els càlculs d'aigües residuals mitges generades per habitants, segons el volum de 2019 (292.067 m^3) i els habitants de Montuïri (2.912) i Algaida (5.642) obtindríem un volum de $34,15 \text{ m}^3/\text{hab}/\text{any}$. Fent el càlcul d'aigües generades pel nous habitants obtenim un augment de generació de $46.102,50 \text{ m}^3/\text{any}$. Que sumat a les aigües generades el 2019 farien un total de $338.169,50 \text{ m}^3$, aproximadament el 77,21% de la capacitat de depuració de la depuradora, sense tenir en compte increment Algaida.
- Residus, tenint en compte els residus generats el 2022, on s'extreu que cada habitant genera $370,39 \text{ kg}$ de residus anuals, obtindríem un augment en la generació de residus de 500 tones a l'any, suposant aproximadament un 44% dels residus generats al 2022.

II-lustració 59: Planejament vigent, Alternativa 0. Font: Equip redactor.

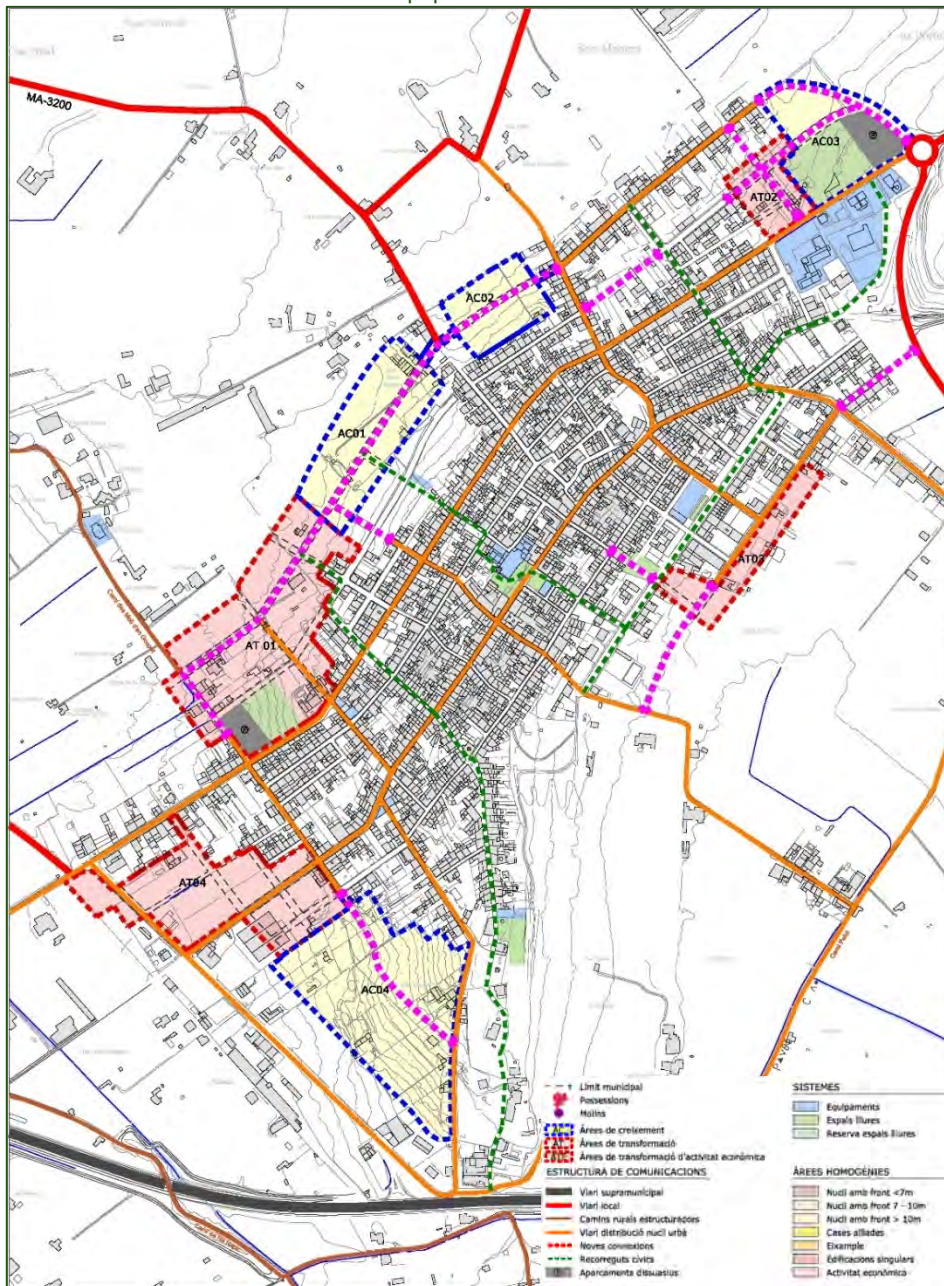
Tal i com es detalla a la memòria del PG, les principals mancances d'aquesta alternativa són les següents:

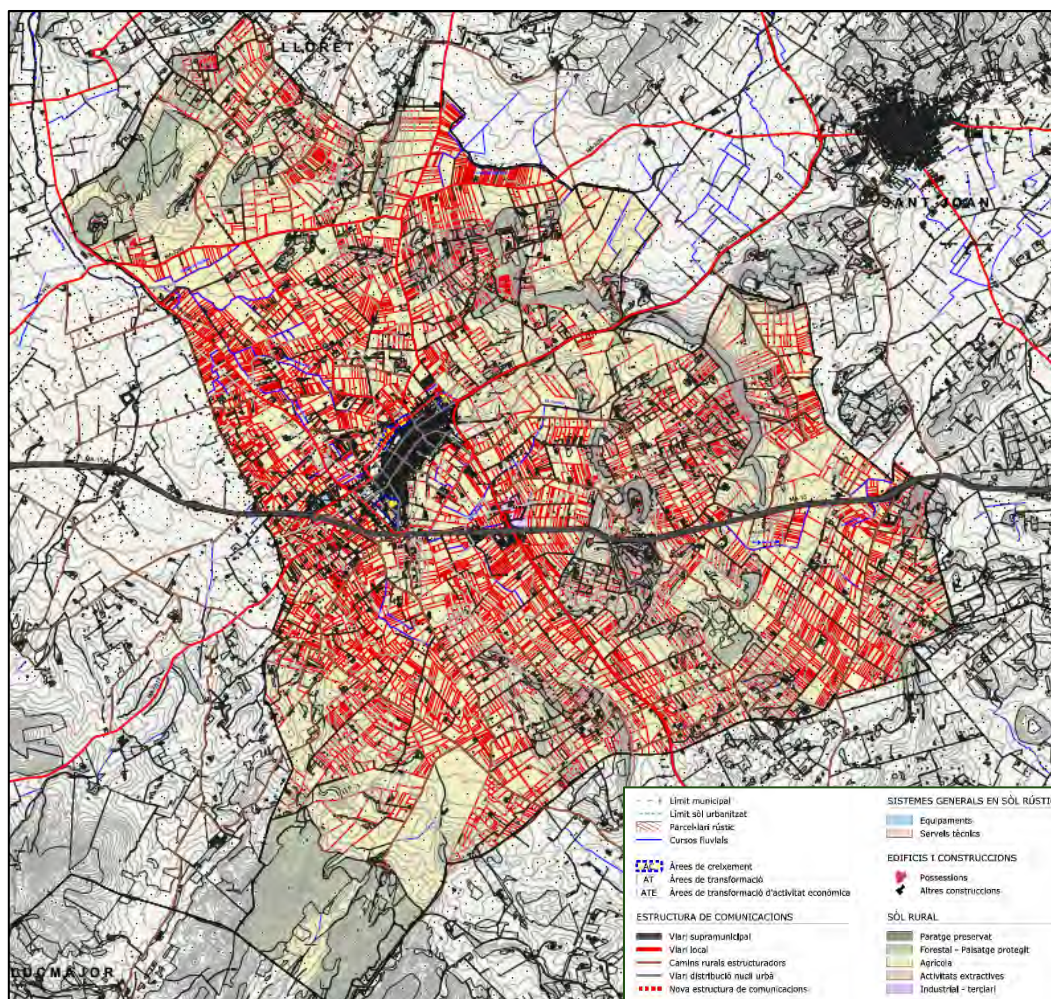
- No es defineix cap model urbanístic, ni es proposen estratègies d'actuació.
- Falta una lectura clara i específica de l'estructura urbana i territorial.
- La regulació de les activitats relacionades i ubicades en entorns rurals es troben poc regulades.

- Per aquests motius, no es considera una alternativa vàlida ja que no resol les problemàtiques actuals i tampoc s'adequa a la legislació sectorial vigent d'aplicació.

L'alternativa 1 es tracta de l'alternativa més ambiciosa pel que fa a creixement previst, ja que proposa fins a 4 zones de creixement i 4 zones de transformació:

II-lustració 60: Alternativa 1. Font: Equip redactor.

AC 01 i AC02

Les àrees de creixement 1 i 2 es troben ubicades al sector oest del nucli urbà, i tenen com a objectiu donar un final clar i definit al límit de la trama urbana d'aquest sector.

Fotografies 40: Estat Actual de l'AC01 de l'A1. Punt u42. Font: ACC 2024.

En aquestes àrees es proposa finalitzar el carrer de Sa Mostra, que actualment es troba inacabat. Amb l'obertura d'aquest nou carrer es donarà sortida als carrers pròxims que no tenen sortida, com per exemple el carrer d'En Vanrell i

el Carrer de Sant Martí. També es proposa que l'obertura del vial no sigui el límit de la trama urbana, ja que es preveu un nou front d'edificacions situat a la banda oest del carrer, fent que la façana oest del nucli urbà seran les edificacions que hi trobem.

Els terrenys inclosos a l'AC01 i AC02 responen a superfícies destinades a activitats agrícoles. En el cas de l'AC01 també hi trobem algunes edificacions destinades a usos agrícoles i un edifici residencial.

II-il·lustració 61: Àrea de creixement AC01 alternativa 1. Font: Equip redactor.

Fotografies 41: Zona on hi trobaríem la nova connexió de l'AC01. Punt u44. Font: ACC 2024.

Fotografies 42: Zona AC02 A1. Punt u48. Font: ACC 2024.

A continuació s'adjunta una il·lustració amb la zonificació de l'àrea de creixement AC02 de l'alternativa 1:

II-lustració 62: Àrea de creixement AC02 alternativa 1. Font: Equip redactor.

AC 03

L'àrea de creixement AC03 es troba situada al front est del nucli urbà, i té com a objectiu donar continuïtat als diversos vials inacabats de la zona per tal de connectar-los amb la rotonda que trobem al costat de l'escola i el museu arqueològic.

Dins aquesta àrea de creixement hi trobem una important reserva de sòl destinada a espais lliures, tenint en compte la seva proximitat als centres educatius del municipi, així com una zona d'aparcament dissuasori que té l'objectiu de descongestionar de vehicles el centre del nucli urbà. La resta de superfície de l'AC03 va destinada a usos residencials amb la finalitat de donar continuïtat a la trama urbana existent.

II-lustració 63: Àrea de creixement AC03 alternativa 1. Font: Equip redactor.

Fotografies 43: Zona on hi trobem una de les propostes de nova connexió de l'AC03 de l'A1. Punt u59 i u60. Font: ACC 2024.

Els terrenys inclosos a l'AC03 actualment hi trobem vegetació catalogada com a HIC, concretament HIC 5330 - Matolls termomediterranis i predesèrtics i l'HIC Prioritari 6220 - Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea). A partir del treball de camp s'ha constatat que la majoria de superfície de l'AC03 es troba ocupada per oliveres, canyes i vegetació arbustiva, sent la presència de les espècies de l'HIC 6220 anecdòtica.

II·lustració 64: HIC dins l'AC03 de l'Alternativa 1. Font: SITIBSA.

Tenint en compte el bon estat dels HIC del municipi on hi trobem Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea) i el % respecte la superfície total de HIC que representa el que trobem dins l'AC03 de l'A1 (<1%), l'afectació causada per aquesta àrea de creixement insignificant.

Fotografies 44: Zona de l'AC03 on es proposa el pàrquing dissuasiu i la reserva d'espai lliure. Punt u64 i u66. Font: ACC 2024.

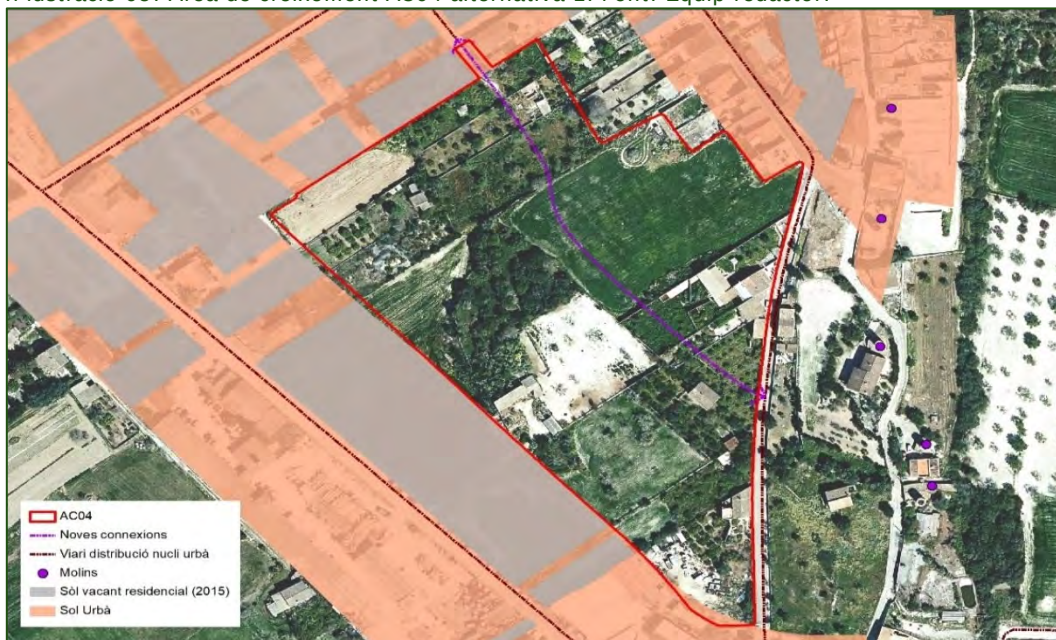
AC 04

L'àrea de creixement AC04 es troba situada a la façana sud del nucli urbà, i té com a objectiu ocupar les zones no edificades que trobem entre el carrer de Santa Catalina Tomàs i l'àrea d'activitats econòmiques.

L'AC04 contempla la prolongació del carrer des Garrover fins el carrer des Molinar amb la finalitat de millorar l'estructura de comunicacions del sector sud del nucli urbà.

Dins la superfície inclosa a l'AC04 hi trobem edificacions residencials, sòls erms i sòls agrícoles.

II-lustració 65: Àrea de creixement AC04 alternativa 1. Font: Equip redactor.

Fotografies 45: Tros on hi trobaríem l'obertura d'una nova connexió. Punt u31. Font: ACC 2024.

Fotografies 46: Estat actual de l'AC04 de l'A1. Punt u29. Font: ACC 2024.

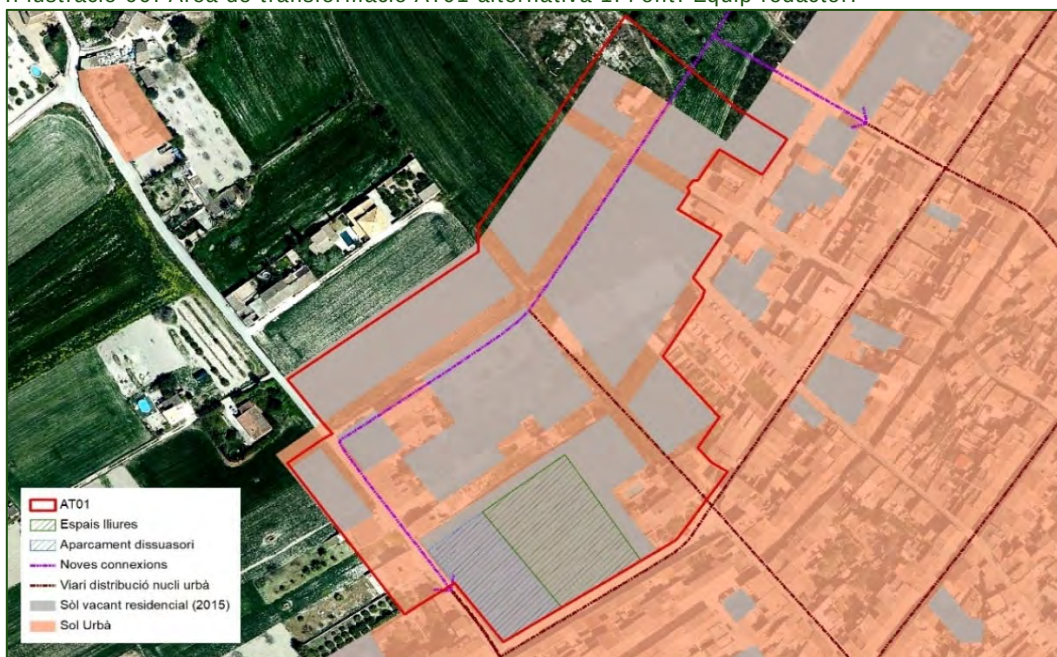
AT 01

L'àrea de transformació AT01 es troba ubicada al sector sud-oest del nucli urbà, i té com a objectiu executar part de la zona d'expansió que estava prevista a les actuals NNSS del municipi.

L'execució d'aquest sector suposarà l'obertura de d'un nou vial (carrer des Garrover) que connectarà amb el proposat per l'AC01. Com l'AC01, l'AT01 preveu que el nou vial no defineixi el límit del nucli urbà ja que també s'hi preveu una banda de noves edificacions que seran la façana oest de la zona urbana. L'AT01 també recull la creació d'un pàrquing dissuasiu, que respon a la necessitat de descongestionar el carrer de Palma i la part central del nucli urbà, i a la reserva de sòl per destinar-los a espais lliures.

L'estat actual de l'AT01 és de sòls erms i amb vegetació arbustiva, ja que no s'ha realitzat quasi cap de les actuacions recollides a les NNSS.

II-il·lustració 66: Àrea de transformació AT01 alternativa 1. Font: Equip redactor.

Fotografies 47: Zona on es proposa el pàrquing dissuasori i espais lliures. Punt u12. Font: ACC 2024.

Fotografies 48: Zona on es proposa l'obertura d'una nova connexió. Punt u16. Font: ACC 2024.

Fotografies 49: Zona on es proposa edificar per tal de connectar-ho amb el nou vial proposat. Punt u 37. Font: ACC 2024.

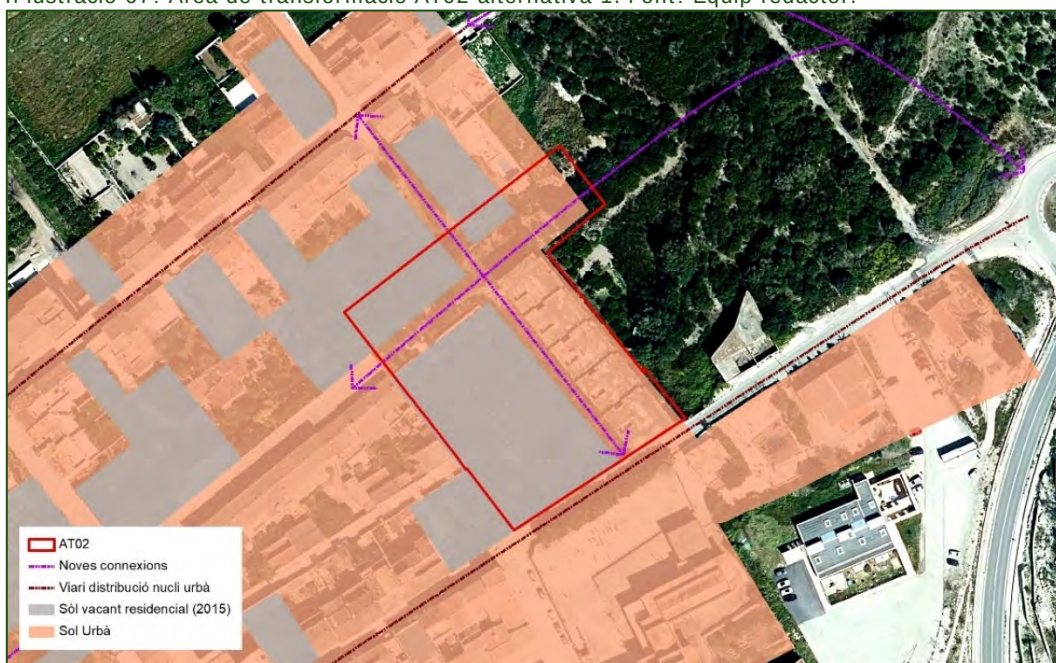

AT 02

L'àrea de transformació AT02 es troba ubicada al sector nord del nucli urbà i té com a objectiu executar el sòl vacant que hi trobem actualment, al mateix temps que es dona continuïtat al carrer de Sa Vinyeta, al carrer de Batlet Gaspar Oliver i s'executa una nova via de comunicació perpendicular a aquests carrers.

Dins la superfície inclosa a l'AT02 hi trobem edificacions en procés de construcció que actualment es troben aturades, on la vegetació comença a guanyar terreny.

II-lustració 67: Àrea de transformació AT02 alternativa 1. Font: Equip redactor.

Fotografies 50: Estat actual de l'AT02, on hi trobem edificacions sense acabar. Punt u57. Font: ACC 2024.

AT 03

L'àrea de transformació AT03 es troba ubicada a la façana nord-est del nucli urbà, i es troba inclosa en part de la nova connexió que permet consolidar el front d'en Pere Capellà. La façana est del poble quedarà definida per les noves edificacions que es troben a la superfície proposada per l'AT03.

En el terreny inclòs dins l'AT03 hi trobem edificacions residencials, zones agrícoles i sòls erms.

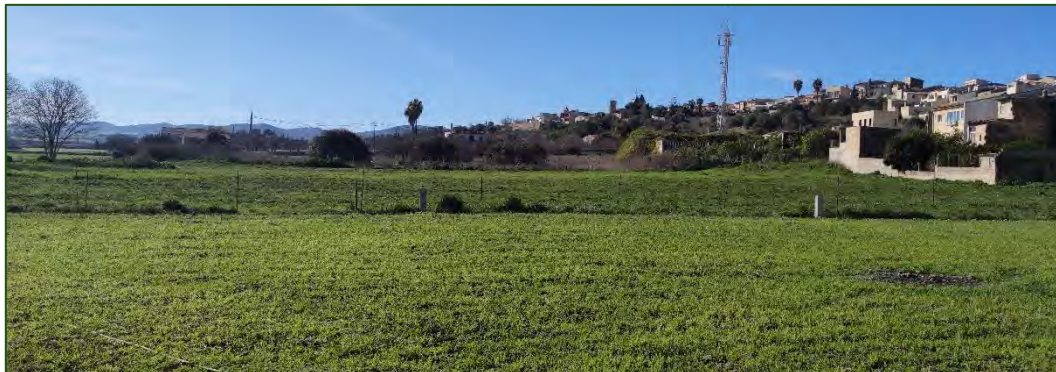
Il·lustració 68: Àrea de transformació AT03 alternativa 1. Font: Equip redactor.

Fotografies 51: Sòl proposat per edificar dins la AT03 de l'A1. Punt u79. Font: ACC 2024.

Fotografies 52: Estat actual del sòl per on es proposa la nova connexió dins la AT03 de l'A1. Punt u74. Font: ACC 2024.

AT 04

L'àrea de transformació AT04 es troba ubicada al sector sud del nucli urbà, i té com a objectiu completar el buit existent de la trama urbana que trobem entre els carrers des Garrover i l'àrea d'activitats econòmiques, al mateix temps que es dona sortida a carrers que actualment es troben en culs de sac.

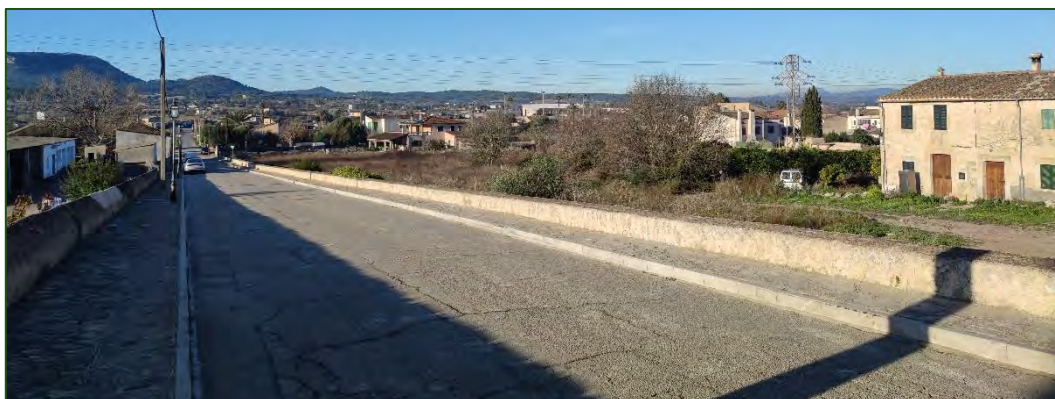
Dins la superfície inclosa a l'AT04 hi trobem activitats econòmiques, edificacions residencials sòls agrícoles i zones ermes.

II-lustració 69: Àrea de transformació AT04 alternativa 1. Font: Equip redactor.

Fotografies 53: Estat del sòl vacant del sector AT04. Punt u6 i u9. Font: ACC 2024.

Tenint en compte les característiques d'aquesta alternativa, el potencial de nous habitatges és de 628, dels quals 176 seran en règim d'habitatge protegit. Aquests nous habitatges, si els multipliquem per 2,50², significarien l'arribada de 1.569 habitants nous, que sumats als habitants actuals (3.087 hab), suposaria que el municipi podria arribar a una població de 4.656 habitants.

Pel que fa al consum d'aigua i generació d'aigües residuals, en funció dels creixements que preveia el planejament actual, de 1.569 habitants nous, obtindríem:

- Consum aigua, fent el consum mig a partir del consum de 2022 (108.737 m³) i els habitants (3.087) obtenim 35,23 m³/hab/any. Fent el càlcul del consum mig pel nous habitants obtenim un augment de consum de 55.275,87 m³/any. Que sumat al consum de 2022 faria un consum total de 164.012,87 m³, aproximadament el 78,6% de la capacitat d'abastament del pou des Rei.
- Sanejament aigua, fent els càlculs d'aigües residuals mitges generades per habitants, segons el volum de 2019 (292.067 m³) i els habitants de Montuiri (2.912) i Algaida (5.642) obtindríem un volum de 34,15 m³/hab/any. Fent el càlcul d'aigües generades pel nous habitants obtenim un augment de generació de 53.581,35m³/any. Que sumat a les aigües generades el 2019 farien un total de 345.648,35 m³, aproximadament el 78,92% de la capacitat de depuració de la depuradora, sense tenir en compte increment Algaida.
- Residus, tenint en compte els residus generats el 2022, on s'extreu que cada habitant genera 370,39 kg de residus anuals, obtindríem un augment en la generació de residus de 582 tones a l'any, suposant aproximadament un 51% dels residus generats al 2022.

Finalment, remarcar que aquesta alternativa té una extensió total de 16,47 ha en àmbits de planejament, de les quals 8,32 ha son de superfície de creixement.

² L'article 37 de la LUIB, estableix que pel còmput de la població possible en els terrenys qualificats amb ús exclusiu residencial, a cada habitatge correspon una població de 2,50 persones.

Tenint en compte el límit establert per el PTIM (6,36 ha), aquesta alternativa els supera en 1,96 ha.

SÒL RÚSTIC

Respecte al sòl no urbanitzable l'alternativa 1, manté la qualificació del sòl industrial deslligat de la trama urbana, donant resposta així a les necessitats municipals, segons recurs de l'Ajuntament a la sentència que desclassificava aquesta zona. Ambientament, deslligar sòl de la trama urbana fa que els impactes de la mateixa es reproduïxin a diferents zones del territori, la qual cosa provoca impactes dispersos. Valorar en aquest punt que el municipi disposa de sòl lliure per activitats econòmiques a la trama urbana.

En aquesta alternativa també es defineix la zona forestal, com a sòl rural forestal – paisatge protegit i com a paratge preservat el Puig de Sant Miquel, així com es delimita l'activitat extractiva de la pedrera de Sant Miquel, delimitant la seva zona d'afectació.

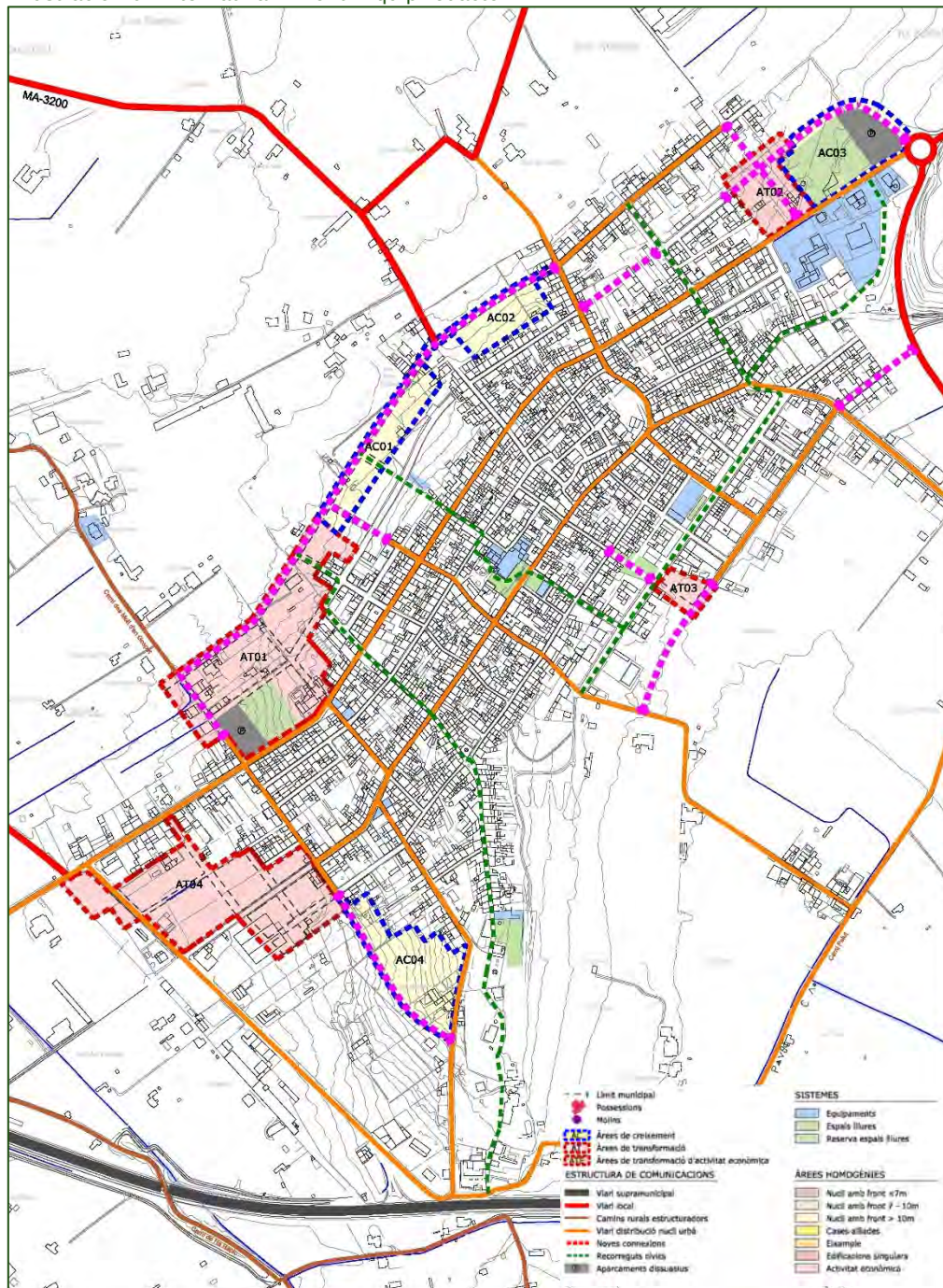
Fotografies 54: Estat actual del sector industrial plantejat. Punt r36. Font: ACC 2024.

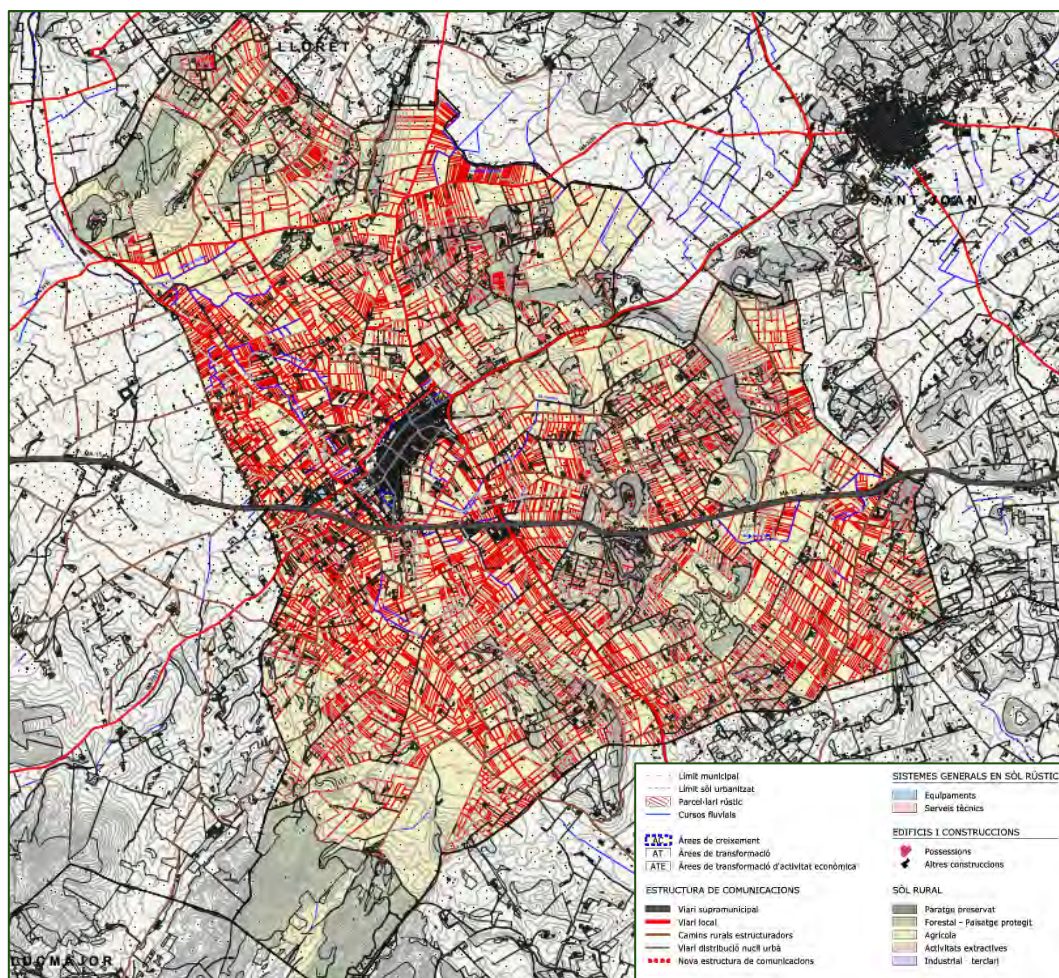

4.2.3 ALTERNATIVA 2

L'alternativa 2 proposa un creixement més moderat, tot i preveu els mateixos àmbits de creixement i transformació (amb diferències en quan a superfície ocupada, teixit residencial i noves connexions) que l'alternativa 1:

II-Il·lustració 70: Alternativa 2. Font: Equip redactor.

AC 01 i AC02

Les zones de creixement AC01 i AC02 proposades per l'alternativa 2 tenen una delimitació diferent a les de l'alternativa 1, ja que ocupen menys superfície i tenen com a límit el traçat del nou vial proposat. Així doncs, l'alternativa 2 presenta una proposta amb una integració paisatgística més favorable degut a que la façana oest del nucli urbà serà més clara i definida.

Fotografies 55: AC 02 de l'A2. Punt u44. Font: ACC 2024.

Per altra banda, cal remarcar que el consum de sòl proposat per l'alternativa 2 per aquests sectors de creixement es significativament inferior als de

l'alternativa 1. A part del que s'ha comentat anteriorment, els objectius i el nou vial és que trobem dins les AC01 i AC02 és el mateix que les AC01 i AC02 de l'alternativa 1.

A continuació s'adjunten dues il·lustracions i una fotografia de les principals diferències.

II-Il·lustració 71: Àrea de creixement AC01 alternativa 2. Font: Equip redactor.

II-Il·lustració 72: Àrea de creixement AC02 alternativa 2. Font: Equip redactor.

L'AC02 de l'Alternativa 2 només ocuparia la meitat d'aquest camp, on hi trobaríem una nova connexió (la mateixa que la proposada a l'alternativa 1) i

edificacions. Tal i com s'ha comentat, la diferència respecte l'alternativa 1 és l'ocupació del sòl, ja que l'Alternativa 1 proposa l'ocupació de la totalitat del camp. (la línia vermella marca el límit proposat)

AC 03

Les diferències de l'AC03 de l'alternativa 2 respecte a la 1 és la seva delimitació, ja que com es pot observar a la següent il·lustració, el consum de sòl proposat per aquesta alternativa és força menor que el proposat per l'alternativa 1. En aquest cas, l'AC03 queda definida per la prolongació del carrer de Sa Vinyeta i el seu enllaç amb la rotonda que trobem a les proximitats de l'escola i el museu arqueològic.

L'AC03 de l'Alternativa 2 no proposa cap zona per a usos residencials ja que només defineix una superfície destinada a una reserva d'espai lliure i una altra per la implementació d'un pàrquing dissuasiu que contribuirà de forma favorable a descongestionar de vehicles el nucli urbà i a la mobilitat sostenible del municipi. Per altra banda, remarcar que segons la proposta de l'Alternativa 2 el carrer de Joan Alcover seguirà sense sortida.

Il·lustració 73: Àrea de creixement AC03 alternativa 2. Font: Equip redactor.

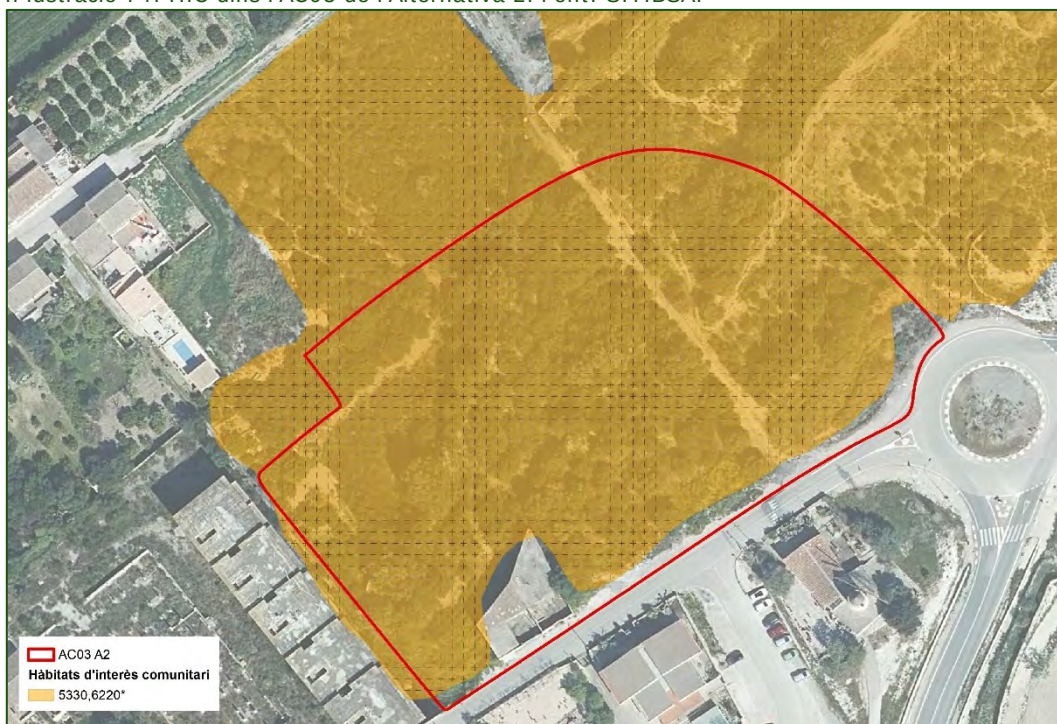

Tal i com s'ha comentat anteriorment a l'alternativa 1, l'AC03 es troba situada en una zona on hi trobem presència dels HIC 5330 i 6220*.

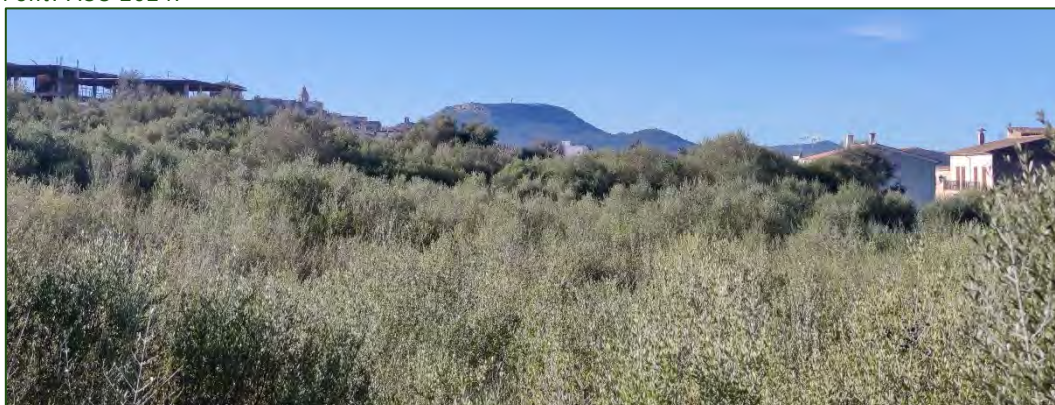
L'afectació derivada de la proposta de desenvolupament de l'AC03 respecte als HIC del municipi és menor a la que trobem a l'alternativa 1, ja que la superfície afectada es inferior. Cal remarcar que el % d'HIC que trobem en aquest sector respecte els HIC de tot el municipi és molt testimonial, ja que és inferior al 1%.

Finalment, cal remarcar que part d'aquests HIC ja es troben alterats per les diverses edificacions no finalitzades que trobem a les proximitats de l'AC03.

Il·lustració 74: HIC dins l'AC03 de l'Alternativa 2. Font: SITIBSA.

Fotografies 56: Vegetació considerada com a HIC dins el sector de creixement AC03. Punt u63. Font: ACC 2024.

AC 04

L'AC04 de l'alternativa 2 es troba situada al sector sud del municipi, i té com a objectiu establir un nou límit del teixit urbà a través del nou vial proposat, que en aquest cas respon a la prolongació del carrer des Garrover. En aquest cas, l'alternativa 2 no proposa el consum de sòl més enllà del nou vial, fet que redueix significativament l'impacte paisatgístic.

Dins aquest sector actualment hi trobem zones agrícoles i edificacions residencials.

Tal i com es pot veure a la següent il·lustració, el consum de sòl es molt inferior en comparació als proposats a l'Alternativa 1.

Il·lustració 75: Àrea de creixement AC04 alternativa 2. Font: Equip redactor.

Fotografies 57: Punt on hi trobaríem la nova connexió del nou vial per el cantó oest. Punt. U9. Font: ACC 2024.

AT 01

La memòria del PG especifica el següent respecte a l'AT01: *“Seguint amb l'estratègia de limitar el creixement, per a la delimitació de la AT 01 s'ha seguit el mateix criteri utilitzat per a les AC 01 i AC 02, on el vial de vora defineix el final de la trama urbana.”*

Tal i com es pot observar a la següent il·lustració, es mantenen les propostes també recollides a l'Alternativa 1 pel que fa al nou aparcament i a la reserva d'espais lliures.

II-lustració 76: Àrea de transformació AT01 alternativa 2. Font: Equip redactor.

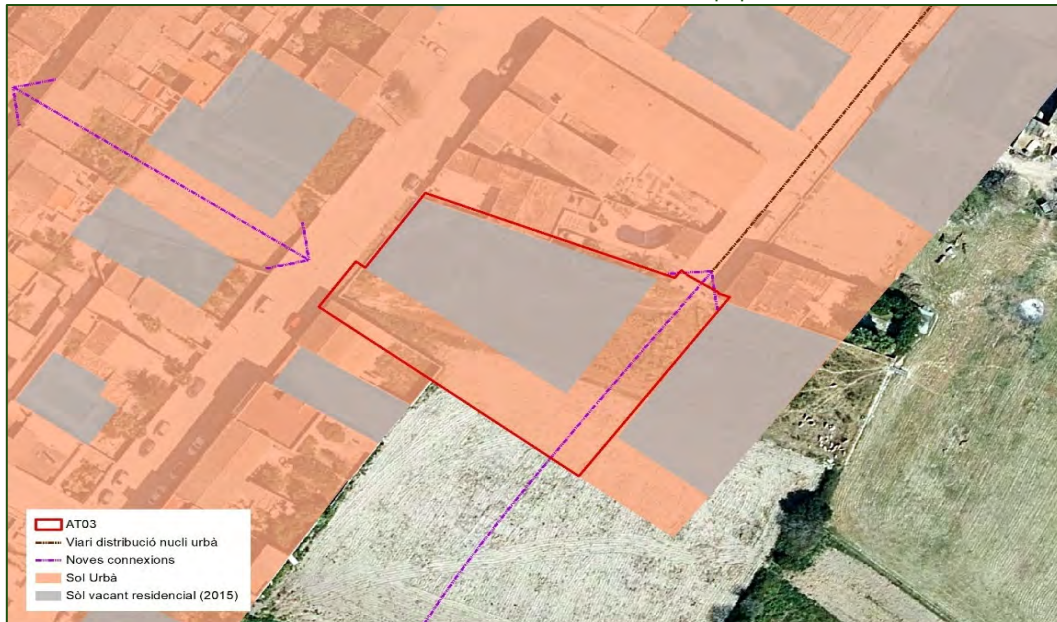
El consum de sòl proposat per l'alternativa 2 per la AT01 es força inferior al que trobem a l'Alternativa 1.

AT 02

Aquest àmbit es manté igual que a l'alternativa 1.

AT 03

II-lustració 77: Àrea de transformació AT03 alternativa 2. Font: Equip redactor.

L'AT03 de l'alternativa 2 no preveu cap nou front edificable a les immediacions del carrer d'en Pere Capellà, tot i que sí que preveu la nova connexió. Gran part de la superfície inclosa dins l'AT03 de l'alternativa 2 respon a una peça de sòl vacant on actualment hi trobem un camp sense cap explotació agrícola.

La proposta de l'Alternativa 2 respecte aquesta zona té una millor integració paisatgística que l'Alternativa 1, i també suposa un menor consum de sòl.

A continuació es mostra l'estat actual de l'AT03 de l'Alternativa 2 (la línia vermella marca el límit proposat):

Fotografies 58: Superfície AT03 proposada per l'A2. Punt u75. Font: ACC.

AT 04

Aquest àmbit es manté igual que a l'alternativa 1.

Tenint en compte les característiques d'aquesta alternativa, el potencial de nous habitatges és de 377, dels quals 85 seran en règim d'habitatge protegit. Aquests nous habitatges, si els multipliquem per 2,50³, significarien l'arribada de 943 habitants nous, que sumats als habitants actuals (3.087 hab), suposaria que el municipi podria arribar a una població de 4.030 habitants.

Pel que fa al consum d'aigua i generació d'aigües residuals, en funció dels creixements que preveia el planejament actual, de 943 habitants nous, obtindríem:

- Consum aigua, fent el consum mig a partir del consum de 2022 (108.737 m³) i els habitants (3.087) obtenim 35,23 m³/hab/any. Fent el càlcul del consum mig pel nous habitants obtenim un augment de consum de 33.221,89 m³/any. Que sumat al consum de 2022 faria un consum total de 141.958,89 m³, aproximadament el 68% de la capacitat d'abastament del pou des Rei.
- Sanejament aigua, fent els càlculs d'aigües residuals mitges generades per habitants, segons el volum de 2019 (292.067 m³) i els habitants de Montuïri (2.912) i Algaida (5.642) obtindríem un volum de 34,15 m³/hab/any. Fent el càlcul d'aigües generades pel nous habitants obtenim un augment de generació de 32.203,45/any. Que sumat a les aigües generades el 2019 farien un total de 324.270,45 m³,

³ L'article 37 de la LUIB, estableix que pel còmput de la població possible en els terrenys qualificats amb ús exclusiu residencial, a cada habitatge correspon una població de 2,50 persones.

aproximadament el 74% de la capacitat de depuració de la depuradora, sense tenir en compte increment Algaida.

- Residus, tenint en compte els residus generats el 2022, on s'extreu que cada habitant genera 370,39 kg de residus anuals, obtindríem un augment en la generació de residus de 350 tones a l'any, suposant aproximadament un 31% dels residus generats al 2022.

Finalment, remarcar que aquesta alternativa inclou un total de 10,45 ha en àmbits de planejament, de les quals **3,85 ha corresponen a superfície de creixement**. La superfície proposada per aquesta alternativa es troba 2,15 ha per sota del límit establert per el PTIM (6,36 ha).

SÒL RÚSTIC

Respecte al sòl no urbanitzable l'alternativa 2, elimina la qualificació del sòl industrial deslligat de la trama urbana, donant resposta així a la sentència judicial i ambientalment més favorable.

En aquesta alternativa també es defineix la zona forestal, com a sòl rural forestal – paisatge protegit i com a paratge preservat el Puig de Sant Miquel, així com es delimita l'activitat extractiva de la pedrera de Sant Miquel, delimitant la seva zona d'afectació.

4.3 COMPARATIVA DE LES ALTERNATIVES

4.3.1 SOLUCIONS GENERALS COMUNES A LES ALTERNATIVES PLANTEJADES

Tot i que es plantegen dues alternatives d'ordenació, hi ha algunes propostes que per la seva necessitat i prioritat es consideren com a propostes claus per la futura ordenació de Montuïri, i per tant, es preveuen en les dues alternatives.

Les propostes que coincideixen en les dues alternatives responen a propostes de comunicació, mobilitat, creixement, trama urbana, equipaments i espais lliures i sòl rústic, exceptuant la delimitació de nou sòl industrial.

COMUNICACIÓ I MOBILITAT

Les dues alternatives contemplen la creació d'un vial de vora que envolti el nucli urbà i permeti resoldre les principals discontinuïtats actuals de la xarxa de comunicacions internes, al mateix temps que es redueix la sobrefreqüentació d'alguns carrers del municipi. Aquest nou vial es recolza amb les àrees de creixement i transformació proposades per ambdues alternatives i dona un final clar i definit a la trama urbana del nucli urbà.

CREIXEMENT

Pel que fa al creixement, les dues alternatives proposen dimensionar el creixement de forma adequada segons les previsions de població amb l'objectiu d'aconseguir un nucli urbà compacte i amb els límits de la trama urbana ben delimitats. Tenint en compte les característiques ambientals de la superfície

municipal, les alternatives del PG proposen mantenir l'orografia i les característiques del terreny a través de l'aplicació dels principis de l'urbanisme sostenible.

Les dues alternatives han tingut en compte el patrimoni històric que trobem en el municipi, com per exemple els diversos molins que torbem al sector est de la trama urbana. Per tal de no causar cap afectació paisatgística i visual, les alternatives del PG no proposen cap zona de transformació i creixement més enllà dels molins, així que les visuals exteriors d'aquestes edificacions no seran alterades.

Les dues alternatives preveuen la reserva d'habitatge protegit, per tal de donar resposta a les necessitats socials del municipi i per complir les reserves mínimes establertes per la llei en matèria d'habitatge.

Finalment, només l'alternativa 1 preveu mantenir la taca de sòl industrial deslligat de la trama urbana.

TRAMA URBANA

Pel que fa a la regulació dels teixits urbans, la proposta de zonificació és comuna a les dues alternatives del PG, tenint en compte l'anàlisi de detecció de les àrees homogènies segons el teixit residencial i la parcel·lació existent.

El municipi de Montuïri destaca per l'elevat interès històric del seu nucli urbà, per aquest motiu, les alternatives del PG el protegeixen a través de mantenir les característiques tipològiques que el defineixen. Per altra banda, també es fomenta la rehabilitació, transformació i adequació d'aquelles edificacions que ho necessitin.

EQUIPAMENTS I ESPAIS LLIURES

Les alternatives del PG preveuen les actuacions necessàries per tal d'obtenir nous espais lliures al nucli urbà amb la finalitat d'esponjar la trama urbana i donar compliment als requisits de la legislació vigent d'aplicació.

Una de les ampliacions previstes per el que fa a equipaments és l'ampliació del cementiri municipal situat al est de la trama urbana, per tal de satisfer les demandes de la població futura tenint en compte l'augment de població derivat del nou PG.

SÒL RÚSTIC

El sòl rústic representa la major part de la superfície municipal de Montuïri. Ambdues alternatives recullen que la regulació de les zones boscoses haurà de recollir els condicionaments i criteris establerts per el PTIM respecte a les àrees de protecció especial. Per tal de garantir el bon estat ambiental i ecològic de les superfícies forestals, es proposa buscar l'equilibri entre les activitats compatibles amb el sòl forestal.

Les propostes del PG tenen en compte la forta tradició agrícola del municipi i la situació actual del sector agrari. Tenint en compte el clar retrocés que ha viscut el sector, es proposa la recuperació de les àrees agrícoles abandonades amb la

finalitat de millorar l'estat ecològic dels entorns agrícoles i la protecció dels espais agraris per tal no de perdre'ls. En aquest sentit, la proposta del PG proposen l'estudi de les edificacions existents en el sòl rústic i diferenciar-les segons les seves característiques i usos.

Finalment, per tal de millorar la connectivitat i l'accés del sòl rústic del municipi es proposa definir aquells camins estructuradors que comuniquen amb els punts d'interès que trobem dins el municipi o amb els municipis veïns.

A continuació es mostra a mode de síntesi, la comparativa de les superfícies de creixements per les dos alternatives del PG, ja que s'entén l'alternativa 0 com a situació actual que no es pot mantenir per les raons indicades en els punts anteriors.

Taula 21: Comparativa d'alternatives. Font: Equip redactor.

	Alternativa 1	Alternativa 2	Diferència A1 vs A2
Superfície creixement	83.342 m ²	38.548 m ²	+44.693 m ²
Comparatiu PTIM	+1,96 ha	-2,51 ha	+4,47 ha
Habitatges AC	283	98	+185
Habitatges AT	345	279	+66
Habitatges nous	628	377	+251
Habitatges HPO	176	85	+92

Tal i com es pot veure, les diferències són significatives en quan a ocupació de sòl ja que l'Alternativa 1 proposa més del doble de superfície de creixement que l'alternativa 2.

El model de creixement de les dues alternatives es basa en la compleció de la taca urbana sense generar intrusions significatives en el sòl rústic, i sense modificar la fisonomia del nucli urbà.

4.4 VALORACIÓ AMBIENTAL DE LES ALTERNATIVES

A la següent taula es confrontaran les alternatives descrites en el punt anterior amb els objectius ambientals definits en aquest mateix document a partir de la diagnosi ambiental realitzada. Per tal de poder disposar d'un valor final que complementi l'anàlisi realitzada i permeti avaluar la idoneïtat ambiental de cada alternativa s'assigna un valor numèric a cadascuna de les següents categories:

- Poc compatible amb objectiu (1 punt)
- Parcialment compatible (2 punts)
- Majoritàriament compatible (3 punts)
- Molt compatible amb l'objectiu (4 punts)

S'ha optat per valorar com a poc compatibles aquells objectius dels quals en les alternatives plantejades encara no es disposa de prou informació com per poder valorar-los.

D'aquesta manera l'anàlisi comparatiu es centra en aquells aspectes que ja s'han pogut desenvolupar en l'actual fase d'avanç de planejament que més que concretar propostes definitives apunta a les grans estratègies de desenvolupament.

Taula 22: Coherència de les alternatives amb els objectius ambientals definits. Font: ACC.

Objectius ambientals	Coh. objectius ambientals		
	A 0	A 1	A 2
Ocupació i consum de sòl	6	7	8
A1 Prioritzar la compleció i complexió del sòl urbà per tal d'aprofitar tot el sòl vacant, tant en sòls residencials com en sòls per activitats econòmiques i/o industrials, en detriment de desenvolupar nous sectors que impliquin un consum innecessari de sòl. (Prioritari)	4	2	3
L'alternativa 0 no preveu creixement més enllà de la taca de sòl urbà definida. Les alternatives 1 i 2 prioritzen la compleció del sòl vacant que trobem dins la trama urbana, si bé l'alternativa 1 defineix unes àrees de creixement i transformació molt superiors en quant a superfície a les proposades per l'alternativa 2, arribant a superar els límits establerts per el PTIM i manté el sòl industrial deslligat de la trama urbana.			
A2 Dotar el municipi d'una xarxa d'espais verds urbans connectats entre sí tot facilitant una transició suau entre els sòls urbans i l'entorn no urbanitzable que faciliti establir estratègies de millora de la connectivitat cívica local. (Secundari)	1	2	2
En aquesta fase de planejament no es disposa de la concreció necessària per valorar aquest objectiu. Cal remarcar que les alternatives 1 i 2 proposen espais oberts els quals en un futur es pot analitzar la seva idoneïtat per tal de esdevenir zona verda.			
A3 Regular les activitats situades en sòl no urbanitzable per a minimitzar-ne l'impacte ambiental, amb especial interès a la zona extractiva de la pedrera de Sant Miquel per la que caldrà elaborar una clau específica que la reculli. (Rellevant)	1	3	3
L'alternativa 0 no té en compte la zona extractiva de la pedrera de Sant Miquel. Les dues alternatives recullen l'àmbit de l'activitat extractiva, delimitant el seu perímetre però no establint una clau urbanística específica, la qual tindria l'interès de regular normativament l'activitat per tal de que aquesta generi les mínimes afectacions a l'entorn natural, on hi trobem la presència de diversos hàbitats d'interès comunitari.			
Mobilitat	4	9	10
B1 Millorar la connectivitat del nucli urbà per tal de resoldre les principals discontinuïtats de la xarxa de comunicacions internes, al mateix temps que es redueix la freqüentació d'alguns carrers (carrer de Palma). (Prioritari)	1	3	4
A la memòria del PG es defineix com a objectiu del pla la millora de l'estructura de comunicacions. Per aquest motiu, les alternatives 1 i 2, a través de les àrees de creixement i transformació proposades, milloren la connectivitat del nucli urbà a través de l'obertura de nous vials, que permetran connectar carrers que actualment no tenen sortida i rebaixar la freqüentació d'alguns carrers, com per exemple el carrer de Palma. Tot i que l'alternativa 1 proposa un creixement molt superior al proposat a l'alternativa 2, les millores en la connectivitat d'ambdues alternatives són pràcticament idèntiques. Es valora amb una puntuació inferior l'alternativa 1 per mantenir el sòl industrial deslligat de la trama urbana que portarà una mobilitat associada.			
B2 Conservar i millorar l'estat dels camins rurals que permeten l'accés a les zones rurals i agrícoles del municipi, així com als municipis veïns o zones amb alt interès ecològic. (Prioritari)	1	2	2
L'alternativa 0 no inventaria la xarxa de camins rurals ni en realitza una descripció. A la memòria d'avanç del PG es fa menció als camins rurals del municipi, així com al catàleg de camins de Montuïri realitzat al 2011 per part del Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca. Per tots aquests camins caldrà, en fases posteriors del planejament, definir les seves característiques i establir una jerarquització.			
B3 Fer un anàlisi dels camins que trobem en el catàleg de camins i preveure les característiques que aquests haurien de tenir (amplada, tractament del ferm, permeabilitat) per tal de facilitar-ne i potenciar-ne el seu ús, així com les distàncies a les que es podrà situar qualsevol edificació o element que pugui alterar les característiques del traçat. (Prioritari)	1	2	2
L'alternativa 0 no té en compte el catàleg de camins, i les mencions que fa a les característiques dels camins del municipi es troben desactualitzades ja que tenen en compte lleis ja prescrites. Les alternatives 1 i 2 tenen en compte el catàleg de camins, tot i que en aquesta fase del planejament no s'ha realitzat cap anàlisi detallat i tampoc s'ha especificat les característiques que hauran de tenir. En fases posteriors del planejament s'hauran de definir els usos, distàncies a edificacions i altres característiques dels camins que trobem en el T.M.			
B4 Dotar el nucli urbà d'infraestructures que potenciïn la mobilitat sostenible (aparcaments per bicicletes, zones de càrrega de cotxes elèctrics, etc.) (Rellevant)	1	2	2
En aquesta fase de planejament no es disposa de la concreció necessària per valorar aquest objectiu. Tot i això, cal valorar positivament la proposta de les alternatives 1 i 2 pel que fa a habilitació de dos pàrquings dissuasius per tal de reduir la presència de vehicles al centre del nucli urbà.			

Biodiversitat, connectivitat ecològica i patrimoni	3	7	7
C1 Desenvolupar la proposta d'ordenació dels espais oberts del municipi prenent com a base els elements estructuradors del mateix (zona agrícola i entorns forestals) (Prioritari)	1	3	3
Les propostes de l'alternativa 1 i 2 són més coherents amb el planejament del PTIM que la proposta de l'alternativa 0, ja que s'adeqüen millor a les realitats existents del municipi i recullen les característiques ambientals del municipi.			
C2 Preservar els elements d'interès ambiental protegits, reconeguts o catalogats (XN2000, ZEPA, ANEI, HIC), amb una proposta normativa coherent amb el manteniment dels valors pels quals es protegeixen. (Prioritari)	1	2	2
En aquesta fase del planejament encara no es disposa d'una normativa associada al PG per tal de avaluar l'objectiu. Les zones de creixement i transformació proposades no es situen en zones protegides per XN2000, ZEPA i ANEI, tot i que el sector de creixement AC03 de les alternatives 1 i 2 es troben situats en una zona on hi trobem HIC, amb un de prioritari (6220 Prats i erms mediterranis amb gramínies i anuals- basòfils (Thero-Brachypodietea). Important introduir claus que permetin protegir els sòls amb valors naturals. Les alternatives només introdueixen els sòls forestals i el paratge a preservar del Puig de Sant Miquel.			
C3 Mantenir i millorar l'interès connector ecològic de la xarxa fluvial, amb especial rellevància a les sèquies que trobem a les proximitats de les zones agràries, tot establint una zonificació que asseguri la no ocupació de l'espai fluvial i el seu entorn i permeti endegar projectes i actuacions de millora del seu estat ecològic. (Prioritari)	1	2	2
Les alternatives 1 i 2 tenen en compte la zonificació fluvial (sèquies i torrents) del municipi, així com les zones inundables geomorfològicament. En aquesta fase de planejament no es delimiten ni es protegeixen els entorns de les sèquies i torrents, per aquest motiu caldrà, en fases posteriors del planejament, concretar la protecció dels entorns de les sèquies i torrent per tal de garantir i millorar el seu estat ecològic.			
Paisatge i patrimoni cultural	5	7	9
D1 Preservar els valors paisatgístics de Montuiri, identificant els senders i itineraris naturalistes, així com els elements del patrimoni històric i cultural (pedra seca, edificacions singulars i catalogades, miradors, etc.), per tal de relacionar-los i aconseguir la seva revalorització. (Prioritari)	2	3	3
El municipi disposa del catàleg de bens de les NNSS i el llistat d'elements del departament de patrimoni històric del Consell de Mallorca. En la proposta del PG es preveu la localització d'aquests elements per tal de determinar quina seria la millor regulació per garantir-ne la seva conservació. Així doncs, en fases posteriors del planejament caldrà preveure i definir com es protegeixen tots els elements patrimonials que es consideren rellevants.			
D2 Ordenar els creixements de les vores urbanes considerant el seu paper com a façanes visibles del nucli urbà des de l'exterior, per tal d'assolir un contorn unitari tant pel que fa a volumetria com a cromatisme. (Rellevant)	1	2	4
L'alternativa 0 ja disposa d'una taca urbana definida, i no presenta gaires possibilitats per tal de modificar la seva fisonomia. Les alternatives 1 i 2 delimiten àrees de creixement i transformació en les que es proposa utilitzar buits urbans (on hi trobem sòl vacant) i modificar el límit urbà del nucli, modificant així la seva fesomia. Tot i això, les zones de creixement proposades per l'alternativa 2 presenten millors característiques en quan a l'orientació de les façanes de les noves edificacions (AC01 per exemple) En fases més avançades del planejament s'haurà de definir les característiques de les tipologies edificatòries que trobem en aquestes zones de creixement i transformació per tal de garantir el compliment d'aquest objectiu.			
D3 Regular les edificacions en sòl no urbanitzable per tal d'evitar la seva proliferació i delimitar els usos d'aquestes. Establir estratègies per evitar la seva degradació, prioritzant l'enderroc i recuperació de l'entorn d'aquelles en males condicions o en desús. (Prioritari)	1	1	1
En aquesta fase de planejament no es disposa de la concreció necessària per valorar aquest objectiu.			
D4 Garantir el bon estat de les estructures hidràuliques (canals de drenatge, sèquies, fonts, aljubs, etc.) que trobem a les zones agrícoles del municipi, per el seu elevat valor històric i per l'elevat interès ecològic que tenen. (Secundari)	1	1	1
En aquesta fase del planejament no es disposa de la concreció necessària per valorar aquest objectiu. Caldrà que en fases posteriors es faci una identificació de les estructures hidràuliques d'interès per tal de preservar i millorar el seu estat.			
Cicle de l'aigua	8	8	10
E1 Exigir en totes aquelles tipologies urbanístiques o edificatòries on resulti viable, sistemes de captació i emmagatzematge d'aigües pluvials. (Rellevant)	1	1	1
En aquesta fase de planejament no es disposa de la concreció necessària per valorar aquest objectiu.			
E2 Fomentar la reutilització de les aigües pluvials, depurades, grises, etc. Segons els nivells de qualitat exigibles als diversos usos. (Rellevant)	1	1	1

En aquesta fase del planejament no es disposa de la concreció suficient per tal de fer una valoració d'aquest objectiu. La proposta definitiva del PG, així com l'apartat normatiu, hauran de tenir en compte mesures i accions per tal d'evitar el malbaratament dels recursos hídrics.			
E3 Definir una xarxa separativa d'aigües residuals conduïdes a l'estació depuradora, i aigües de pluja. (Prioritari)	1	1	1
En aquesta fase del planejament no s'ha concretat ni especificat les característiques del sanejament que trobarem en els nous sectors de creixement i de transformació.			
E4 Adequar els creixements i les activitats a la disponibilitat d'aigua, i donar directrius de consum responsable i la conservació i millora de la qualitat de l'aigua. (Prioritari)	2	2	3
Segons la informació disponible, la font de subministrament d'aigua del municipi, el Pou Des Rei, té capacitat per cobrir les necessitats hídriques per els creixements previstos per les alternatives proposades. Tot i això, l'alternativa 1 proposa uns creixements superiors (incloent el manteniment de la zona industrial deslligada de la trama urbana) als de l'alternativa 2, els quals causaran un major consum d'aigua. En fases posteriors, caldrà concretar mesures addicionals per l'estalvi en el consum d'aigua tenint en compte les zones de creixement i transformació finalment incloses en el PG.			
E5 Garantir els sistemes de tractament d'aigües residuals necessaris per a garantir la qualitat dels abocaments. (Rellevant)	2	2	3
Segons la informació disponible, la depuradora existent pot cobrir les necessitats de sanejament per els creixements previstos per les alternatives del PG. Tot i això, l'alternativa 1 suposaria un augment de la població molt superior al de l'alternativa 2, fet que comportaria un major volum d'aigües residuals a tractar. Caldrà concretar mesures per assegurar la correcta disposició de les aigües residuals, així com el correcte funcionament de total sistema de sanejament.			
E6 Preveure, als espais lliures, la plantació d'espècies vegetals autòctones i de baix requeriment hídric (xerojardineria). (Prioritari).	1	1	1
En fases posteriors del planejament caldrà concretar, a la normativa del nou PG, les directrius per assolir aquest objectiu.			
Atmosfera	2	2	2
F1 Limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior i evitar-ne els fluxos a l'hemisferi superior, la intrusió lumínica i l'impacte negatiu sobre els organismes vius emprant les recomanacions pel que fa a aquestes instal·lacions presentades en aquest mateix document (Prioritari).	1	1	1
No es disposa de prou concreció en el planejament per a valorar l'assoliment d'aquest objectiu. Caldrà que en fases posteriors del planejament es prengui consideració de les directrius per front a la contaminació lumínica que s'ha detallat en el punt 5 d'aquest document.			
F2 Garantir la compatibilitat dels usos i les activitats en funció dels objectius de qualitat acústica, i en tots aquells casos que sigui necessari, preveure adequades zones de transició per assegurar la compatibilitat entre els diferents usos. (Prioritari)	1	1	1
No es disposa de prou concreció en el planejament per a valorar l'assoliment d'aquest objectiu. Caldrà que en fases posteriors del planejament es prengui consideració de les directrius per fer front a la contaminació acústica que s'ha detallat a l'apartat 2.5 i en el punt 5 d'aquest document.			
Canvi climàtic	4	6	8
G1 Contribuir a la lluita contra el canvi climàtic minimitzant les emissions de gasos amb efecte hivernacle derivades del pla. (Prioritari)	1	1	2
No es disposa de prou concreció en el planejament per valorar l'assoliment d'aquest objectiu. Cal remarcar que l'alternativa 1, al permetre més creixements que les altres alternatives, suposa un major consum energètic i d'aigua, els quals es tradueixen en una major emissió de gasos d'efecte hivernacle (GEH).			
G2 Potenciar la mobilitat (interna al nucli urbà i externa amb els municipis veïns) per mitjà de sistemes de transport sostenibles (a peu, en bicicleta i en transport col·lectiu). (Prioritari)	1	2	2
Les alternatives 1 i 2 proposen una millora de la mobilitat amb aparcaments dissuasius per tal d'impulsar la mobilitat no motoritzada al centre del nucli urbà.			
G3 Fomentar, en la mesura del possible, un model de mobilitat més racional, garantint una amplada del sistema viari que possibiliti la continuïtat de les voreres i dels recorreguts per a bicicletes, i preveient espais suficients i ben localitzats per a l'aparcament de vehicles a l'entorn del nucli urbà. (Prioritari)	1	2	3
Les alternatives 1 i 2, a diferència de la 0, preveuen el desenvolupament de noves connexions que permetran donar continuïtat a alguns carrers que actualment no tenen sortida. Aquestes noves connexions permetran millorar la connectivitat entre els carrers urbans i els camins rurals, el que significarà una clara millora de la mobilitat de l'entorn. L'alternativa 1 preveu mantenir la zona industrial aïllada que provocarà nova mobilitat i més emissions.			
G4 Fomentar l'ús d'energies netes i la reducció de l'ús de les energies no renovables. (Rellevant)	1	1	1

L'alternativa 0 no especifica cap directriu ni mesura relacionada amb l'ús d'energies netes i la reducció de les energies d'origen no renovable. Per altra banda, les alternatives de desenvolupament, tenint en compte la fase de planejament en la que ens trobem actualment, tampoc fan menció a cap mesura o directriu per donar compliment a aquest objectiu. En fases posteriors, la proposta del PG haurà d'incorporar accions, criteris i mesures per tal de complir aquest objectiu, tenint en compte que el mapa d'aptitud disponible considera com a zones d'aptitud alta zones on hi trobem valors ecològics i ambientals rellevants, com són els HIC i per altre banda tampoc s'exclouen les zones ZEPA i ANEI. Per tant, en fases posteriors s'haurà de concretar les zones amb aptitud a nivell local incloent tots els valors naturals.			
Riscos	4	6	6
H1 Evitar la urbanització i l'edificació de les zones amb riscos detectats. (Prioritari)	1	3	3
L'alternativa 0 no realitza un anàlisi de les zones amb riscos detectats al municipi per part del PTIM. A les alternatives 1 i 2 trobem unes zones de creixement i transformació que es situen dins la trama urbana, on no hi trobem zones amb riscos naturals identificats. Per altra banda, aquestes alternatives recullen la zonificació de les zones de risc del PTIM que trobem en sòl rústic. En fases posteriors del planejament caldrà regular normativament la compatibilitat d'usos i la possibilitat de noves edificacions o actuacions sobre les existents. Pel que fa a inundabilitat, s'hauria de revisar les zones inundables tenint en compte l'augment del pluviometria torrencial i adaptar els usos en el cas que sigui necessari.			
H2 A les edificacions situades en zona de risc, preveure les mesures necessàries per a fer compatibles els usos previstos amb els riscos observats. (Prioritari)	1	1	1
L'alternativa 0 no té en compte les edificacions situades en zona de risc i tampoc preveu les mesures necessàries per tal de compatibilitzar els diversos usos amb els riscos naturals observats. Les alternatives 1 i 2, en aquesta fase de planejament, no preveuen les mesures necessàries per donar compliment a aquest objectiu. En fases posteriors del planejament caldrà tenir en compte els riscos naturals del municipi per tal d'adaptar-los als usos proposats per el PG.			
H3 Delimitar àrees de protecció contra incendis als polígons urbans i disseminats propers a masses boscoses i zones amb risc d'incendi. (Rellevant)	1	1	1
L'alternativa 0, tot i tenir en compte la prevenció vers els incendis forestals, no delimita cap àrea de protecció contra els incendis forestals en aquelles zones urbanes que es troben a les proximitats de masses boscoses amb risc d'incendi. Les alternatives 1 i 2, en aquesta fase de planejament, tampoc han delimitat les àrees de protecció contra els incendis forestals. En fases posteriors del planejament caldrà concretar aquestes àrees de protecció tenint en compte les característiques forestals del municipi i la zonificació de les ZAR.			
H4 Prendre en consideració l'augment de risc d'incendi forestal com a conseqüència del canvi climàtic. (Rellevant)	1	1	1
L'alternativa 0 no té en compte les directrius actuals en quan a la prevenció d'incendis. Les alternatives 1 i 2 no han concretat, en aquesta fase de planejament, les mesures que caldrà tenir en compte per fer front a l'augment del risc forestal com a conseqüència del canvi climàtic.			
Gestió dels materials i dels residus	1	1	2
I1 Gestió planificada i correcta dels residus urbans i de la construcció, així com els possibles residus que es generin en cadascun dels àmbits d'activitat del municipi (dejeccions ramaderes, residus industrials, etc.). (Rellevant)	1	1	2
No es disposa de prou concreció en el planejament per a valorar l'assoliment d'aquest objectiu, tot i que l'alternativa 1, al permetre més creixements, comporta una major generació de residus.			
TOTALS	37	53	62

Com es pot veure, les dues alternatives derivades de la proposta del PG puntuen significativament millor que l'alternativa 0, ja que el planejament vigent no pot donar compliment a bona part dels objectius plantejats.

L'alternativa 2 puntua millor ja que és l'alternativa que dona compliment als objectius ambientals al mateix temps que proposa una ocupació del sòl racional per desenvolupar les propostes del PG i es troba dins els valors establerts per el PTIM en quan a ocupació de superfície de creixement. Si bé l'alternativa 1 també suposa una millora de la mobilitat urbana de les zones amb dèficits i/o sobrefreqüentació i la reserva d'espais lliures, entre d'altres, la mateixa proposa una ocupabilitat del sòl desproporcionada respecte les necessitats del municipi i els criteris definits per el PTIM i manté la zona industrial deslligada de la trama urbana.

Tal i com s'ha vist, força objectius hauran de ser avaluats en fases posteriors del planejament quan es disposi d'una informació més detallada, així com una proposta de normativa. A tal efecte, a l'apartat següent d'aquest document s'apunten alguns criteris i mesures que caldrà tenir en compte en fases posteriors.

Des d'una perspectiva ambiental i tenint en compte el grau de compliment dels objectius ambientals proposats en aquest document, l'alternativa 2 és la més adequada per donar compliment als objectius proposats per el PG. Tot i això, caldrà tenir en compte les consideracions ambientals realitzades i l'aplicació de les mesures necessàries per tal de generar el mínim impacte ambiental.

5 CRITERIS I MESURES AMBIENTALS

A continuació s'apunten alguns criteris i mesures que caldrà tenir en compte en fases posteriors del planejament per tal de donar compliment als objectius ambientals plantejats en aquest document:

Entorn rural i valors naturals

- Catalogar els camins rurals que permeten l'accés al sòl no urbanitzable i preveure les característiques que aquests hauran de tenir. Prioritzar sempre que sigui possible tipologies de paviment permeables i amb un cromatisme coherent amb l'entorn agrícola i forestal.
- Regular la tipologia de tanques admeses en el sòl rural per tal d'assegurar el pas de la fauna, així com les distàncies a les que es podrà situar qualsevol tanca o edificació dels camins rurals.
- Preservar els elements d'interès ambiental protegits, reconeguts o catalogats (ANEI, HIC, XN2000 i ZEPA), amb una proposta normativa coherent amb el manteniment dels valors pels quals es protegeixen, establint les claus necessàries per a tal finalitat.
- Mantenir i millorar l'interès connector ecològic de la xarxa fluvial, amb especial rellevància a tota la xarxa de síquies i torrents, tot establint una zonificació que assegurí la no ocupació de l'espai fluvial i el seu entorn i permeti endegar projectes i actuacions de millora del seu estat ecològic.
- Regular les edificacions en sòl no urbanitzable per tal d'evitar la seva proliferació. Establir estratègies per evitar la seva degradació, prioritzant l'enderroc i recuperació de l'entorn d'aquelles en males condicions o en desús.
- Elaborar una clau urbanística que permeti regular els usos permesos a la zona extractiva de la pedrera de Sant Miquel per tal de garantir la correcta conservació dels HIC que trobem al seu entorn, així com a l'espai ANEI.
- El PG haurà de preveure estratègies per millorar la connectivitat dels punts crítics detectats.

Integració paisatgística

- Preservar els valors paisatgístics de Montuïri, identificant els senders i itineraris naturalistes, així com els elements del patrimoni històric i cultural (edificacions singulars i catalogades, miradors, etc.), per tal de relacionar-los i aconseguir la seva revalorització.
- En les àrees de creixement, preveure unes façanes del nucli urbà respecte al sòl no urbanitzable, que defineixin la morfologia de la taca urbana i no generin discontinuïtats o volums prominents, per tal d'oferir una imatge unitària i consolidada.
- Preveure una transició harmònica entre el nucli urbà i el sòl no urbanitzable, facilitant una transició suau i acurada.

Cicle de l'aigua

- Exigir en totes aquelles tipologies urbanístiques o edificatòries on resulti viable, sistemes de captació i emmagatzematge d'aigües pluvials.
- Fomentar la reutilització de les aigües pluvials, depurades, grises, etc. Segons els nivells de qualitat exigibles als diversos usos.
- Definir una xarxa separativa d'aigües residuals conduïdes a l'estació depuradora, i aigües de pluja.
- Garantir els sistemes de tractament d'aigües residuals necessaris per a garantir la qualitat dels abocaments. En el cas de les edificacions rurals, caldrà preveure la seva connexió a la xarxa o bé disposar d'un sistema de sanejament autònom amb els permisos pertinents d'abocament.
- S'han d'instal·lar mecanismes que permetin regular el cabal d'aigua, airejadors, economitadors o semblants o bé mecanismes reductors de cabal. Les aixetes d'utilització pública han de disposar de temporitzadors o de qualsevol altre mecanisme similar de tancament automàtic que limiti el consum d'aigua.
- Les cisternes d'inodors i urinaris han de disposar d'un mecanisme que dosifiqui el consum d'aigua limitant-ne les descàrregues. En les cisternes dels inodors d'edificis d'ús públic ja equipats amb aquests mecanismes s'ha de col·locar un rètol que informi que les cisternes disposen d'un mecanisme que permet parar la descàrrega o d'un sistema de doble descàrrega.
- Aigües grises: Implantar sistemes d'aprofitament d'aigües grises sempre que sigui possible.
- S'aconsella utilitzar sistemes de reg eficients (goteig, microaspersió), programables i ajustant la programació a les demandes hídriques reals del sòl i de les espècies existents.
- Utilitzar aigua no potable pel sistema de reg, preferentment reutilitzada de pluvials o aigües grises.
- En zones verdes i jardins, per tal de no impermeabilitzar el sòl, en els espais no ocupats per edificacions o vials, es prioritzarà la utilització de paviments drenants, tous o permeables. En cas d'impermeabilitzar alguna superfície, com podria ser la zona d'aparcament, caldrà implantar rases o pous d'infiltració per recollir les aigües i conduir-les cap al subsol.

Ambient atmosfèric

- La normativa del PG haurà de regular l'enllumenat exterior per tal de limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior i evitar-ne els fluxos a l'hemisferi superior, la intrusió lumínica i l'impacte negatiu sobre els organismes vius, adequant-se al nivell de protecció pertinent del SNU (Zona E1 o E2), emprant les recomanacions pel que fa a aquestes instal·lacions presentades en aquest mateix document.
- Garantir el compliment dels objectius de qualitat acústica als receptors acústics sensibles i assegurar la compatibilitat dels usos i les activitats que trobem en el municipi.

Canvi climàtic

- Fomentar l'ús d'energies netes i la reducció de l'ús de les energies no renovables.
- Adaptar les zones aptes municipals per la instal·lació d'energies renovables als valors naturals identificats. Caldrà que el PG tingui en compte un marc normatiu propi per tal de regular aquestes activitats amb la finalitat de generar el mínim impacte possible als valors ambientals del municipi.
- Exigir en totes aquelles tipologies urbanístiques o edificatòries on resulti viable, mesures d'estalvi i eficiència energètica que tendeixin a edificacions d'emissions 0.

Riscos naturals

- Preveure les mesures pertinents en cada cas per evitar afectacions en les zones amb riscos naturals detectats, proposant usos i tipologies constructives compatibles amb aquests riscos.
- Realitzar un estudi d'inundabilitat al municipi tenint en compte les afectacions causades per els últims episodis de pluges torrencials.

6 CONCLUSIÓ

El planejament vigent presenta unes mancances importants respecte a propostes de desenvolupament del municipi, ja que no estableix estratègies d'actuació ni defineix l'estructura de futur limitant, d'aquesta manera, les actuacions que es poden realitzar per tal de millorar l'entramat urbà. Respecte l'entorn rural, manquen propostes respecte als camins rurals, així com una regulació de les activitats en sòl no urbanitzable adequada a la legislació sectorial vigent i una millor protecció dels valors naturals d'interès (ANEI, HIC, XN2000 i ZEPA).

Només l'alternativa 2 recull les directrius del planejament de rang superior, del Pla Territorial de Mallorca, respecte als màxims previstos de creixement de la zona urbana (extensió màxima de 6,36 ha), ja que la superfície de creixement de la zona proposada per aquesta alternativa és de 3,85 ha. L'alternativa 1 proposa una superfície de 8,32 ha, superant en 1,96 ha els màxims previstos. Per altra banda, les dues alternatives si que detecten les àrees de riscos naturals del municipi.

En fases posteriors del planejament caldrà concretar, a través de l'establiment de claus urbanístiques, les propostes per l'entorn rural per tal de tenir en compte els valors naturals identificats en aquest document (ANEI, HIC, XN200 i ZEPA). Les àrees de creixement i transformació plantejades en les dues alternatives no suposen un perjudici dels valors ambientals identificats al municipi, ja que es situen adjacents a la taca urbana existent en continuïtat amb el nucli urbà, afectant terrenys de poc valor ambiental. Tot i això, cal remarcar que a les immediacions de la pedrera de Sant Miquel es situen en una zona amb presència de diversos HIC i a escassos metres d'una zona ANEI. La seva proximitat s'haurà de tenir en compte en el moment de definir la clau urbanística que regularà la seva activitat.

Entre les dues alternatives, l'Alternativa 1 suposa una ocupabilitat del sòl més elevada, tant pel que fa a zones de creixement com a zones de transformació, mentre que l'alternativa 2 suposa uns creixements més reduïts. Les dues alternatives comparteixen en les propostes més rellevants per les necessitats actuals del municipi de Montuïri, en els àmbits de comunicació, mobilitat, creixement, trama urbana, equipaments i espais lliures i sòl rústic. Tenint en compte això, l'alternativa 1 genera més impactes derivats dels creixements proposats sense diferenciar-se, en quan a beneficis aportats, de l'alternativa 2.

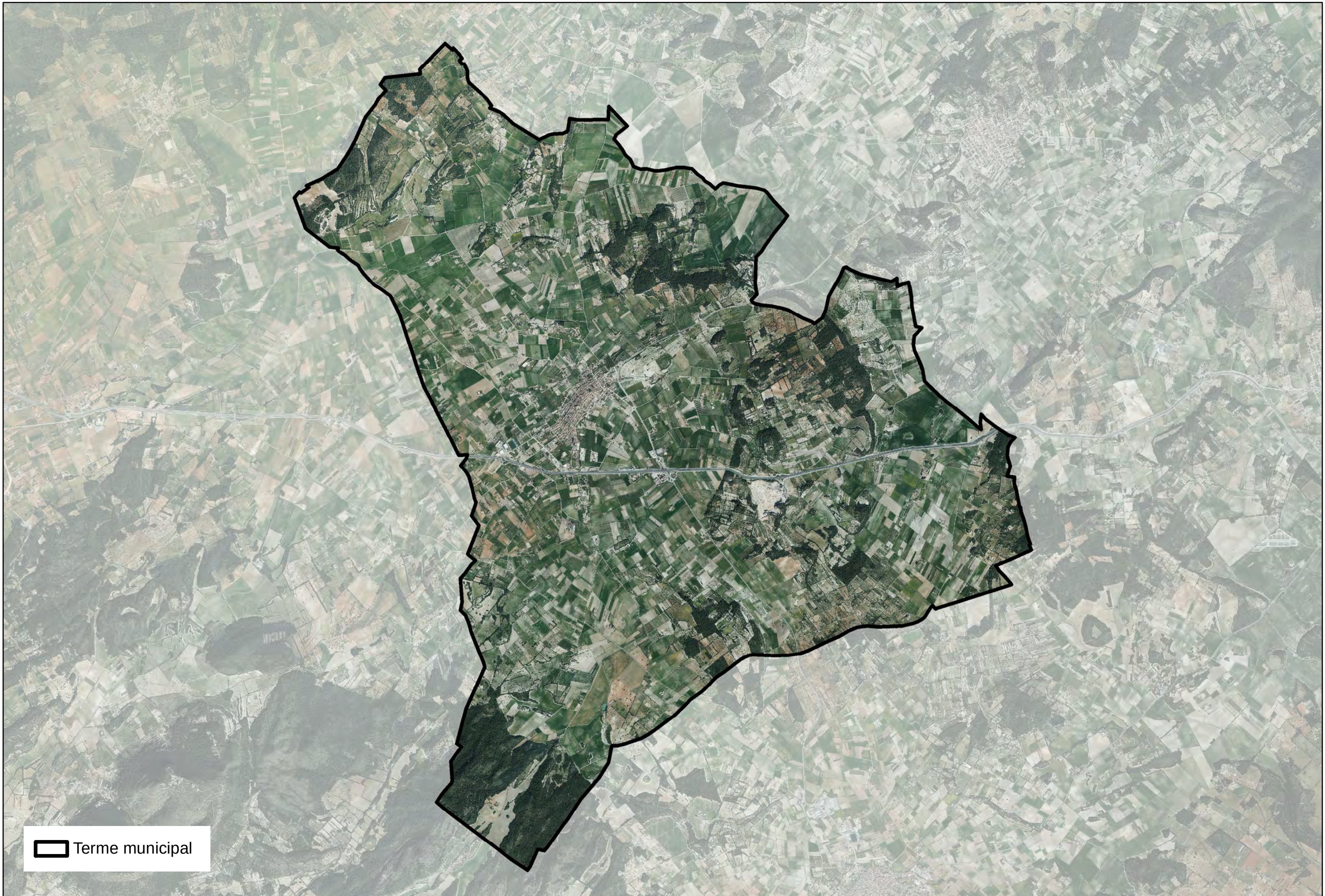
Com s'ha vist, l'alternativa 2 dona un millor compliment als objectius ambientals presentats en aquest document. Addicionalment, cal remarcar que en cap d'aquestes dues alternatives es preveu el desenvolupament d'àrees de creixement i àrees de transformació en zones protegides per ANEI, XN200 o ZEPA.

Així doncs, es conclou que l'alternativa 1 no suposaria grans millores respecte l'alternativa 2, i causaria una ocupació del sòl molt elevada. En canvi,

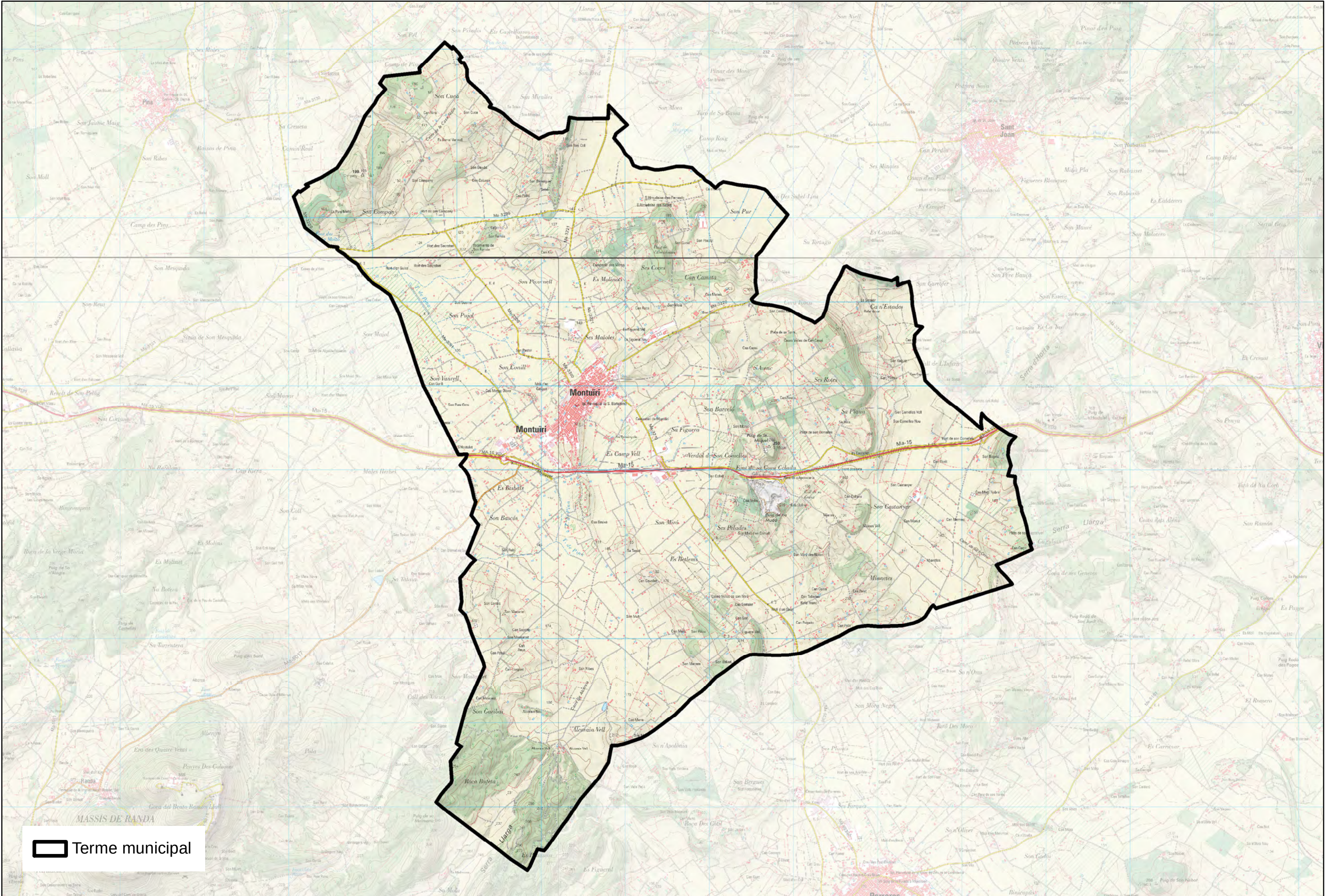
l'alternativa 2, tot i suposar una menor ocupació del sòl, dona resposta a les necessitats actuals del municipi de Montuïri, ja que permet relligar i donar continuïtat a la xarxa de comunicació del teixit urbà i té en compte les característiques ambientals i ecològiques del municipi.

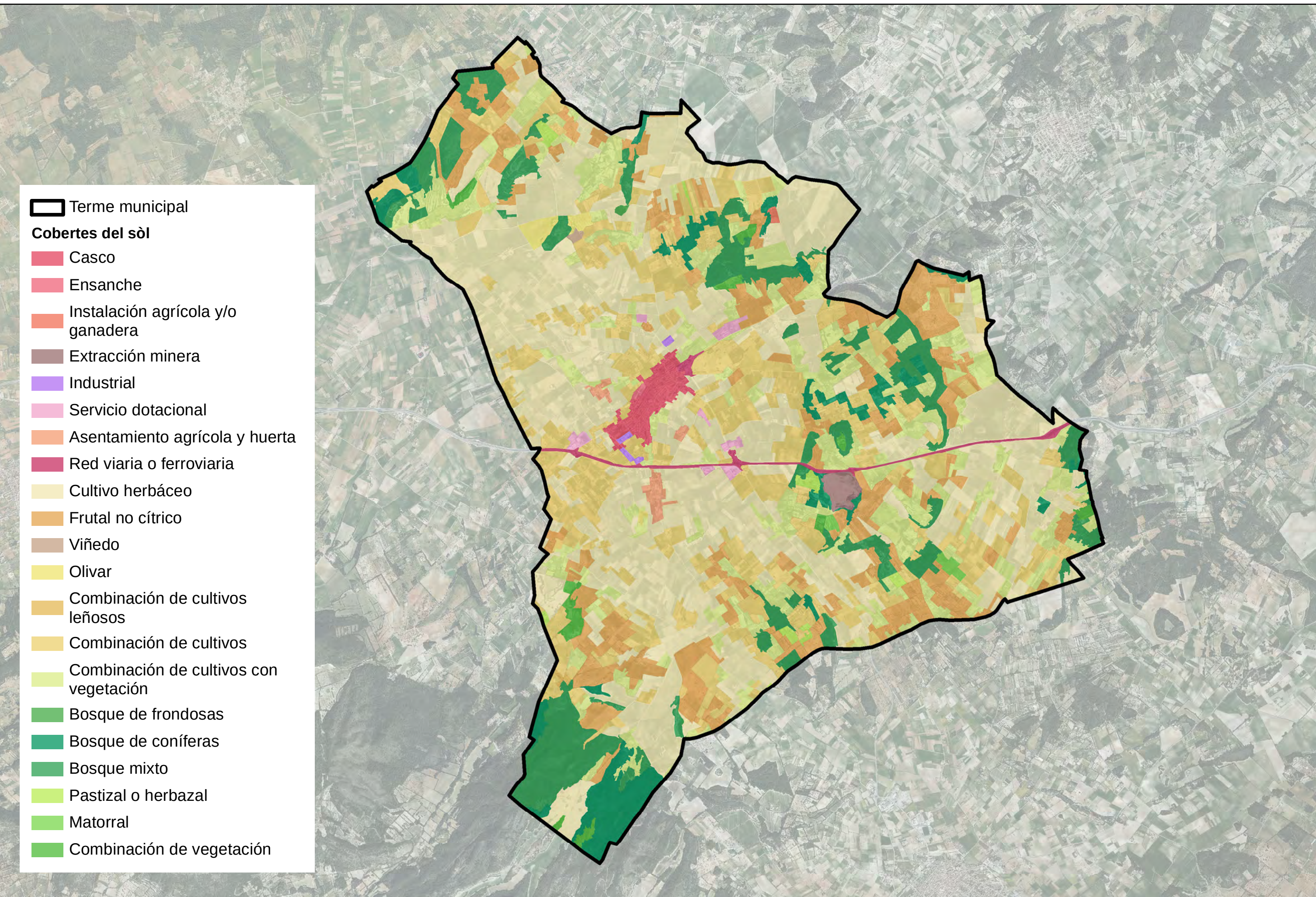
ANNEX (I) MAPES

- 1. SITUACIÓ**
- 2. USOS DEL SÒL**
- 3. HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI**
- 4. ESPAIS NATURALS PROTEGITS**
- 5. SENSIBILITAT AMBIENTAL**

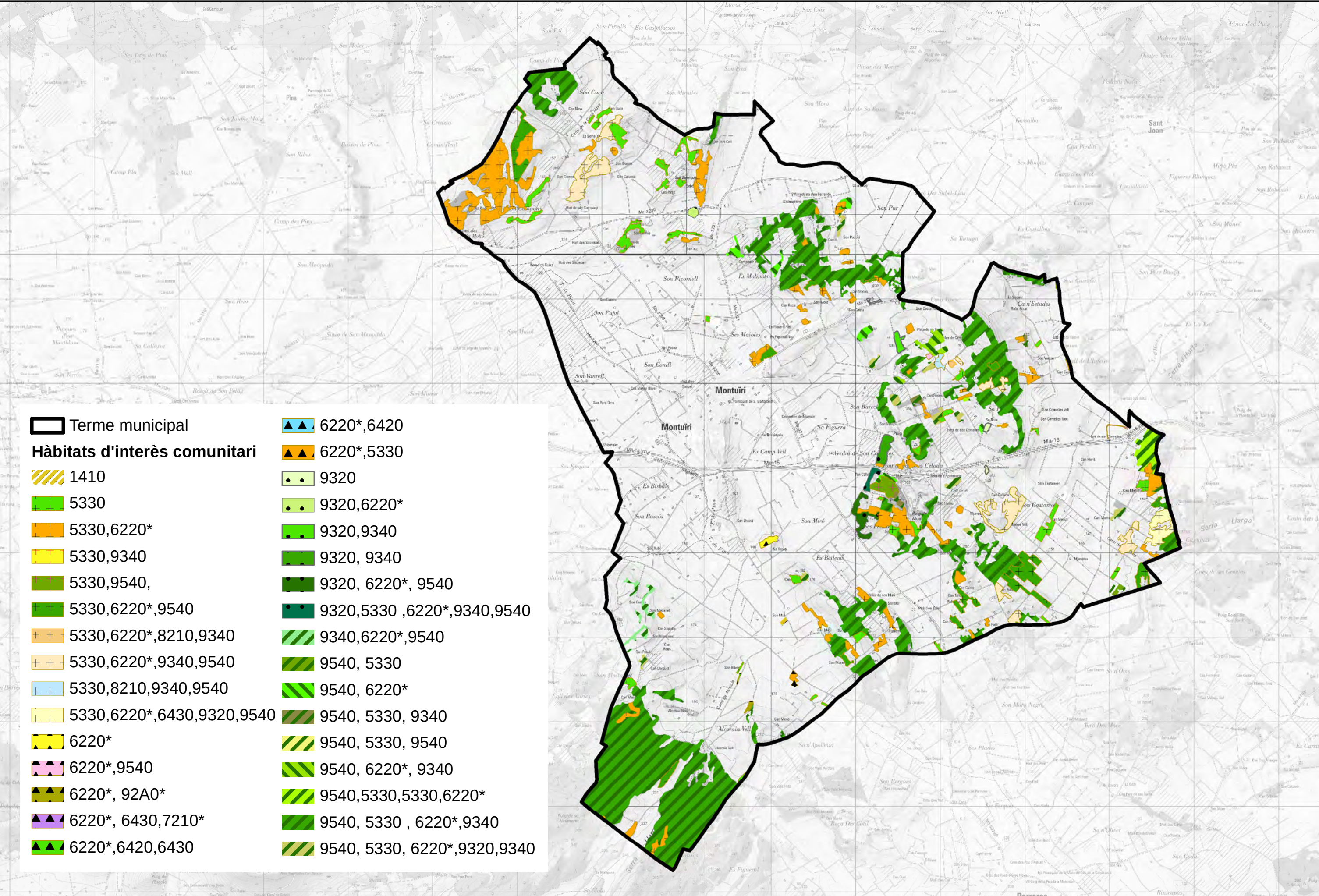

 Terme municipal

- Terme municipal
- Cobertes del sòl**
- Casco
- Ensanche
- Instal·lació agrícola y/o ganadera
- Extracció minera
- Industrial
- Servicio dotacional
- Asentamiento agrícola y huerta
- Red viaria o ferroviaria
- Cultivo herbáceo
- Frutal no cítrico
- Viñedo
- Olivar
- Combinación de cultivos leñosos
- Combinación de cultivos
- Combinación de cultivos con vegetación
- Bosque de frondosas
- Bosque de coníferas
- Bosque mixto
- Pastizal o herbazal
- Matorral
- Combinación de vegetación

- Terme municipal

Hàbitats d'interès comunitari
- 1410

5330

5330,6220*

5330,9340

5330,9540,

5330,6220*,9540

5330,6220*,8210,9340

5330,6220*,9340,9540

5330,8210,9340,9540

5330,6220*,6430,9320,9540

6220*

6220*,9540

6220*,92A0*

6220*,6430,7210*

6220*,6420,6430
- 6220*,6420

6220*,5330

9320

9320,6220*

9320,9340

9320,9340

9320,6220*,9540

9320,5330,6220*,9340,9540

9340,6220*,9540

9540,5330

9540,6220*

9540,5330,9340

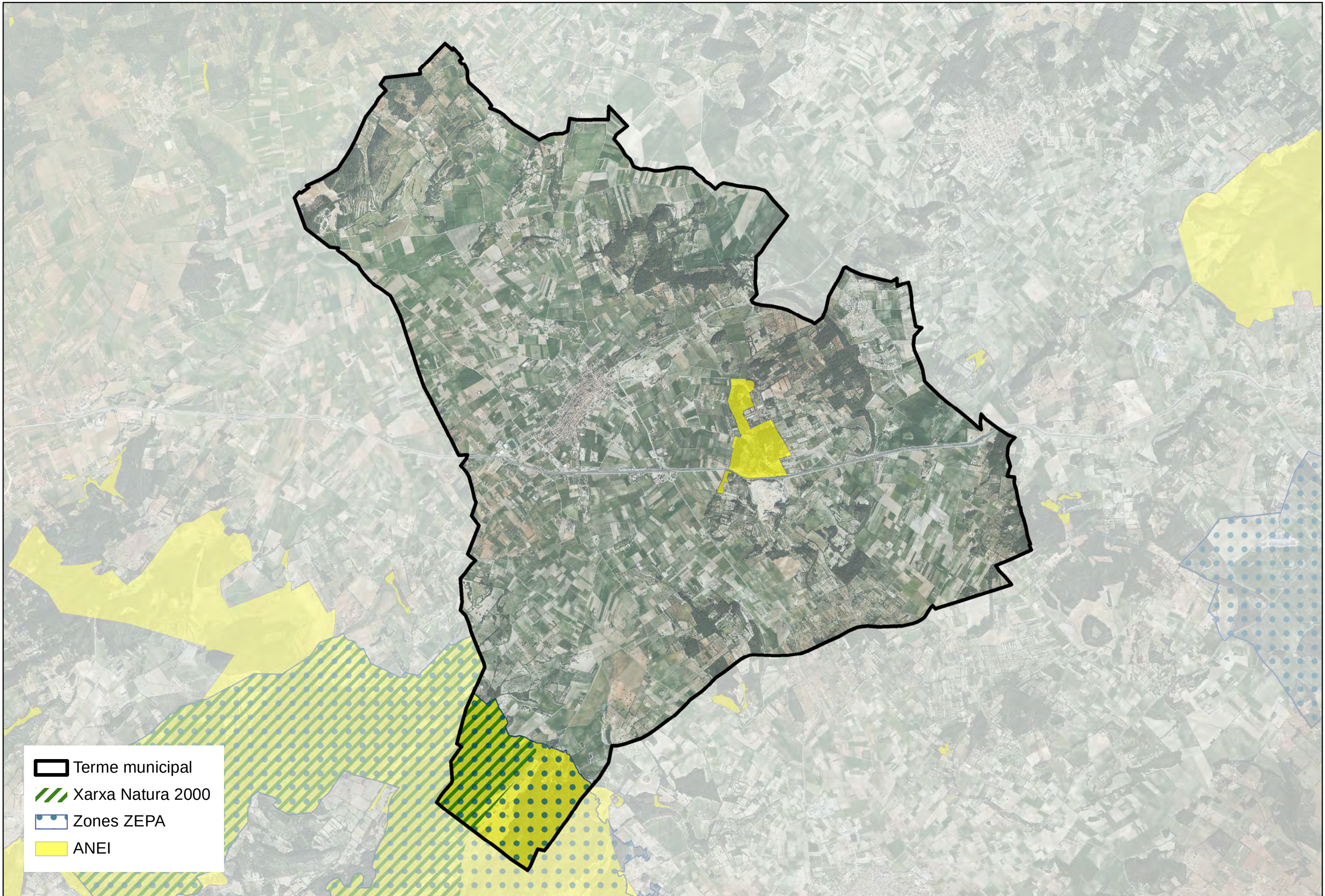
9540,5330,9540

9540,6220*,9340

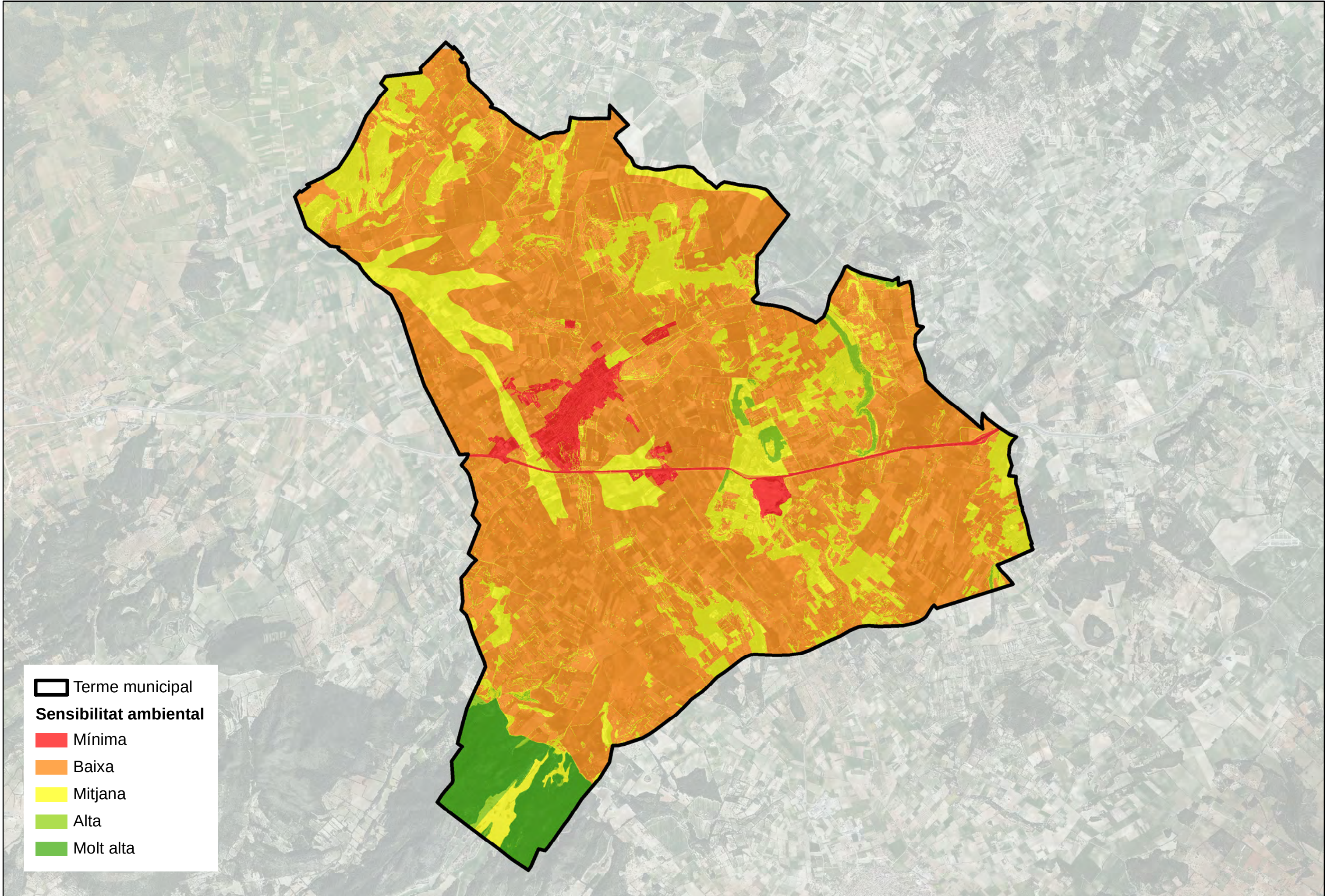
9540,5330,5330,6220*

9540,5330,6220*,9340

9540,5330,6220*,9320,9340

- Terme municipal
- Xarxa Natura 2000
- Zones ZEPA
- ANEI

- Terme municipal
- Sensibilitat ambiental**
- Mínima
 - Baixa
 - Mitjana
 - Alta
 - Molt alta

Aquest Document Inicial Estratègic es signa a Vic el 2 de febrer de 2024

Joan Casas Casanovas
Ambientòleg - Col. núm.: 628

C/ Jaume Munmany, 29 93 885 72 72 acc@ambientals.com
08500 Vic 649 171 77 www.ambientals.com

